

AAA_3713#01#Y16#01EDUMAN testinin sualları

Fənn : 3713 Ticarət müəssisəsinin iqtisadiyyatı və təşkili+

1 Malların satılma yerlərindən istehlakçılara çatdırılması funksiyasına hansı əməliyyatlar daxildir

- malların saxlanması, daşınması, satışı
- malların yüklənməsi, daşınması, saxlanması, yenidən işlənməsi, qablaşdırılması
- tələbin öyrənilməsi, satışı, istehlakçıların seçilməsi
- malların yüklənməsi, satışı, pullu xidmətlərin göstərilməsi və yenidən işlənməsi
- tələbin növləri, çeşid quruluşu, qiyməti, alıcıların seçilməsi

2 Dəyərlərin formasının dəyişilməsinə hansı əməliyyatlar daxildir

- malların istehlakçılara çatdırılması
- malın alqı-satqısı, bank əməliyyatları, uçotun aparılması
- malın saxlanması
- malların satışa hazırlanması
- malın yenidən emalı

3 Dəyərin formasının dəyişilməsi nə cür xarakter daşıyır?

- qarşılıqlı
- ikili
- qeyri-məhsuldar
- üzvü
- məhsuldar

4 Ticarətin funksiyaları hansılardır

- alıcıların tələbini öyrənmək və ödəmək
- dəyərlərin formasının dəyişilməsi, malların son istehlakçılara çatdırılması
- malların satılması və satın alınması
- mal satmaq və pullu xidmətlər göstərmək
- daxili və xarici mal göndərənlər arasında əlaqə saxlamaq

5 Ticarətin neçə funksiyası vardır?

- 5.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 6.0

6 Ticarətə hansı mövqedən baxılır

- pullu mal mübadiləsi forması və iqtisadiyyatın bir sahəsi kimi
- hüquqi və fiziki şəxslər arasında fəaliyyət sahəsi kimi
- fiziki şəxslərin özləri arasındakı münasibətlər sistemi kimi
- təkrar istehsalın bir fazası kimi
- alqı-satqı aktlarının məcmuu kimi

7 Ticarətin mahiyyətini izah et

- mal alış prosesidir
- malların alınması və satılması prosesinin məcmuudur
- alqı-satqı aktlarının məcmuudur
- mal satışı prosesidir

- hər cür əmək məhsullarının və ticarət xidmətlərinin pullu mübadiləsinin inkişaf etmiş formasıdır

8 Mübadilə nə zaman meydana gəlmişdir?

- XV əsrdə
 XVI əsrdə
 insan cəmiyyətinin ilk pillələrində
 ibtidai icma dövründə
 kapitalizm dövründə

9 Ticarət nədir?

- alqı-satqı əməliyyatlarının məcmuudur
 pullu mübadilənin inkişaf etmiş ən yüksək formasıdır
 alıcı-satıcı münasibətləridir
 sosial-iqtisadi münasibətlərdir
 istehlakçılara xidmət edən bir sahədir

10 Bazar mexanizminin ünsürləri hansılardır

- mal təklifi və pul mübadiləsi
 tələb, təklif və qiymət
 malların mili mübadiləsi
 bütün ticarət fəaliyyəti prosesləri
 tələb və tədiyyə qabiliyyətli tələbin qarşılıqlı əlaqəsi

11 Azad bazar nədir?

- azad bazarlarda tələb və təklif xarakterinə və səviyyəsinə görə tarazlaşdırılır
 azad bazarda tərəf-müqabillər arasında ticarət sazişləri bağlanarkən məhdudiyyətlər olmur
 azad bazarlarda kontragentlər müxtəlif mallar üzrə müxtəlif xüsusi çəkiyə malik olurlar
 azad bazarlarda kontragentlər heç bir hüquqi statusa malik olmurlar
 azad bazarlarda tərəf-müqabillərdən biri ticarət sazişləri bağlanarkən daha sərbəst olur

12 Təyinatına görə mallar necə təsnifləşdirilir

- standart və nadir mallar
 şəxsi istehlak və istehsal təyinatlı mallar
 şəxsi istehlak malları, gündəlik tələbat malları
 istehsal təyinatlı mallar, standart mallar
 şəxsi istehlak malları, passiv tələbat malları

13 Ticarətin predmeti nədir?

- qiymət
 mal
 satıcı
 alıcı
 xidmət

14 Ticarət fəaliyyətinin əsas vəzifəsi nədir?

- daha çox mənfəət əldə etmək
 daha çox mal satmaq
 əmtəəni pula, pulu əmtəəyə çevirmək
 alıcı ehtiyaclarını öyrənmək
 daha çox alıcı razılığı əldə etmək

15 Ticarət iqtisadiyyatının öyrənilməsinin xüsusi metodları hansılardır?

- təşkilati metod
- ticarətdə baş verən kəmiyyət və keyfiyyət dəyişikliklərinin öyrənilməsi
- hadisələrin baş vermə səbəblərini öyrənmək
- iqtisadi münasibətlərin məcmuu
- iqtisadi metod

16 "Ticarət müəssisələrinin iqtisadiyyatı və təşkili" kursunun öyrənilməsi metodunun ümumi cəhəti nədir?

- tədavül dairəsinə olan münasibətlərdir
- qarşılıqlı əlaqələr məcmuudur
- dialektik müddəaların əsas götürülməsidir
- iqtisadi münasibətlərin məcmuudur
- istehsala qarşı münasibətlər sistemidir

17 "Ticarət müəssisələrinin iqtisadiyyatı və təşkili" kursunun öyrənilməsinin metodoloji əsası nədir?

- iqtisadi idarəetmə metodlarıdır
- dialektik metod və iqtisadi nəzəriyyədir
- marksist nəzəriyyəsidir
- bazar iqtisadiyyatı nəzəriyyəsidir
- azad bazar nəzəriyyəsidir

18 "Ticarət müəssisələrinin iqtisadiyyatı və təşkili" kursunun predmeti nədir?

- təkrar istehsal prosesindən ibarətdir
- tədavül sferasında iqtisadi münasibətlərin və onların inkişaf qanunauyğunluqlarını öyrənmək
- alıcı-satıcı arasındakı münasibətləri öyrənmək
- mal tədavülünü həyata keçirməkdən
- mal satışına təsir edən amillərdən

19 Bazarın tarazlığı dedikdə nə başa düşülür

- mövcud qiymətlərlə alıcıların almaq istədikləri malların miqdarı satıcıların satmaq istədikləri ilə üst-üstə düşür
- tələbin həcmi təklifin həcminə bərabərdir
- bütün cavablar doğrudur
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətli tələbi ilə bazara çıxarılan mallar arasında tarazlığın təmin edilməsidir
- bazarda nə bolluqdur, nə də defisit

20 Ticarət hansı iqtisadi vasitələri əks etdirir

- iqtisadi kateqoriyalar, metodlar və üsullar həyata keçirən vasitədir
- iqtisadi münasibətlərin məcmuudur
- alqı-satqı prosesinin həyata keçirilməsi vasitəsidir
- öz ölkəsi daxilində dünya ölkələri arasında iqtisadi əlaqələri inkişaf etdirmək üçün iqtisadi vasitədir
- malların seçilməsi, daşınması, çeşidlərə ayrılması üsuludur

21 İstehlak təyinatlı mallar bazarının tərkibi aşağıdakılardan hansından ibarətdir

- bütün cavablar doğrudur
- şəxsi istifadələri üçün mal alan insanlardan
- sonradan satmaq üçün mal alan şirkətlərdən
- şəxsi istehlak üçün mal alan istehlakçılardan
- istehlak təyinatlı mallar istehsal edən firmalardan

22 Bazar infrastrukturu nədir?

- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən auksionlar, torqlar, birjalar
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən xidmət müəssisələri, təşkilatlar, idarələr sistemi
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən topdan ticarət, pərakəndə ticarət

- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən bazar subyektləri və təşkilati-hüquqi formalar
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən xidmət auksionları, fermer təsərrüfatı

23 Ticarət vasitəsilə reallaşır

- dəyərlərin reallaşması
- iqtisadi əlaqələr
- iqtisadi münasibətlər
- bütün iqtisadi kateqoriyalar, iqtisadi əlaqələr
- alqı-satqı münasibətləri

24 Bazar nədir

- mövcud alıcılarla potensial alıcıların məcmusu
- tələblə-təklifin qarşılıqlı münasibətləri
- alqı-satqı aktlarının məcmusu
- bütün cavablar doğrudur
- istehlakçılarla istehsalçıların görüşüdür

25 Aşağıdakılardan hansı gündəlik tələbat mallarına tələbi xarakterizə edir?

- tədiyyə qabiliyyətli tələbdir
- böyük məbləğli pul hesabına əldə edilir
- xüsusi mağazalar şəbəkəsi tərəfindən paylaşdırılır
- satıcıların əlavə məsləhətlərinə ehtiyac duyulmur
- əhali tələbatını qismən ödəyir

26 Örtülü bazar nədir?

- respublikadaxili bazardır
- tənzimlənən bazardır
- məhdudiyətli bazardır
- şirkətdaxili mal bazarıdır
- şirkətlərarası bazardır

27 Ticarətin infrastrukturu nədir?

- mallar, xidmətlərin məcmuudur
- ticarətin əlaqədə olduğu sahələrin qarşılıqlı əlaqəsidir
- bazarın elementlərinin məcmuudur
- fəaliyyətdə olan sahəyə xidmət göstərən müəssisə və sahələrin toplusudur
- tələb, təklif və qiymətin birgə fəaliyyətidir

28 Sahə xarakterinə görə hansı bazarlar mövcuddur

- azad bazar, tənzimlənən bazar, inhisarçı bazar
- ayrı-ayrı regionların bazarı
- respublika, şəhər, rayon bazarı
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı, maşın bazarı, tikinti malları bazarı
- şəhər, rayon, kənd bazarı

29 Bazarın strukturu nədir?

- qiymətlərin dəyişilməsi imkanındır
- bazarda tələbin həcmi və quruluşudur
- bazarın həcmi və quruluşunun ifadəsi
- bazar elementlərinin qarşılıqlı əlaqəsinin ifadəsi
- təklifin həcmi və quruluşudur

30 Azad rəqabətə yol verilməməsi, məhdudlaşdırılması və aradan qaldırılmasına əsaslanan fəaliyyət nə cür adlanır?

- azad rəqabət
- oliqopoliya
- monopsoniya
- monopoliya
- oliqopsoniya

31 Inhisarçılıq nədir?

- istehsalın fasiləsizliyinin təmin edilməsi
- bazarda istehlakçıların tələbinin öyrənilməsi və ödənilməsinə yönəldilən fəaliyyət
- sərbəst bazara yol verilməsi, azad ticarət və onun daha da genişləndirilməsi üçün tədbirlər sistemi
- azad rəqabətə yol verilməməsi, məhdudlaşdırılması və aradan qaldırılmasına əsaslanan fəaliyyət
- qiymətlərin sərbəstləşdirilməsi

32 Bazar iqtisadiyyatının ən zəif cəhəti nədir?

- sərbəst bazar
- inhisarçılıq
- rəqabət
- inhisar
- azad rəqabət

33 Bazarın quruluşunun neçə tipi mövcuddur

- 4
- 7
- 6
- 5
- 8

34 Alqı-satqı predmetlərinin xarakterinə görə hansı bazarlar vardır?

- alıcı bazarı, satıcı bazarı, tənzimlənən bazar və s.
- azad bazar, tənzimlənən bazar
- meyvə-tərəvəz bazarı, bitgi yağları bazarı və s.
- mallar və xidmətlər bazarı, kapital bazarı, işçi qüvvəsi bazarı və s.
- örtülü bazar, açıq bazar, azad bazar

35 Milli hüdudlarına görə hansı bazarlar mövcuddur

- istehlak malları bazarı, kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- neft bazarı, kimya məhsulları bazarı və s.
- Quba rayonu bazarı, Lənkəran rayonu bazarı və s.
- Azərbaycan respublikasının milli bazarı, Gürcüstanın sitrus meyvələri bazarı
- ayrı-ayrı regionların bazarı

36 Beynəlxalq mal mübadiləsi sferasına görə hansı bazarlar vardır?

- taxıl bazarı, pul bazarı, işçi qüvvəsi bazarı
- çay bazarı, taxıl bazarı, avtomobil bazarı və s.
- işçi qüvvəsi bazarı, qiymətli kağızlar bazarı
- dünya taxıl bazarı, dünya neft bazarı,
- milli bazar, xarici ölkə bazarı

37 Alqı-satqı obyektinə və onun əhatə etdiyi hüdudlara görə hansı bazarlar daxildir?

- Çay bazarı, limon bazarı, meyvə-tərəvəz bazarı
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı, sənaye malları bazarı və s.
- neft bazarı, pambıq bazarı, ayaqqabı bazarı
- Azərbaycanın neft bazarı, Yaponiyanın məişət elektron texnikası bazarı və s.
- istehsal vasitələri bazarı, istehlak malları bazarı

38 Bazar mexanizmini hansı elementlər təşkil edir?

- gəlir, xərclər və mənfəət
- istehsalçılar, ətraf mühit, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti
- istehlakçılar qrupu
- tələb, təklif və qiymətin qarşılıqlı əlaqəsi
- mənfəət, əsas fondlar, kredit

39 Bazarda baş verən proseslərin ən sadə və ən mühümü hansılardır?

- fiziki və hüquqi şəxslərlə hesablaşmalar
- malların daşınması əməliyyatları
- xidmətlərin göstərilməsi üzrə əməliyyatlar
- əmtələrin alqı-satqı əməliyyatları
- əmtələr və xidmətlər üzrə hesablaşmalar

40 Əmtələrin təsnifatı aşağıdakı kimi fərqləndirilir

- istehlak təyinatına görə
- istifadə müddətinə görə
- təyinatına görə
- bütün cavablar doğrudur
- istehsal olunması üsuluna görə

41 Ticarət şəbəkəsinin inkişafına təsir göstərən iqtisadi amilləri göstər

- kütləvi işə müəssisələrinin, yeyinti sənayesinin və ərzaq malları ticarətinin inkişafı
- əmtə istehsalı, nəqliyyat, mənzil tikintisi, pərakəndə mal dövriyyəsinin həcmi
- sənaye təyinatlı məhsul istehsalı, malların qiyməti
- bazarda rəqabət mühiti, müəssisələrdə düzgün idarəetmə
- əhalinin pul gəlirlərinin həcmi, istehlak tələbi, bazarın sosial-mədəni mühiti

42 Ticarət kompaniyasının inkişaf strategiyası hansı istiqamətlərdə həyata keçirilir?

- çoxlu mal ehtiyatı saxlamaq
- müxtəlif mallar tədarük etmək
- istehsalı inkişaf etdirmək
- bazara daxil olmaq, bazarı genişləndirmək, yeni ticarət formalarını inkişaf etdirmək və diversifikasiya
- müxtəlif mallar daşımaq

43 Əmək bölgüsü nədir?

- milli məhsuldar qüvvələrin mütəmadi artması əmək bölgüsüdür
- əmək fəaliyyətinin ixtisaslaşması və cəmiyyətdə məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsidir
- hər bir bəşər cəmiyyətinin inkişafı prosesində əmək prosesində əmək fəaliyyətinin kəmiyyətcə fərqliliyidir
- hər bir bəşər cəmiyyətinin inkişafı prosesində əmək prosesində əmək fəaliyyətinin keyfiyyətcə fərqliliyidir
- əmək bölgüsü həm istehsalın, həm də istehlakın ixtisaslaşmasıdır

44 Əhali tələbinin öyrənilməsi, malverənlərdən malların alınması, onların qəbulu, saxlanması, ticarət şəbəkəsinin təchiz edilməsi və hesablaşma – maliyyə əməliyyatları ticarət müəssisəsinin hansı funksiyasına daxildir

- malların son istehlakçıya çatdırılması

- idarəetmə-planlaşdırma
- təsərrüfat xidməti
- ticarət-operativ
- dəyərlərin formasının dəyişilməsi

45 Bazar iqtisadiyyatı ölkələrində pərakəndə ticarət hansı formada fəaliyyət göstərir

- ticarət birlikləri
- birgə müəssisələr
- ticarət firmaları
- ticarət təşkilatları
- fərdi mülkiyyətçi

46 İstehsal hansı təsərrüfat dairəsini əhatə edir?

- ticarət-istehsal-bölgü
- mübadilə –bölgü-ticarət
- istehsal-mübadilə prosesi-ticarət
- ticarət-istehsal prosesi-ticarət
- istehsal prosesi-mübadilə-istehlakçı

47 Pul tədavülü nədir?

- təkrar istehsal prosesində əmtəə tədavülünün fasiləsizliyi
- nağd pul tədavülü
- məmləkətdaxili şəxsi istehlak şeyləri tədavülü
- ödəniş və tədiyyə vasitəsi olan pulların tədavül sferasında fasiləsiz hərəkəti
- tədavül sferasında milli gəlirin bölüşdürülməsi

48 Məcmu daxili məhsul nədir?

- milli gəlirin bir hissəsidir
- malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə göndərilməsi zamanı yaranan məsrəflərin məcmuudur
- il ərzində ticarət və kütləvi iaşə müəssisələri tərəfindən satılan malların məcmuudur
- il ərzində istehsal olunan son hazır məhsulun və xidmətlərin məcmuudur
- ölkə daxilində əmtəə tədavülünün xarakterizə edən əsas göstəricidir

49 Müasir ticarətin predmeti nədir?

- xidmət sferasında tarazlığın qorunmasıdır
- alıcı və satıcılarla münasibət
- əmək məhsullarının bir hissəsi olan şəxsi istehlak əşyaları
- bütün əmək məhsullarının alqı-satqısı
- alıcıların hüquqlarının qorunması

50 Satıcı və alıcının qarşılıqlı münasibətlərinin xarakterinə görə bazarlar neçə cür olur?

- tələb bazarı, təklif bazarı, qapanmış bazar, açıq bazar
- satıcı bazarı, alıcı bazarı, inhisarçı bazar, tənzimlənən bazar, tənzimlənməyən bazar
- tələb bazarı, təklif bazarı, örtülü bazar, tənzimlənən bazar, tənzimlənməyən bazar
- azad bazar, örtülü bazar, tənzimlənmiş bazar, tənzimlənməmiş bazar
- inhisarçı bazarı, tələb bazarı, təklif bazarı, örtülü bazar

51 Malların satınalma yerlərindən istehlakçılara çatdırılması funksiyası necə həyata keçirilir?

- malların satışa hazırlanması, uçotun aparılması həyata keçirilir
- malların satınalma yerlərində istehlakçılara mal satışı və alıcı tələbinin öyrənilməsi prosesləri həyata keçirilir
- istehsal vasitələri və istehlak şeylərinin satışı həyata keçirilir bank əməliyyatları, uçotun aparılması prosesi baş verir

- malın dəyəri ilə birlikdə istehlak dəyəri də realizə edilir, mülkiyyətçilik forması dəyişilir, malların ekvivalent dəyərinə uyğun bölgüsü baş verir
- malların satışı və pullu xidmətlər göstərilir

52 Ticarət vasitəsilə dəyərlərin forması necə dəyişir

- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti artır
- istehlakçıların axını artır
- məhsulun təkrar istehsal prosesi sürətlənir
- ictimai zəruri məsrəflər ödənilir, izafi dəyər əmələ gəlir
- pulun hərəkəti sürətlənir

53 Ticarətin infrastrukturuna daxil deyildir

- nəqliyyat və banklar
- ticarət və kütləvi işə müəssisələri
- anbarlar, soyuducular
- mal, pul və xidmətlər
- topdansatış müəssisələri

54 Bazar iqtisadiyyatının subyektlərini göstər

- mallar, işçi qüvvəsi, kapital və s.
- satıcılar, dövlət, kənd təsərrüfatı müəssisələri
- alıcılar, ev təsərrüfatı, savıcılar
- ev təsərrüfatları, müəssisələr, banklar, dövlət
- firmalar, alıcılar, satıcılar və banklar

55 Bazarın quruluşunun tipləri hansılardır

- əmək, torpaq, kapital, qiymət
- alıcı, satıcı, malgöndərənlər
- mal, pul, xidmətlər
- təkmil rəqabət, inhisar rəqabəti, oliqopoliya, xalis inhisar
- işçi qüvvəsi, kapital, əmək

56 Bazarın mövcud olmasını şərtləndirən amillər hansılardır

- resursların mövcudluğu
- məhsul istehsalının həcmi və quruluşu
- alıcı və satıcıların mövcud olması
- ictimai əmək bölgüsü, xüsusi mülkiyyətin mövcud olması, ixtisaslaşma
- müəssisələr və onların bölmələri

57 Bazarın obyektiv zəruriliyini şərtləndirən amillərə daxildir

- istehsalın çeşid quruluşu
- əmtəə istehsalının həcmi
- cəmiyyətin inkişafı
- mülkiyyət formalarının müxtəlifliyi
- pullu mal mübadiləsi

58 istehsal olunma üsuluna görə mallar necə təsnifləşdirilir

- standart mallar və nadir mallar
- şəxsi istehlak malları, gündəlik tələbat malları
- istehsal təyinatlı mallar, standart mallar
- şəxsi istehlak malları, passiv tələbat malları
- şəxsi istehlak və istehsal təyinatlı mallar

59 Ticarətin iqtisadi-sosial mahiyyətini ilk dəfə kim şərh etmişdir?

- D.Rikardo
- I.Sey
- S.Şumpeter
- R.Kantilyon
- D.Mill

60 Kənddən kənar fermer-kəndli ticarətinin hansı növləri vardır?

- kənddən kənar digər istehsalçılara mal satışı
- şəhərdən kənara mal satışı
- xarici ölkələrin mal satışı
- fermer-kəndli ticarəti, kənd təsərrüfatı məhsullarının komisiyon ticarəti
- kənddən kənar digər istehlakçılara mal satışı

61 Kənddaxili fermer-kəndli ticarətinin hansı növləri vardır

- şəhər, rayon və kəndlərarası mal satışı
- topdan və pərakəndə satış ticarəti
- dövlət ticarəti, kooperativ ticarəti
- fermerlərarası, fermerlərlə kəndlilər arasındakı, kəndlilər arasındakı ticarət
- ölkə daxili və ölkədən kənar mal satışı

62 Fermer-kəndli ticarəti hansı bazarları əhatə edir?

- fermerlər arasındakı alqı-satqı əməliyyatlarını
- kəndlərarası bazarı
- kənd və şəhər bazarlarını
- kənddaxili və kənddən kənar bazar
- ərzaq və qeyri-ərzaq malları bazarını

63 Bazarın quruluşu necədir?

- sadədir
- açıqdır
- qarışıqdır
- mürəkkəbdir
- örtülüdür

64 Malların sahəvi mənsubiyyətinə görə hansı bazarlar mövcuddur

- ayrı-ayrı regionların bazarı
- alıcı bazarı, satıcı bazarı
- milli bazar, inkişaf etmiş ölkələrin bazarı
- neft bazarı, maşın bazarı, mal-qara bazarı, ət bazarı
- beynəlxalq bazar, xarici ölkələrin bazarı

65 Fermer-kəndli ticarəti neçə növ bazarı əhatə edir?

- 3.0
- 4.0
- 1.0
- 2.0
- 5.0

66 Fermer-kəndli bazarı hansı bazardır ?

- qapalı

- azad
- mütəşəkkil
- qeyri-mütəşəkkil
- örtülü

67 Kənd təsərrüfatı məhsulları hansı bazarlarda realizə edilir?

- topdansaş və pərakəndəsaş bazarlarında
- əmtəələr və xidmətlər bazarında
- açıq və örtülü bazarda
- mütəşəkkil və qeyri-mütəşəkkil bazarda
- inkişaf etmiş və ya formalaşan bazarda

68 İnhisar nədir?

- əmtəələrin istehsalı və satışının sərbəstliyi
- sərbəst rəqabət, azad ticarət
- azad ticarətə yol verilməsi
- istehsal və kapitalın təmərküzləşməsi və mərkəzləşməsi
- kapitalın sərbəst hərəkəti və istifadəsi

69 Bazarın meydana gəlməsi nə ilə əlaqədardır

- iri təsərrüfat quruculuğunun meydana gəlməsi ilə əlaqədardır
- quldarlıq cəmiyyətinin meydana gəlməsi ilə
- ibtidai icma quruluşunun dağılması ilə
- iri ictimai əmək bölgüsünün və əmtəə təsərrüfatının meydana gəlməsi ilə
- pulun meydana gəlməsi

70 Bazara anlayış verin.

- bazar alqı-satqı prosesində adamlar arasında iqtisadi əlaqələr formasıdır
- bazar istehsal olunan nemətlərin sərbəst ekvivalent mübadiləsidir
- bazar mübadilə dairəsində daim təkrarlanan alqı-satqı aktlarının məcmuudur
- bazar məhsul istehsalçıları ilə istehlakçılar arasında iqtisadi münasibətləri xarakterizə edir
- bazar mübadilə kateqoriyasıdır

71 İdarəetmənin mahiyyəti nədir?

- Menecmentin loqik sxeminin işlənməsi
- İdarəedən sistemin idarə olunan sistemə şüurlu təsir
- İdarəetmə effektivliyinin yüksəlməsi
- İdarəetmə normasının müəyyənlişməsi
- İdarəetmə metodları sisteminin işlənməsi

72 Ticarəti idarəetmə elminin məqsədi nədir

- Ticarəti idarəetmə mexanizminin nəzəri metodoloji əsaslarının işlənməsidir
- İdarə olunan heyətin hazırlanması
- İdarəetmə strukturunun təkmilləşməsi
- İdarəetmə strukturunun optimallaşması
- Qərar qəbulunun optimallaşması

73 Aşağıdakılardan hansı firmanın fəaliyyətinə təsir edən xarici mühitin doğurduğu amillərə aid deyil

- texnoloji amillər
- psixoloji amillər
- təbii demoqrafik amillər
- hüquqi amillər

- sosial-mədəni amillər

74 Sindikat nədir?

- nəhəng bir iqtisadi layihəni reallaşdırmaq üçün müəssisə və təşkilatların müqaviləyə əsaslanan müvəqqəti birliyi
- yekcins məhsullar istehsal edən bir neçə müəssisənin birliyi olub, istehsalın maddi şərtləri üzərində iştirakçıların mülkiyyəti saxlanılır. İstehsal olunmuş məhsul ümumi orqan tərəfindən reallaşdırılır.
- iqtisadi təyinatı, konstruksiyası və hazırlanma texnologiyasına görə həmcins məhsul istehsal edən müəssisələrin ittifaqıdır
- müəyyən məqsədə çatmaq üçün iqtisadi cəhətdən müstəqil müəssisə, təkilat və fiziki şəxslərin birliyi, ittifaqıdır
- istehsal rəqabət qabiliyyətini və səmərəliliyini yüksəltmək ..., elmi-texniki tərəqqini sürətləndirmək, investisiya layihələri və proqramlarını birgə həyata keçirmək məqsədi ilə qrup iştirakçılarının maddi və maliyyə ehtiyatlarını müqavilə əsasında birləşməsidir

75 Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil,

- müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır.
- müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur;
- müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlik onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir
- müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusiləşmiş mülkiyyətə malik olur;
- müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipə, müddətsiz mövcud olur

76 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir
- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir

77 İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- 75 faizindən az ola bilməz
- 25 faizindən çox ola bilməz
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 50 faizindən çox olmalıdır
- hədd yoxdur

78 Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- 75 faizindən az ola bilməz
- 25 faizindən çox ola bilməz
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 50 faizindən çox ola bilməz
- hədd yoxdur

79 Firmanın təşkilati-hüquqi formalarına daxildir

- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- istehsal, kommərsiya və xidmət müəssisələri
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyət
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə

80 Assosiasiya nədir?

- istehsal rəqabət qabiliyyətini və səmərəliliyini yüksəltmək, elmi-texniki tərəqqini sürətləndirmək, investisiya layihələri və proqramlarını birgə həyata keçirmək məqsədi ilə qrup iştirakçılarının maddi və maliyyə ehtiyatlarını müqavilə əsasında birləşməsi

- iqtisadi təyinatı, konstruksiyası və hazırlanma texnologiyasına görə həmcins məhsul istehsal edən müəssisələrin ittifaqıdır
- konkret və həm də miqyasına görə nəhəng bir iqtisadi layihəni reallaşdırmaq üçün müəssisə və təşkilatların müqaviləyə əsaslanan müvəqqəti birliyi
- müəyyən məqsədə çatmaq üçün iqtisadi cəhətdən müstəqil müəssisə, təşkilat və fiziki şəxslərin birliyi, ittifaqıdır
- məqsədi iştirakçılar (tərəflər) arasında satış və xammal tədarükü sahəsindəki rəqabəti azaltmaq və bazarlara nəzarət yolu ilə inhisar mənfəəti əldə etməkdir

81 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın təşkilati-iqtisadi formalarına aid deyil?

- sindikat
- kartel
- assosiasiya
- maliyyə-istehsal qrupları
- konsorsium

82 Müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçərək ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkar necə adlanır?

- konqlemerant
- kommersant
- ticarət obyektı
- ticarət subyekti
- biznecmen

83 Konkret bir müəssisənin səhmlərinin sahibi onun...

- rəhbəridir
- debitorudur
- kreditorudur
- mülkiyyətçisidir
- şərikidir

84 Səhmdar cəmiyyətinin bir səhiminin sahibi onun

- mülkiyyətçisidir
- debitorudur
- kreditorudur
- şərikidir
- rəhbəridir

85 Hansı müəssisələr şərikli müəssisələrdir

- firmalar, müəssisələr, şirkətlər
- fərdi və kollektiv sahibkarlıq fəaliyyətini əks etdirən
- fərdi müəssisələrin birliyi
- bu və ya digər fəaliyyət növünün həyata keçirilməsində şəxslərin birliyini özündə əks etdərən
- dövlət və xüsusi mülkiyyətinə məxsus müəssisələr birliyi

86 Sahibkarların sayına görə müəssisələrin hansı növlərini tanıyırsınız

- idarə
- fiziki və hüquqi şəxslər
- idarə, təşkilat, müəssisə
- fərdi və kollektiv
- müəssisə, təşkilat

87 Fəaliyyət növünə görə sahibkarlıq fəaliyyəti necə qruplaşdırılır

- dövlət, kooperativ

- istehlak malları, istehsal vasitələri, kənd təsərrüfatı məhsulları
- şəhər, kənd, qəsəbə və s.
- istehsal, ticarət, maliyyə, məsləhət və s.
- fərdi, kollektiv

88 Konqlomeratlar nədir? Nə vaxt və harada yaranıb

- istehsal və satış müəssisələrinin birləşməsidir, 50-ci illərdə Almaniyada yaranıb
- xırda iflasa uğrayan müəssisələrin birliyidir, 50-ci illərdə İngiltərədə yaranıb
- iri müəssisələr birliyidir, 50-ci illərdə Yaponiyada yaranıb
- bir-biri ilə əlaqəsi olmayan müəssisələrin iri kompaniyalar tərəfindən udulması ilə yaranması 60-cı illərdə ABŞ-da yaradılmışdır
- iri və xırda müəssisələr birliyidir, 60-cı illərdə Fransada yaranıb

89 Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdansatış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehsalçılarına satan firmalar 0203

- vasitəçi firmalardır
- broker firmalardır
- istehsal firmalardır
- ticarət firmalardır
- idxalatçı firmalardır

90 60-cı illərdə ABŞ-da yaradılmış olan və bir-biri ilə əlaqəsi olmayan müəssisələrin iri kompaniyalar tərəfindən udulması yolu ilə yaradılması necə adlanır? 0203

- oliqarxlar
- monopolistlər
- inhisarlar
- konqlomeratlar
- sindikatlar

91 Əmtəə və xidmətlərin hazırlanması və reallaşdırılması yolu ilə şəxsi maraqlarını həyata keçirən təsərrüfat vahidi necə adlanır?

- təşkilat
- səhmdar cəmiyyət
- müəssisə
- firma
- məhdud məsuliyyətli cəmiyyət

92 Ticarət firmaları nədir

- öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı-satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- öz hesabına daxili bazarda əmtəələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- öz ölkəsinin istehsalçıları və topdansatış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehsalçılarına satan firmalardır
- geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahəsinin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır

93 Inhisarlar hansı formalarda fəaliyyət göstərir

- istehsal və satış müəssisələri, banklar və s.
- firma, müəssisə, trest, banklar
- müəssisə, firma, təşkilat, birliklər və s.
- kartel, sindikat, trest, konsern, konsorsium və s.
- konsorsium, şirkət, istehsal müəssisələri

94 Firma nədir?

- mal satışını həyata keçirən təsərrüfat vahidləri
- istehlakçıların tələbini ödəyən müəssisədir
- malları istehsal edən və satan müəssisədir
- əmtəə və xidmətlərin hazırlanması və reallaşdırılması yolu ilə şəxsi maraqları həyata keçirən təsərrüfat vahididir
- istehlakçıların tələbini ödəyən və onların maraqlarını təmin edən hüquqi şəxslərdir

95 İdarəetmənin məqsədləri hansılardır

- operativ, texniki, texnoloji
- strateji, taktiki, texnoloji
- strateji, texniki, texnoloji
- strateji, taktiki, operativ
- texniki, cari, operativ

96 Yeni ticarət formalarının inkişafına nələri aid etmək olar?

- ticarət mərkəzləri, internet marketing
- ticarət mərkəzləri, ticarət evləri , ticarət zalları
- univermaqlar , universamlar, qastronomlar
- kataloqlar üzrə ticarət, televiziya vasitəsilə ticarət, elektron ticarət
- supermarketlər, mini marketlər , hipermarketlər

97 Ticarət subyekti nədir

- sahibkarlar birliyidir.
- müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçərək ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkardır
- təsərrüfat və hüquqi müstəqilliyə malik olan, malların alqı-satqı yolu ilə istehsalçıdan istehlakçıya yönəldilməsini həyata keçirən və öz şəxsi maraqlarını realizə edən tədavül sahəsinin əsas elementidir
- sonradan satış məqsədilə malların alqı-satqısını həyata keçirən və xidmətlər göstərən ticarət müəssisəsidir
- əhali tələbatının ödənilməsi üçün fəaliyyət göstərən təsərrüfat elementidir

98 Mülkiyyət formalarına görə müəssisələr necə qruplaşdırılır

- mağaza, firma, şirkət
- dövlət, bələdiyyə, xüsusi, ictimai təşkilatlara aid olan müəssisələr
- istehlak kooperasiyası, istehlak cəmiyyətlərinin müəssisələri
- kənd, şəhər istehlak cəmiyyətləri ittifaqının müəssisələri
- istehsal, maliyyə, nəqliyyat təşkilatlarının müəssisələri

99 Mal, məhsul; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar əsas tərkib hissələridir

- reklamın
- ticarət marketingi strukturunun
- bazar strukturunun
- müəssisə strukturunun
- bazar infrastrukturunun

100 Ticarət marketinginin strukturu (quruluşu) hansı əsas tərkib hissələrindən ibarətdir?

- mal, məhsul; qiymət; istehlak dəyərliliyi; yeridilmə; insanlar
- mal, məhsul; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar
- konkret istehlak malları; Qiymət; Yerləşdirmə; Reklam; İnsanlar
- ümumiləşdirilmiş məhsul; ticarət markası; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar
- əmtəə nişanı; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; alıcılar

101 Ticarətin potensialı hansı iqtisadi göstəricinin tərkib hissəsidir?

- əsas fondların
- iqtisadi potensialın

- mal ehtiyatlarının
- mal dövriyyəsinin
- dövriyyə fondlarının

102 Ticarət potensialı deyərkən nə başa düşülür?

- müəyyən trixi dövrdə bütövlükdə ticarət aparatının , ayrılıqda firma və müəssisə kollektivinin birgə əməyi
- müəyyən dövr- zaman kəsiyində bazara çıxarılan mal çeşidlərinin məcmuu
- əsas və dövriyyə fondlarından effektiv istifadə edilməsidir
- alıcılara mədəni xidmət göstərilməsi şəraitidir
- tələbatının dəyişilməsinə uyğun surətdə satışa mal çıxarmaq və onu yüksək səviyyədə realizə etmək iqtidarı və imkanlarının məcmuu

103 Bazarların ərazisi hansı hissələrə bölünür

- istehsal və ticarət
- ticarət, xidmət və nəqliyyat
- ticarət və xidmət
- istehsal, ticarət və istehlak
- anbar, nəqliyyat və bank

104 Ə-P düsturu nəyi ifadə edir?

- istehlak, mübadilə və bölgünü ifadə edir
- malların ticarət müəssisələrindən istehlakçılara keçməsinə
- malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə keçməsinə
- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə
- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə

105 P-Ə düsturu nəyi ifadə edir?

- istehlak, mübadilə və bölgünü ifadə edir
- malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə keçməsinə
- malların ticarət müəssisələrindən istehlakçıya çatdırılmasını ifadə edir
- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə
- istehlak və mübadiləni bölüşdürür

106 Xalis milli məhsuldan bütün dolaylı vergiləri çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissəsi necə adlanır?

- ümumdaxili məhsul
- milli gəlir
- mənfəət
- mal dövriyyəsi
- məcmu məhsul

107 Milli gəlir nədir?

- Məcmu daxili məhsuldan məcmu milli məhsulu çıxıldıqdan sonra qalan hissə
- Milli məhsuldan xalis gəlir çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissədir
- Xalis milli məhsuldan bütün dolaylı vergiləri (əmək haqqı, mənfəət, faiz , rentalar) çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissədir
- Milli məhsuldan xalis milli məhsulu çıxıldıqdan sonra qalan hissə
- Məcmu milli məhsuldan sonra qalan hissə

108 Pul tədavülünün formaları hansılardır?

- veksellər və çeklər
- nağd və nağdsız
- akkreditivlər, veksellər, çeklər
- kredit pullar və akkreditivlər

- nağd hesablaşmalar və kağız pullar

109 Tələb bazarı hansıdır?

- tələb və təklifin bir-birini tarazlaşdırdığı bazar
 tələb az, təklif çox olan bazar
 tələb çox, təklif az olan bazar
 tələb az, təklif az olan bazar
 tələb çox, təklif çox olan bazar

110 Təkrar istehsal prosesi nədir?

- istehsal olunmuş əmtələrin məcmuudur
 sərf olunmuş kapitalın istehsala qayıtması və izafi dəyərin bir hissəsinin yığıma çevrilməsi yolu ilə istehsal prosesinin təkrarı
 istehsal başa çatdıqdan sonra ona sərf edilən pul vəsaitinin , habelə izafi dəyərin istehsal şeylərinin dəyərində təkrar təcəssümü
 istehsal olunmuş məhsulun təkrar pula çevrilməsi prosesi
 istehsal vasitələri dəyərini ödəmək və izafi dəyərin bir hissəsinin yığıma çevrilməsi prosesi

111 Asudə vaxt nə cür hesablanır?

- Asudə vaxt =Sutkalıq vaxt+(İş vaxtı-İstehlak vaxtı)
 Asudə vaxt =Sutkalıq vaxt-(İş vaxtı+İstehlak vaxtı)
 Asudə vaxt =Sutkalıq vaxt-İş vaxtı+İstehlak vaxtı
 Asudə vaxt =Sutkalıq vaxt+İş vaxtı+İstehlak vaxtı
 Asudə vaxt =Sutkalıq vaxt-(İş vaxtı-İstehlak vaxtı)

112 Cəmiyyətin bir sutkalıq vaxtı neçə hissədən ibarətdir

- 2.0
 3.0
 5.0
 8.0
 4.0

113 İstehlak təyinatlı mallar bazarı hansıdır?

- malı satmaq üçün alan kompaniyalardır
 malları son istehlakçıya satmaq üçün alan kompaniyaların bazarıdır
 malı öz şəxsi istehlakı üçün alan firmaların bazarıdır
 hazır məhsul istehsal edən firmalardır
 sənaye mallarını əldə edən ayrı-ayrı şəxslərdir

114 Mağaza və anbarlarda çeşidin dolğunluğu nədir?

- ticarət müəssisələrində faktiki mağazanın çeşid siyahısında nəzərdə tutulan əmtələrin fasiləsiz olaraq mövcud olması başa düşülür
 hazırda mağanın ticarət çeşididir
 çeşid siyahısında nəzərdə tutulmayan əmtələrdir
 sənaye çeşidinin ticarət çeşidi ilə kompletləşdirilməsidir
 hazırda mağazanın ticarət çeşididir

115 Qeyri-material aktivlərinə aid deyil:

- mal nişanları
 lisenziyalar
 taralar
 ticarət markaları
 patent

116 Birja sözü nədir?

- tələbi öyrənən
- mal satan
- pul kisəsi
- bazarı tənzimləyən
- ticarəti malla təmin edən

117 Hazırda beynəlxalq sövdələşmələrdə kimlər vasitəçilik edirlər

- təşkilatlar
- birjalar
- ticarət müəssisələri
- firmalar
- trestlər

118 Təsərrüfat və hüquqi müstəqilliyə malik olan, malların alqı-satqı yolu ilə istehsalçıdan istehlakçıya yönəldilməsini həyata keçirən və bazarda təmsil olunan insanların tələbatlarının təmin edilməsi vasitəsilə öz şəxsi maraqlarını realizə edən tədavül sahəsinin əsas elementi...

- istehsal müəssisəsi
- ticarət müəssisəsi
- ticarət subyekti
- bazar elementi
- sahibkarlıq strukturu

119 İqtisadiyyatda ticarətin rolunu izah et

- ölkədə mal ehtiyatlarının yaradılmasında və mal satışının fasiləsizliyinin təmin edilməsində iştirak edir
- malların istehsalının həcmi artırır və onun satışını həyata keçirir
- istehsal ilə istehlak arasında əlaqələndirici həlqədir, ölkənin pul tədavülü, maliyyə və kredit sistemi arasında əlaqə yaradır və s.
- malların tadarükünü, təchizatını və yerdilişini həyata keçirir
- mal satışını həyata keçirir

120 Firmanın fəaliyyətinə təsir edən xarici mühitin doğurduğu iqtisadi amilə nələr daxildir?

- firmanın yerləşdiyi regionun iqlim şəraiti, əmək qabiliyyətli əhəlinin sayı, onların cins-yaş tərkibi və s. ölkə sənayesinin, elm və texnikasının inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun mükəmməllik dərəcəsi
- ölkədaxili siyasi sabitlik, dövlətlə cəmiyyətin qarşılıqlı münasibətləri
- ticarət müəssisəsinin fəaliyyəti xarakterizə olunur
- bazarların inkişaf səviyyəsi, ölkənin maliyyə, pul-kredit və vergi siyasəti, rəqabətin dərəcəsi, gəlirlərin bölgüsünün xarakteri və s.
- təsərrüfat hüququnun inkişaf səviyyəsi, dövlətin sahibkarlığa münasibəti, sahibkarlığın müdafiəsi üçün qanunvericilik aktlarının mövcudluğu və s.

121 Hansı inhisarçı birliklər istehsal sahəsində müstəqilliyə malik olurlar ?

- pullar.
- sindikatlar
- kartellər
- trestlər
- konsemlər

122 Kartellərin yaradılmasında əsas məqsəd nədən ibarətdir?

- mənfəət normasının artması.
- qiymətlərin artırılması .
- rəqabətin məhdudlaşdırılması

- İnhisar gəliri əldə etmək.
- kartel üzvləri arasında ideya və yeniliklərin mübadiləsi

123 Mülkiyyət xarakterinə görə firmalar bölünür:

- xüsusi, kooperativ, dövlət, müştərək
- xüsusi, kooperativ, dövlət
- xüsusi, kooperativ , MMC
- xüsusi kooperativ SC
- xüsusi kooperativ , ticarət

124 Sahibkarlar Birliyi firmadan ne ilə fərqlənir?

- Sahibkarlar Birliyi bazarı blok etmək üçün yaradılır
- Sahibkarlar Birliyi tərkibinə daxil olan sahibkarların maraqlarını qoruyur
- Sahibkarlar Birliyi firmalardan çox mənfəət əldə edir.
- Sahibkarlar Birliyi hüquqi şəxsdir, firmalar isə yox
- Heç bir fərqi yoxdur

125 Ticarət preferensi nədir

- siyasi ticarət üsul ifadəsində bir dövlətin digər dövlətə qarşılıqlı əsasda etdiyi güzəştlərdir
- müəyyən vaxt ərzində mövcud qiymətlər şəraitində ticarətin vəziyyəti
- müəyyən iqtisadi birliklərin yaradılmasıdır
- azad ticarət zonasının yaradılmasıdır
- bir növ vahidinin miqdarının başqa növ əmtəə vahidinin miqdarına tədavül nisbəti

126 Xarici ticarət nəzəriyyələrindən hansıları dövlətin müdaxiləsini nəzərdə tutur

- Ölkələrin oxşarlığı və asılılıq , nəti üstünlük nəzəriyyələri
- Neomerkantelizm, nisbi üstünlük, amillərin qarşılıqlı əlaqələri
- Merkantelizm, qəti üstünlük, ölkələrin ölçüsü
- Merkantelizm, neomerkantelizm və asılılıq nəzəriyyələri
- Məmləkətin ölçüsü, a millərin qarşılıqlı əlaqələri, malın həyatiliyi dövləri

127 Gömrük rüsumunun müdafiə funksiyası

- büdcənin gəlir hissəsinin doldurulmasını təmin edir
- bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə xidmət edir
- ölkəyə mal gətirilməsinin qarşısını almaqdır
- ölkədən mal çıxarılmasının stimullaşdırılmasına xidmət edər
- milli iqtisadiyyatı həddən artıq rəqabətdən qoruyur

128 İxrac firmaları hansı firmalardır?

- öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- öz hesabına daxili bazarda əmtəələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehləkçilərinə satan firmalardır
- hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır

129 Gömrük tarifinin (rüsumu) fiskal nəzarət funksiyası nəyə xidmət edir?

- daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına
- sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına

- bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsini və digərinin ləngidilməsi vasitəsi ilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə
- milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına
- büdcənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə

130 Xaricdən mal alınması üzrə agent firması hansı firmalardır?

- alıcıya istehsalçı-ixracatçının adından verdiyi kreditlərə görə riski öz üzərinə götürən və alıcıdan onun ödəmə qabiliyyətinə malik olması barədə sübut tələb etməyən firmalardır
- öz ölkəsinin komitentinin hesabına öz adından xarici istehsalçılarda sifarişləri yerləşdirən və öz ölkəsini alıcısının nümayəndəsi olan firmalardır
- öz ölkəsini bir və ya bir neçə sənaye firmasının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış agent müqavilələri əsasında fəaliyyət göstərən firmalardır
- öz prinsipialı üçün xaricdən mal alınması əməliyyatlarını yerinə yetirən firmalardır
- müqavilənin şərtindən asılı olaraq prinsipialın adından və onun hesabına sövdələşmələrin bağlanması vasitəçilik edən firmalardır

131 Kvota nədir

- müəyyən sayda əmtənin şərtləşdirilmiş sayda digər bir əmtəyə dəyişdirilməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir
- müəyyən dövr ərzində əmtənin ixracına və idxalına verilmiş icazənin maksimal həcmidir
- xarici malların Gömrük Məcəlləsinə və gömrük işi üzrə qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq idxal gömrük rüsumları alınmadan AR-nın gömrük ərazisindən ixrac olunmasından ibarət gömrük rejimidir
- malların AR-nın gömrük ərazisindən bu əraziyə qaytarılmaq haqqında öhdəliyin götürülmədən aparılmasından ibarət gömrük rejimidir
- qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına

132 Xarici ölkələrdə aktiv vəsaiti olan milli inhisarlar necə adlanır?

- filliallar
- transmilli korporasiyalar
- sindikatlar
- törəmə (qız)müəssisələr
- konsersiumlar

133 Transmilli korporasiya nədir?

- istehsalda, əmtənin satışında aparıcı vəziyyətinə görə dünya bazarında fəaliyyət göstərən beynəlxalq reklam kompaniyasıdır
- xarici ölkələrdə aktiv vəsaiti olan milli inhisarlar
- həm ixrac, həm müştərək müqavilələr əsasında fəaliyyət göstərən beynəlxalq filialdır
- həm ixrac, həm müştərək müqavilələr əsasında fəaliyyət göstərən ixrac idarəsidir
- istehsalda, əmtənin satışında aparıcı vəziyyətinə görə dünya bazarında fəaliyyət göstərən ştab kvartiridir

134 Qəti üstünlük nəzəriyyəsinin əsasını kim qoyub

- D. Rikardo
- E. Xekşer
- F.Kotler
- A Smit
- K. Marks

135 Xarici ticarət əməliyyatlarının tərtibat texnikası aşağıdakılardan hansını nəzərdə tutmur

- müqavilələrin tərtib olunması və imzalanması
- alıcı tərəfindən sifarişin təsdiq edilməsi
- oferta (təkliflərin) göndərilməsi
- sərhədlərdən əmtəələrin buraxılması
- danışıqlarda iştirak etmək

136 Aşağıdakılardan hansı xarici ticarət əməliyyatlarının təşkili mərhələlərinə aid deyil

- müqavilələrin bağlanması və yerinə yetirilməsi
- xarici bazarda reallaşdırmaq məqsədi ilə ixrac resurslarının üçün kontraqentlərin axtarışı və seçilməsi
- xarici bazanın və onun konyukturunun öyrənilməsi
- xarici ticarətin planlaşdırılması və idarə edilməsi
- müqavilələr bağlamaq üçün kontraqentlərin axtarışı və seçilməsi

137 Gömrük tarifi dedikdə nə başa düşülür

- xarici ticarətin tənzimlənməsinin tarifmetodudur
- əlamətlər əsasında bölmələr, qruplar və yarımqruplar üzrə bölünməklə siyahısına əsasən formlaşdırılır
- əmtəə və malların qruplar üzrə gömrük rüsumlarının siyahısı
- bütün cavablar doğrudur
- xarici ticarətin əsas iqtisadi nizamlayıcısıdır

138 Ticarət müəssisələri xarici dövlətlərlə ticarət əlaqələrini necə həyata keçirirlər

- Ticarət müəssisənin ümumi ticarət fəaliyyətinin təhlil edilməsi
- Bağlanmış müqavilələrin ümumi müddəti
- Pərakəndə mal dövriyyəsinin ümumi həcmnin hesablanması
- Xarici dövlətlərdə sifariş planlarının tərtib edilməsi
- İdxal və ixrac əməliyyatlarının tərtib edilməsi

139 Azad ticarət nədir

- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən xarici ticarət
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən azad ticarət zonası
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən daxili və xarici ticarət
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən daxili ticarət
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən offşor zona

140 Xarici ticarətin məqsədi dedikdə nə başa düşülür?

- Dövlətin digər ölkələrlə müqavilə-hüquqi münasibətləri
- Ölkənin digər ölkələrlə idxal-ixrac əməliyyatları
- Dövlətin digər ölkələrlə iqtisadi əlaqələri
- Dövlətin digər ölkələrlə münasibətlərinə məqsədyönlü təsiri
- Dövlətin binyəlxilq əmək bödgüsünə qoşulması

141 Nisbi üstünlük nəzəriyyəsi kimə məxsusdur

- D. Rikardo
- E. Xekşer
- F.Kotler
- A Smit
- K. Marks

142 Ölkənin xarici ticarət fəaliyyətinin əsasını nə təşkil edir?

- Kvotalar, embarqo və digər tarif məhdudyyətləri
- İdxal-ixrac, saldo əməliyyatları
- Alqı-satqı kommersiya əməliyyatları
- İdxal-ixrac əməliyyatları
- Faktoring, lizinq,françayzinq əməliyyatları

143 Xarici ticarət siyasətinin məqsədlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- Ölkənin beynəlxalq əmək bölgüsünə qoşulması üsullarının seçilməsi, işlənilib hazırlanması
- Məmləkətin zəruri istehsal vasitələri, habelə özündə istehsal olunmayan yaxud qıt olan şəxsi istehlak şeyləri ilə təmin edilməsi

- Ölkənin iqtisadiyyatı strukturunun məqsədyönlü qurulması və qarşıya çıxan yeni beynəlxalq problemlərə uyğun surətdə onun yenidən dəyişməsi
- Ölkənin xarici ticarət maraqlarını iqtisadi təhlükəsizlikdən üstünlükdə tutma
- İdxalat və ixracat üzrə qiymət nisbətlərinin dəyişməsi siyasətində fəal iştirak etmə

144 Proteksionizm nədir

- Milli iqtisadiyyatı xarici investorlardan qorumaq üçün aparılan təbliğatdır
- Sərbəst ticarət siyasətindən fərqli bir siyasətdir
- Ədalətsiz bazar qüvvələrinin təsirini zəiflətmə siyasətidir
- Vətən iqtisadiyyatını xarici təsirlərdən, rəqabətdən qorumaq siyasətidir
- Himayəçilik iqtisadi inkişafın müəyyən bir səviyyəsində meydana gəlir

145 Xarici ticarət hansı dövrdə meydana gəlmişdir?

- E.ə. IV minilliyin axırlarında
- Feodalizm dövründə
- E.ə. II minillikdə
- quldarlıq dövründə
- E.ə. I minillikdə

146 . Sahibkarlar ittifaqları aşağıdakıların funksiyalarını yerinə yetirməyə çalışırlar

- firmaların
- Beynəlxalq təşkilatların
- Dövlət təşkilatlarının
- kartellərin
- Qeyri-hökumət təşkilatlarının

147 Firmanın əsas məqsədinə aiddir:

- sahibkarların maraqlarını qorumaq
- Məhsulun istehlakını həyata keçirmək
- Biznesmenlərin maraqlarını müdafiə etmək
- mənfəət əldə etmək
- Sahibkarlara kömək etmək

148 Fond birjası hansı vəzifəni yerinə yetirir

- bazar iştirakçılarını məlumatlandırmaq
- qiymətli kağızların əlverişli qiymətlərlə satışını təşkil etmək
- istehlakçıların tələbini ödəmək
- qiymətli kağızların bazar qiymətlərini müəyyən etmək
- mənfəət əldə etmək

149 Əmtəə birjasında hansı əməliyyatlar həyata keçirilir

- xammal və hazır məhsulun satışı
- malların topdansatış ticarət vasitəsilə satışı
- xammal və hazır məhsulun açıq satışı
- əmtəələr nümunələr üzrə alınır-satılır, onlara tələb və təklif bütöv bir ölkələr qrupu, dünya bazarı miqyasında cəmləşir
- malların nəğdi satışı

150 Birjanın hansı növləri vardır

- alıcılar, müəssisələr, firmalar
- mal, dövriyyə, onun quruluşu
- müəssisə, firma, təşkilat
- əmtəə, fond, valyuta, əmək

- mal, dövriyyə, onun quruluşu

151 Birjanın əsas vəzifəsinə nələr daxildir

- müəssisələrin normal işini təmin etməkdir
 müəssisələri texniki vasitələrlə təchiz etmək
 müəssisələri malla təmin etmək
 əmtəə, kapital, valyuta və iş qüvvəsi bazarının işini qaydaya salmaq, onların normal fəaliyyətini təşkil etmək
 istehlakçıların tələbini öyrənmək, müəssisəni mal ilə təchiz etmək

152 Pərakənddə ticarətdə çeşidin formalaşması nədir

- tam alıcı kompleksinə aid olan əmtəələrin kompleksləşdirilməsidir
 əhalinin ərzaq və qeyri-ərzaq mallarına olan tələbatının maksimum dərəcədə tam və dolğun şəkildə ödəmək və bununla bərabər tələbata fəal təsir göstərmək məqsədilə mallara olan ehtiyacı öyrənməyə yönəldilməsi başa düşülür
 əhalinin ərzaq və qeyri-ərzaq mallarına olan tələbatının maksimum dərəcədə tam və dolğun şəkildə ödəmək və bununla bərabər tələbata fəal təsir göstərmək məqsədilə mallara olan ehtiyacı öyrənməyə yönəldilməsi başa düşülür
 əhalinin tələbinə uyğun əmtəələrin hazırlanması və bazara təklifdir
 müəyyən bir tələbatın tam ödənilməsi üçün alıcı istəklərinə uyğun əmtəələrin seçilməsi, komplektləşdirilməsidir
 əmtəələrin qiymətinin, keyfiyyətinin, təyinatının nəzərə alınması ilə komplektləşdirilməsidir
 əhalinin ərzaq və qeyri-ərzaq mallarına olan tələbatının maksimum dərəcədə tam və dolğun şəkildə ödəmək və bununla bərabər tələbata fəal təsir göstərmək məqsədilə mallara olan ehtiyacı öyrənməyə yönəldilməsi başa düşülür

153 Aşağıdakılardan hansı qeyri-tarif tənziqləmə metoduna aid deyildir?

- anti-dempinq rusumlarının tətbiqi
 mallara baxış
 zəmanət nəzarəti
 lisenziyalaşdırma
 istehlakçıların diqqətinə cətdirilməyə ucun zəruri olan tələblər

154 Aşağıdakılardan hansı gomruk rusumunun funksiyalarıdır?

- fiksəl, nəzarət, bölüşdürücü
 fiksəl, proteksionist, balanslaşdırıcı
 sığorta, rasionallaşdırma, qoruma
 tənziqləyici, fiksəl, sığorta
 planlaşdırma, nəzarət, həvəsləndirmə,

155 İxracatın stimullaşdırılmasının əsas vasitəsi aşağıdakıdır:

- ixracatın və ixracat kreditlərinin dövlət sığortası
 ixracatçıların məlumatlandırılması və konsultasiya edilməsi
 ixracatın dövlət tərəfindən kreditləşdirilməsi
 ixracatın birbaşa subsidiyalaşdırılması
 ixracatın lisenziyalaşdırılması

156 Aşağıdakılardan hansı xarici ticarətin tənziqlənməsinin qeyri-tarif metodlarına aiddir?

- ixracat rusumları
 aksiz vergiləri
 vergi və rusumlar
 kvotalaşdırma
 əlavə dəyər vergisi

157 Xarici ticarətin tənziqlənməsinin qeyri-iqtisadi metodlarına aiddir:

- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, “konullu” məhdudiyətlər
- subsidiyalar, kreditləşdirmə, dəmpinq
- vergi və rusumlar
- dövlət tədarukləri
- muqavilə və razılaşmalar

158 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin maliyyə metodlarına aiddir:

- vergi və rusumlar, texniki maneələr
- dövlət tədarukləri
- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, “konullu” məhdudiyətlər
- subsidiyalar, kreditləşdirmə, dəmpinq
- gomruk kvotası və gomruk rusumları

159 Ticarət siyasətinin gizli metodlarına aiddir:

- idxal rusumu və kvotası
- vergi və rusumlar, texniki maneələr, dövlət tədarukləri, daxili komponentlərin tətbiqi
- ixracat ucun munasib tarif
- idxalatın “konullu” məhdudiyəti
- subsidiyalaşdırma və kreditləşdirmə

160 İxracın “konullu” məhdudiyətlərinə aiddir:

- kvotalaşdırma
- idxala birtərəfli məhdudiyət
- lisenziyalaşdırma
- ixrac kvotası
- ixracın subsidiyalaşdırılması

161 Beynəlxalq alqı-satqı əqdlərində əsas ödəniş üsulları bunlardır:

- Nəqd, qarışıq ödəniş, avans ödənişi və kredit yolu ilə ödəniş
- Nəqd, avans və kredit yolu ilə ödəniş
- Nəqd və kredit yolu ilə ödəniş
- Nəqd və avans ödənişi
- Nəqd, qarışıq ödəniş və avans ödənişi

162 Satılan malın adı, xarakteristikası və çeşidi aşağıdakılarda göstərilir:

- Alqı-satqı müqaviləsinin preambulasında
- Alqı-satqı müqaviləsinin obyektinə barədə müddəalarda
- Alqı-satqı müqaviləsinin əsas (baza) şərtlərində
- Alqı-satqı müqaviləsi üzrə təlimatlarda
- Nəqliyyat qaiməsində

163 Aşağıdakılar alqı-satqı müqaviləsinin vacib şərtidir:

- Mal üzərində mülkiyyət hüququnun satıcıdan alıcıya keçməsi
- Müqavilədə İNKOTERMS şərtlərinin olması
- Malın qiymətinin müəyyən edilməsi
- Ödəniş metodlarının müəyyən edilməsi
- Malın daşınması və təhvil verilməsi üsullarının müəyyən edilməsi

164 Vasitəçinin öz adından və öz hesabına aldığı malı alıcıya öz adından və öz hesabına satırsa, belə sövdələşmə necə adlanır?

- agent
- sadə vasitəçilik

- komission
- konsiqnasiya
- distribütör

165 Beynəlxalq statistikada idxal ixrac əməliyyatlarının uçotu zamanı məhsulların qiyməti nəyə əsasən uçota alınır:

- ticarət vasitəçilərinə verilən mükafatı toplamaqla
- alqı-satqı kontraktlarının qiymətinə əsasən
- alqı-satqı kontraktlarında göstərilən qiymətə əsasən
- dünya qiymətlərinə əsasən
- ticarət vasitəçilərinə verilən mükafata əsasən

166 Dempinq nədir?

- ticarət siyasətinin gizli qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin maliyyə qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin gizli qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən yuxarı qaldırılması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin maliyyə qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən yuxarı qaldırılması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur

167 Xarici ticarətdə malların və xidmətlərin alqı-satqısı üzrə müqavilə münasibətlərində iştirak edən tərəflər necə adlanır?

- komissioner
- kontagentlər
- agentlər
- kontroferda
- broker

168 Gömrük rüsumlarına cəlb edilərək, həmin rüsumların dərəcəsini əks etdirən sistemləşdirilmiş əmtəə siyahısına:

- əlavə dəyər vergisi deyildir
- gömrük tarifləri deyildir
- gömrük tarifinin növü deyildir
- gömrük rüsumları deyildir
- aksiz vergisi deyildir

169 Xarici ticarətin dövlət tənzimlənməsinə aid deyil:

- gömrük tarifləri
- təkrar idxal
- ixracın birbaşa subsidiyalaşdırılması
- kvotalaşdırma
- lisenziyalaşma

170 Aşağıdakılardan biri qeyri-tarif tənzimlənmənin gizli metodlarından deyil:

- dövlət alışları
- subsidiyalar
- yerli komponentlərin olması tələbi
- vergi və yığımlar
- texniki maneələr

171 Xarici ticarət əməliyyatlarının həyata keçirilməsinin əsas metodları bunlardır:

- transsərhəd və transmilli metodlar
- valyuta və qeyri-valyuta metodları
- bank və qeyri-bank metodları
- birbaşa və dolaylı metodlar
- akkreditiv və inkasso

172 Xaricdən gətirməklə əvvəllər ixrac olunmuş və emala məruz qalmamış əmtənin (malın) satışı necə adlanır?

- əmtəə (mal) mübadiləsi
- reimport
- barter
- idxal
- təkrar ixrac

173 Firma tərəfindən maşın və avadanlıqların, texnologiyaların, bəzən isə zavodlar komplektinin qərara alınmış avadanlıqda buraxılan xammal, yarımfabrikatlara mübadilə ilə qarşılıqlı tədarüklə satışı nə cür adlanır?

- həyriyyə
- lizinq
- kompensasiya sövdələşmələri
- barter
- qarşılıqlı tədarük sövdələşmələri

174 Əvvəllər başqa bazardan alınmış malın emal olunmadan xarici bazarda satışı necə adlanır?

- komissiya müqaviləsi
- reeksport
- ixrac
- idxal
- təkrar idxal

175 Avropa birliyinin məqsədi nədir

- üzv ölkələr arasında əmtəə və xidmətlərin hərəkəti zamanı gömrük rüsumlarının aradan qaldırılmasıdır
- ölkələr arasında gömrük tarifləri və xarici ticarət sahəsində mövcud olan maneələrin aradan qaldırılması yolu ilə ümumi bazar yaradılmasıdır
- ittifaqa üzv olan ölkələrin arasında gömrük tarifləri və miqdar məhdudiyyətlərinin ləğv olunması, əmtəə və xidmətlərin vahid bazarının yaradılmasıdır
- üzv ölkələr arasında sərhədlərin şərti ləğv olunması və gömrük rüsumları alınmasının aradan qaldırılmasıdır
- sərhədyani ölkələrin ərazisində gömrük anbarlarının yaradılmasıdır

176 Topdansatış ticarətinin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- malların təkrar dövriyyəyə buraxılmasıdır
- malların və məhsulların emal olunmasıdır
- malların və məhsulların əhaliyə birbaşa satışıdır
- malın sonrakı satış və ya emal məqsədi ilə bir müəssisə tərəfindən digər müəssisəyə satışıdır
- malların təkrar istehsal olunmasıdır

177 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən tarixi və milli amillərə nələr aiddir

- bütün cavablar düzdür
- əhalinin müxtəlif qruplarının adət və ənənələri, ümumi və milli bayramlar, onların xarakteri
- pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu, qiymətlərin səviyyəsi, əhalinin yaşayış şəraiti, xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı
- əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s.

- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri

178 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən ictimai amillərə nələr aiddir?

- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
- əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
- pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu ,qiymətlərin
- əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s.
- əhalinin yaşayış şəraiti,xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı

179 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir göstərən iqtisadi amillərə aid deyildir

- xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi
- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi
- əhalinin pul gəlirləri,
- malların istehsalının həcm və quruluşu ,
- qiymətlərin səviyyəsi və əhalinin yaşayış şəraiti

180 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən iqtisadi amillərə nələr aiddir?

- malların istehsalının həcm və quruluşu ,
- qiymətlərin səviyyəsi və əhalinin yaşayış şəraiti
- xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi
- bütün cavablar doğrudur
- əhalinin pul gəlirləri,

181 Tələbatı formalaşdırın vasitələri aşağıdakı kimi qruplaşdırmaq olar.

- ictimai,sosioloji, fizioloji
- iqtisadi, sosial-psixoloji,təşkilati
- təbliğat, təşviqat, təşkilat
- demoqrafik, reklam , təbliğat
- istehsal, istehlak, malların qiyməti

182 Tələbat.....

- insan fəaliyyəti ilə əlaqədardır
- iqtisadi kateqoriyadır
- ictimai xarakter daşıyır
- ictehlak qabiliyyətlidir
- bütün cavablar doğrudur

183 Əgər elastiklik əmsalı 1-ə bərabədirsə və əmtənin qiyməti 10% artıbsa tələbin həcmi necə dəyişəcək?

- dəyişilməyəcək
- 1%artacaq
- 10% azalacaq
- 10% artacaq
- 1% azalacaq

184 İstehlakın hansı forması vardır?

- ərzaq və qeyri-ərzaq malları istehlakı
- istehsal və qeyri-istehsal istehlakı
- xammal və istehsal istehlakı
- xammal və yanacaq istehlakı
- xammal və yanımfabrikatlar istehlakı

185 Tələbin proqnozlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- müqayisə, statistik
- statistik, qruplaşdırma metodu
- maddi, dəyər və iş
- ekstrapolyasiya, trend, faktorlu təhlil
- balans, riyazi, statistik metodlar

186 Bütün alıcıların əmtəələrə yaxud xidmətlərə tələb əyrisi nəyi ifadə edir?

- mal satışının alıcılıq qabiliyyətinə nisbətini
- tələbin ümumi həcmi
- tələbin pulla ifadəsini
- məcmu təklifin tələbə nisbətini
- məcmu tələbatın pulla ifadəsini

187 Tələbin həcm və quruluşunun gələcək inkişafı haqqında elmi cəhətdən əsaslandırılmış tövsiyələr sistemi nə cür adlanır?

- tələbin dəyişməsi
- tələbin proqnozlaşdırılması
- tələbin planlaşdırılması
- tələbin artırılması üsulu
- alıcılıq qabiliyyətinin artması

188 Tələbin inkişaf qanunauyğunluğu hansıdır

- tələbin həcmi durmadan genişlənir və onun infrastrukturunda kəmiyyət dəyişiklikləri baş verir
- tələbin həcmi durmadan artır və onun strukturunda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir
- bu qanunauyğunluq respublikanın pərakəndə satış mal dövriyyəsində özünü göstərir
- bu qanunauyğunluq sosial-iqtisadi vəziyyəti və sabit siyasi vəziyyəti əks etdirir
- tələbin həcmi artır və strukturunda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir

189 Obyektinə görə tələbat necə təsnifləşdirilir?

- rayon, şəhər əhalisi tələbatı
- maddi nemətlərə, mənəvi sərəvlərə və xidmətlərə olan tələbat
- havaya, yeməyə, suya olan tələbat
- uşaq, gənc, yaşlı əhalinin tələbatı
- kənd, şəhər, qəsəbə əhalisinin tələbatı

190 Tələbat ödənilmə dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir

- istehsal vasitələrinə, istehlak mallarına olan tələb
- ödənilən, qismən ödənilməyən və tam ödənilməyən
- ödənilməyən, hərtərəfli ödənilən
- ərzaq malları, qeyri-ərzaq malları, kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə ödənilən
- qismən və tam ödənilən

191 Alıcının ilk sorğusunda onun istədiyi çeşiddə malın ona çatdırılmasını nəzərdə tutan və başqa çeşiddən ona oxşar malla əvəz edilməsi nəzərdə tutulmayan alıcı tələbi necə adlanır ?

- realizə edilmiş tələb
- alternativ və ya formalaşmamış tələb
- impulsiv və ya formalaşmaqda olan tələb
- ödənilməmiş tələb
- möhkəm və ya formalaşmış tələb

192 Tələb hansı halda elastik olur

- bütün cavablar doğrudur
- tələb qiymətdən asılı olmadan dəyişir
- qiymətlərin cüzi azalması ilə tələb nəzərəcarpacaq dərəcədə artır
- qiymətlərin nəzərəcarpacaq dərəcədə azalması ilə tələb cüzi dərəcədə artır
- qiymət dəyişməsi tələbə təsir etmir

193 Qeyri istehsal istehlakına nələr daxildir

- ərzaq maları istehlakı
- əhalinin istehlakı
- yanacaq istehlakı
- xammal istehlakı
- qeyri-ərzaq maları istehlakı

194 Qeyri istehsal istehlakı nədir

- istehsal vasitələrinin istehlakıdır
- istehsal prosesindən kənarında baş verən istehlakdır
- xammal istehlakıdır
- yanacaq istehlakıdır
- ərzaq və qeyri-ərzaq malları istehlakıdır

195 İstehsal istehlakı nədir

- xammalın istifadə olunmasıdır
- istehsalın tələbatını ödəmək üçün istehsal vasitələri istehsalıdır
- tələbatın ödənilməsi imkanındır
- tələbatın artırılması yoludur
- istehsalın artırılması imkanındır

196 İstehlak nədir?

- tələbin inkişaf etdirilməsidir
- insanların ehtiyaclarını təmin etmək üçün məhsulun istifadə olunmasıdır
- tələbatın növüdür
- bazarın doydurulmasıdır
- tələbatın artırılmasıdır

197 Uzunmüddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur

- 1 ildən yuxarı
- 5 ildən yuxarı
- 10 ildən yuxarı
- 3 ildən yuxarı
- 2 ildən yuxarı

198 Orta müddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur

- 3.0
- 3-5 il
- 10 ildən yuxarı
- 5 il
- 5 ildən yuxarı

199 Qısamüddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur?

- 10 il
- 2-3 il
- 3-5 il

- 5 il
 5 ildən yuxarı

200 Tələbin tədqiqi dövründən asılı olaraq hansı proqnozlar vardır

- orta müddətli, uzunmüddətli
 az qısa, orta qısa, çox qısa
 qısa, orta və uzunmüddətli
 qısa, daha qısa və az qısa
 az orta, orta və çox orta

201 Tələb və təklif mal istehsalının nəyidir

- bazarın əsas göstəricisidir
 iqtisadi kateqoriyasıdır
 qarşılıqlı əlaqəsidir
 bir-birini şərtləndirən amillərdir
 bazarın elementləridir

202 Elastik tələb nədir?

- istehlakın həcmindən asılı olaraq artıb-azalan tələb
 qiymətdən asılı olaraq dəyişən tələb
 qiymətdən asılı olaraq dəyişməyən tələb
 qiymətdən asılı olmayaraq öz dəyərini dəyişməyən tələb
 təklifdən asılı olaraq az dəyişən tələb

203 Tələbin ödənilmə dərəcəsinə görə hansı təsnifat doğrudur

- həqiqi və ödənilməmiş tələb
 həqiqi və tədiyyə qabiliyyətli tələb
 maddi və mənəvi tələb
 həqiqi və epizodik tələb
 realizə olunmuş və təxirə salınmış

204 Tələbat kəmiyyətinə görə necə təsnifləşdirilir?

- həqiqi, səmərəli düşünülmüş
 mütləq, həqiqi, tədiyyə qabiliyyətli
 şəxsiyyətin, cəmiyyətin, kollektivin
 şəxsi tələbat, cəmiyyətin tələbatı, cismani tələbat
 nisbi, mütləq, dəyər

205 Təbiətinə görə tələbatın təsnifini ver

- zehni, fiziki, sosial
 fiziki, zehni və sosial
 iqtisadi, mütləq və həqiqi
 maddi, mənəvi, cismani
 mütləq, maddi və sosial

206 İctimai istehsalın xarakterinə görə tələbat bölünür

- ödənilən və ödənilməyən tələbat
 maddi və mənəvi tələbat
 iqtisadi və qeyri-iqtisadi tələbat
 makro və mikro tələbat
 mütləq və həqiqi tələbat

207 Tələbatı formalaşdıran vasitələrdən deyildir....

- təşkilati
- demoqrafik
- iqtisadi
- social
- psixoloji

208 Tələbatı formalaşdırılan vasitələrə nələr daxildir

- istehsal, nəqliyyat, əmək haqqı
- iqtisadi, sosial-psixoloji, təşkilati
- demoqrafik, qiymət, maya dəyəri
- qiymət, mal təklifi, tələb
- xərclər, gəlir və mənfəət

209 Orqanizmin, şəxsin, kollektivin və bütövlükdə cəmiyyətin həyat fəaliyyəti üçün zəruri olan müxtəlif şeylərə ehtiyacların məcmuusu nə cür adlanır?

- tələb
- tələbat
- təklif
- istehlak
- tədiyyə qabiliyyətli tələb

210 Tələbat anlamını izah et

- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini və həyat səviyyəsini əks etdirən göstəricidir
- Orqanizmin, şəxsin, kollektivin və bütövlükdə cəmiyyətin həyat fəaliyyəti üçün zəruri olan hər hansı bir şeyə ehtiyacdır
- istehlak məfhumudur
- tələbin ödənilməsi səviyyəsidir
- hər hansı tarixi dövrü-zaman üçün konkret iqtisadi mahiyyətinə görə dialektik və tarixi anlam daşıyan kateqoriyadır

211 Ticarətin və kütləvi iaşənin potensialı hansı iqtisadi göstəricinin tərkib hissəsidir?

- Əsas fondların
- Mal ehtiyatlarının
- Mal dövriyyəsinin
- İqtisadi potensialın
- Dövriyyə fondlarının

212 Ticarət və kütləvi iaşənin potensialı nədir?

- Əhalinin tələbatını ödəmək üçün satışa daha yüksək keyfiyyətdə və kəmiyyətdə mal çıxarmaq və onu realizə etmək iqtidarı və imkanların məcmuudur
- Mal fondlarının artırılması imkanındır
- Əsas və dövriyyə fondlarından effektiv istifadə edilməsidir
- Alıcılara mədəni xidmət göstərilməsi şəraitidir
- Əhaliyə yüksək ticarət xidməti göstərmək vasitəsidir

213 Kütləvi iaşənin istehsalat ehtiyatları nədən ibarətdir?

- kütləvi iaşədə mal ehtiyatları anbarda olan mallardan ibarətdir
- kütləvi iaşədə mal ehtiyatları kulinariya məmulatları ilə təmsil olunurlar
- kütləvi iaşədə mal ehtiyatları satın alınan məhsulların ehtiyatları ilə təmsil olunurlar
- kütləvi iaşədə mal ehtiyatları xammal ehtiyatlarından ibarətdir
- kütləvi iaşədə mal ehtiyatları nahar məhsulları ilə təmsil olunurlar

214 Kütləvi iaşənin mal dövriyyəsinin tərkib hissələri nədən ibarətdir?

- satılma mallarının satışı; yarımfabrikatların satışı
- topdansatış mal dövriyyəsi; ümumi mal dövriyyəsi
- pərakəndə satış mal dövriyyəsi; topdansatış mal dövriyyəsi; ümumi mal dövriyyəsi
- pərakəndə satış mal dövriyyəsi; topdansatış mal dövriyyəsi
- bütün cavablar düzdür

215 Kütləvi iaşə müəssisəsinin xammal və ərzaq malları ilə təchizatı planı hansı formada işlənib hazırlanır?

- balans formasında
- dəyər formasında
- matrisa formasında
- hesabat formasında
- mal dövriyyəsi formasında

216 Kütləvi iaşənin mal dövriyyəsinin təhlilindən əsas məqsəd nədən ibarətdir?

- qabaqcıl təcrübəni öyrənməkdən və mal dövriyyəsinin və məhsul buraxılışının artırılması ehtiyatlarını aşkar etməkdən
- bütün cavablar düzdür
- mal dövriyyəsi və özünün istehsal etdiyi məhsulun satışı üzrə plan tapşırıqlarının yerinə yetirilməsi səviyyəsini müəyyən etməkdən
- göstəricilərin dinamikasını və inkişafı meyllərini düzəltməkdən
- mal dövriyyəsinin ayrı-ayrı göstəricilərinə təsir edən amillərin səbəblərini öyrənməkdən

217 Dəyərin artması prosesində məhsuldar kapital öz roluna görə necə bölünür?

- istehlak kapitalına, dövriyyə kapitalına
- sabit kapitala və dəyişən kapitala
- əsas kapitala, sabit kapitala
- sabit kapitala, dövriyyə kapitalına
- dövriyyə kapitalına, dəyişən kapitala

218 Kapitalın dövrünü cərcivəsində istehsal vaxtı 45 gün və tədavül vaxtı 18 gündürsə cəmi dövretmə vaxtı necə gün olacaqdır?

- 2,5 gün
- 63 gün
- 810 gün
- 27 gün
- 45 gün

219 Kapital dövrünü vaxtı hansı hissələrdən ibarətdir?

- istehsal vaxtı, bölgü vaxtı
- istehsal vaxtı, tədavül vaxtı
- istehsal vaxtı, satışa hazırlanma vaxtı
- satış vaxtı, mübadilə vaxtı
- tədavül vaxtı, mübadilə vaxtı

220 Mal tədavülü vaxtı nə baş verir?

- pul kapitalı məhsuldar kapitala, yəni xammala çevrilir
- pul kapitalının məhsuldar kapitala və mal kapitalına çevrilməsi
- kapitalın sonrakı dövrü üçün şərait yaradılır
- pulun mala, malın pula çevrilməsi başa düşülür
- izafi dəyər yaranır

221 Mal tədavülü nədir?

- təkrar istehsal prosesində vahid bir faza tədavül fazasıdır
- alqı-satqı üçün nəzərdə tutulan hər cür əmək məhsullarının pullu mübadilələrinin məcmuudur
- alqı-satqı üçün nəzərdə tutulan hər cür əmək məhsullarının barter mübadiləsidir
- məcmu milli məhsulun təkrar istehsalıdır
- istehlak reallaşdıqdan sonra ictimai istehsalın fasiləsizliyinin təmin olunmasıdır

222 Tələb və təklif qanunu nədir

- mübadilə, tədavül və bölgü sferasında əlaqə yaradır
- iqtisadi qanun olub, bütün alıcılara, əmtəələrə və xidmətlərə tələb əyrisidir
- bazar iqtisadiyyatında əsas iqtisadi infrastrukturu müəyyənləşdirir
- bazarda alıcının alıcılıq qabiliyyətini əks etdirir
- əmtəə istehsalının iqtisadi qanunu olub, tədavül sahəsində tələb və təklif arasında olan qarşılıqlı təsiri və əlaqəni ifadə edir

223 Bazar tutumunun genişlənməsinə hansı amillər təsir edir?

- tələbin elastikliyi, qiymətin dəyişilməsi və s.
- tələbin həcmi və quruluşu
- iqtisadi, təbii-coğrafi, demoqrafik və s.
- istehsal, bölgü, mübadilə
- tələb, təklif, qiymət

224 Bazarın tutumu nədir?

- mal dövriyyəsinin həcmidir
- ölkə əhalisinə, ölkədən kənar əhaliyə, idarə və müəssisələrə mal satışının həcmidir
- tədiyyə qabiliyyətli tələbdir
- tələb ilə mal təklifinin həcmidir
- mal ehtiyatlarıdır

225 Təklifin səviyyəsi hansı iqtisadi qanunun təsiri altında formalaşır?

- tələbin inkişaf qanunauyğunluqlarının
- təklif qanununun
- tələbatın artma qanununun
- istehsalın inkişaf qanunauyğunluqlarının
- dəyər qanununun

226 Bazar mexanizminin əsas ünsürlərindən biri nədir?

- informasiyadır
- kapitaldır
- xidmətdir
- təklifdir
- müəssisələrdir

227 Təklif qanunu nədir

- əmtəə təklifinin əmtəənin qiymətinə olan nisbəti
- dövriyyədəki pulun miqdarının dövriyyə sürətinə nisbəti
- əmtəə təklifinin mal dövriyyəsinə nisbəti
- müəyyən dövr ərzində əmtəə, yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq
- əmtəənin tələbinin qiymətdən asılılığı

228 Resurslar balansı hansı hissələrdən ibarətdir?

- mədaxil və məxaric
- mədaxil və gəlirlər

- gəlirlər və məsrəflər
- mənfəət və vergi
- məxaric və məsrəflər

229 Mal təklifi nədir?

- əhaliyə göstərilən pulu xidmətlərdir
- istehlakçıların mal satışının həcmidir
- tələb və təklifin dəyər ifadəsinə deyilir
- müəyyən dövr ərzində bazarda olan bazara çıxarılaacaq malların və pullu xidmətlərin natural və dəyər ifadəsilə ümumi həcmidir
- malların dəyər ifadəsilə ümumi həcmidir

230 Mal resurslarının tərkibi nə cür təsnifləşdirilir?

- realizə olunmuş məhsul satılmış məhsul, dəyəri ödənilmiş məhsul
- mal fondları, ümumi məhsul, mal ehtiyatları və kənd təsərrüfatı məhsulları
- sənaye məhsulu, satılıq məhsul, mal fondları, mal ehtiyatları
- ümumi məhsul, satılıq məhsul, realizə olunmuş məhsul və mal fondları
- idxal olunmuş məhsullar, ixrac olunmuş məhsullar, sənaye istehsalı

231 Mal fondları nədir?

- istehsal olunmuş və qismən də ixrac olunmuş məhsulların məcmusudur
- idxal və ixrac olunan məhsulların məcmu miqdarıdır
- məcmu milli məhsuldur
- ölkə daxilində istehsal olunmuş və qismən də idxal olunan məhsulların məcmusunun ifadəsidir
- idxal olunan və məcmu məhsulda əks olunmayan fondlardır

232 Müəssisə üzrə cari mal ehtiyatı hansı məqsədlə yaradılır

- istehlakçıların tələbatını ödəmək
- istehsalın normal işləməsi məqsədilə
- istehlakçılara xidmət göstərmək məqsədilə
- müəssisə üzrə mal satışının fasiləsizliyini təmin etmək üçün
- geniş təkrar istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə

233 Şəhər əhalisinin alıcılıq fondu son üç ildə 545.6 mln. manatdan 680 mln. manatadək, firmanın mal dövriyyəsi isə 2800 min mantdan 3200 min manatadək yüksəlmişdir. Alıcılıq fonduna görə mal dövriyyəsinin elastiklik əmsalını hesablayın

- 2.97
- 1.92
- 1.72
- 0,58
- 2.11

234 Tələbin proqnozlaşdırılmasında bu metoddan istifadə edilmir?

- anoloji və müqayisətmə
- dinamik sıraların ekstropolyasiyası
- iqtisadi-riyazi modelləşdirmə
- balans
- ekspert qiymətləndirmə

235 Əhalinin alıcılıq fodu necə hesablanır?

- pul gəlirləri ilə istehlak xərclərinin fərqi kimi
- pul gəlirlərinin ümumi məbləğinin qeyri mal məsrəflərinə nisbəti kimi

- pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə qeyri mal məsrəflərinin cəmi kimi
- pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə qeyri mal məsrəflərinin fərqi kimi
- pul gəlirlərinin xərclərə nisbəti kimi

236 Tələbin yüksək elastikliyi zamanı mal satışı həcmi qiymətin səviyyəsindən necə asılıdır?

- qiymət yüksəlir-satış da yüksəlir
- qiymətlər aşağı düşür-satışın həcmi dəyişmir
- qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir
- qiymətin nəzərə çarpan dərəcədə aşağı düşür-satışın həcmi yüksəlir
- qiymət aşağı olur-satış cüzi olur

237 Ərzaq malları üzrə istehlakın proqnozlaşdırılmasında hansı metoddan daha çox istifadə olunur?

- riyazi-statistik
- dinamik sıraların ekstpolyasiyası
- iqtisadi-riyazi
- normativ
- ekspert qiymtləndirmə

238 Ticarətdə alıcılıq tələbinin növləri hansılardır?

- zehni, fiziki və mədəni
- maddi, mənəvi, zehni
- fizioloji, bioloji, fiziki
- sabit, alternativ, impulsiv
- mütləq, nisbi, mücərrəd

239 Tədiyyə qabiliyyətli tələb əsasən hansı amillərin təsiri altında formalaşır?

- təklifə təsir göstərən amillərin
- demoqrafik amillərin
- sosial amillərin
- qiymət amillərinin
- psixoloji amillərin

240 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən ideoloji amillərə nələr aiddir?

- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və
- pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu ,qiymətlərin səviyyəsi ,əhalinin yaşayış şəraiti,xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı
- əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
- əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s.
- əhalinin müxtəlif qruplarının adət və ənənələri, ümumi və milli bayramlar, onların xarakteri

241 Mal resurslarının müəyyənləşdirilməsi hansı metodla həyata keçirilir?

- riyazi-statistik
- normativ
- iqtisadi-riyazi
- balans
- müqayisəetmə

242 Mal resurslarının tərkibinə aid deyildir

- mal fondları
- satlıq məhsul
- ümumi məhsul
- maddi balans

- realizə edilmiş məhsul

243 Mal ehtiyatları inkişafının müasir iqtisadiyyata xas olan qanunauyğunluqları hansılardır

- ölkədə mal ehtiyatları fondu yaradılır
 kənd ticarətində mal ehtiyatlarının həcmi və səviyyəsi şəhər ticarətinə nisbətən artır
 mal ehtiyatlarının xüsusi çəkisi durmadan artır
 mal ehtiyatlarının həcmi durmadan artır
 rayonların mal ehtiyatları sürətlə artır

244 Təklifin həcmi və strukturu, onun dinamik inkişafını şərtləndirən əsas amillər hansılardır

- Malların keyfiyyətinin yüksəldilməsi
 İstehsalın ixtisaslaşması və təmərküzləşməsi
 əmtəə istehsalının həcm və strukturu
 Elmi-texniki tərəqqinin inkişafı və onun nailiyyətlərinin istehsala və ticarətə tətbiqi
 Bazarda inhisarcılığın inkişafı

245 Təklif bazarı nədir?

- malın qiymət səviyyəsinin tələbi stimullaşdırdığı bazar
 tələb və təklif bir-birini tənzimləyən bazar
 tələb az, təklif isə ona nisbətən çox olan bazar
 tələb çox, təklif isə ona nisbətən az olan bazar
 tələb-təklif və qiymət bir-birinə aktiv təsir edən bazar

246 Dövriyyə sürətinin gün hesabı ilə azalması və dövretmə sayının artması nəyi göstərir?

- tədavül vaxtının uzanmasını
 mal tədavülünün pul tədavülünə yaxınlaşmasını
 dövriyyə sürətinin azalmasını
 dövriyyə sürətinin artmasını
 tədavül vaxtının qısalmasını

247 Tədavül vaxtının qısalması nə ilə xarakterizə olunur?

- dövriyyənin həcmi və strukturu ilə
 nisbi və mütləq göstəricilərlə
 mağaza və anbarlarda olan malların natural və dəyər göstəriciləri ilə
 dövriyyə sürətinin gün hesabı ilə azalması və dövretmə sayının artması ilə
 natural və gün hesabı ilə

248 Malların dövretmə sürəti hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- Dövriyyənin həcmi və strukturu üzrə
 Nisbi və mütləq göstəricilərlə
 Natural və dəyər göstəriciləri ilə
 Gün və dəfə hesabı ilə
 Nisbi və gün hesabı ilə

249 Təklifin həcm və strukturuna təsir edən amillərə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- qiymət amilləri, qeyri-qiymət amilləri
 istehsalın həcmi və strukturu, ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi
 cəmiyyətin inkişaf səviyyəsi, ETT-nin inkişafı və onun nailiyyətlərinin tətbiqi
 mağazaların tipləşdirilməsi və ixtisaslaşdırılması
 malların keyfiyyətinin, struktur tərkibinin yaxşılaşması

250 Tərkibinə görə mal təklifinin təsnifatına aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- pərakəndə satış müəssisələrində və anbarlarda olan mallar
- istehsal müəssisələrinin anbarlarında satış üçün komplektləşdirilmiş hazır məhsul
- müvafiq firmalarda satış üçün komplektləşdirilmiş, çeşidləşdirilmiş istehsal vasitələri
- istehsal müəssisələrində və onların anbarlarında sexlərin normal fəaliyyəti üçün nəzərdə tutulan xammal materiallar, yarımfabrikatlar
- yolda və topdansatış anbarlarda olan mal ehtiyatları

251 Dövrün əvvəlinə qalıq, istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və s. daxilolmalar-resurslar balansının hansı hissəsində göstərilir?

- balans
- mədaxil və məxaric
- bölgü
- resurslar
- məxaric

252 Balansın resurslar hissəsində nələr göstərilir

- dövrün əvvəlinə qalıq, idxalat, ixracat və satışın həcmi
- dövrün əvvəlinə, sonuna qalıq, daxil olan mal ehtiyatı, satış həcmi
- bazar fondları, ixracat, dövlət ehtiyatlarına qaytarılma, dövlət ehtiyatlarına əlavə, dövrün sonuna qalıq
- dövrün əvvəlinə qalıq, istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və s. daxilolmalar
- istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və ixracat

253 Mal fondları geniş təkrar istehsalın hansı fazasına daxildir?

- bölgü və mübadilə
- bölgü
- istehsal
- istehlak
- mübadilə

254 Maddi balans hansı hissələrdən ibarətdir?

- İdxaldan daxilolmalar
- Məxaric, bazar, fondlar
- Mədaxil, idxal
- Resurs və bölgü
- Mədaxil, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar

255 Mal dövriyyəsi 1836 manat, orta mal ehtiyatı 229,5 manat, dövrün günlərinin sayı isə 360 gündür. Gün hesabı ilə dövriyyə sürəti (dövriyyə vaxtı) neçə gün olacaqdır

- 46.0
- 32.0
- 50.0
- 45.0
- 28.0

256 Mal tədavülünün xarakterik xüsusiyyətləri nə ilə müəyyənləşir

- elmi-texniki tərəqqinin inkişafı ilə
- cəmiyyətin istehsal üsulu ilə
- cəmiyyətin məhsuldar qüvvələri ilə
- cəmiyyətin infrastrukturunu ilə
- cəmiyyətin inkişafı ilə

257 Ticarət konyunkturu nədir?

- tələb, təklif və qiymətin rəqabət qabiliyyətidir
- bir növ vahidinin miqdarının başqa növ əmtəə vahidinin miq-darına tədavül nisbəti
- siyasi ticarət üsul ifadəsində bir dövlətin digər dövlətə qarşılıqlı əsasda etdiyi güzəştlərdir
- müəyyən vaxt ərzində mövcud qiymətlər şəraitində ticarətin vəziyyəti
- tələb və təklifin elastikliyidir

258 Təklifin qiymət elastikliyi necə müəyyənləşdirilir

- qiymət kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti kimi
- təklif kəmiyyətinin qiymət kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə hasili kimi
- tələb kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti ilə [yeni cavab]
- təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin qiymətin dəyişilmə faizinə olan nisbəti ilə
- təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin tələb kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə cəmi kimi

259 Maddi balansın tərtib edilməsində məqsəd nədir?

- mal resursları ilə onlara olan tələbat arasında uyğunluq yaratmaq
- dövlət büdcəsinə ayırmaları təmin etmək
- idxalatı tənzimləmək
- mal fondları ilə mal resursları arasında uyğunluq yaratmaq
- əhali tələbini düzgün proqnozlaşdırmaq

260 Mal resurslarının planlaşdırılması hansı metodla həyata keçirilir

- iqtisadi-riyazi metod
- iqtisadi-statistik metod
- iqtisadi təhlil metodu
- balans metodu
- texniki-iqtisadi hesablamalar metodu

261 Mal resurslarının tərkib hissələri arasındakı nisbətlərin təmin edilməsi nə üçün lazımdır?

- mənfəəti maksimallaşdırmaq üçün
- istehlakı təmin etmək üçün
- əhali tələbini proqnozlaşdırmaq üçün
- bazar mexanizminin ahəngdar işləməsi üçün
- xarici inteqrasiya əməliyyatlarını genişləndirmək üçün

262 Mal resurslarının əmələ gəlmə mənbələri hansılardır

- idxalat
- kəndli-fermer təsərrüfatları,
- sənaye istehsalı,
- bütün cavablar doğrudur
- köməkçi təsərrüfatlar,

263 Mal resurslarının mahiyyətini izah et

- müəyyən dövr ərzində idxal və ixrac olunmuş malların natural ifadəsi ilə məcmuu
- müəyyən dövr ərzində ölkəyə idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
- müəyyən dövr ərzində ölkədə realizə olunmuş və idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
- müəyyən dövr ərzində ölkədə istehsal olunmuş və idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
- müəyyən dövr ərzində ölkədə istehsal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu

264 Dövriyyə sürəti ticarətdə hansı göstəricini xarakterizə edir?

- bütün cavablar doğrudur
- əsas kapitalı
- mal dövriyyəsinə

- tədavül vaxtını
 maliyyə vəsaitlərini

265 Cari, mövsümi, məqsədli - mal ehtiyatlarının hansı təsnifat qrupunun elementləridir?

- planlaşdırılan dövrün əvvəlinə görə
 olduğu yerlərinə görə
 planlaşdırılmasına görə
 təyinatına görə
 mal ehtiyatlarının kəmiyyətinə görə

266 Mal tədavülü vaxtına təsir göstərən amillərdən deyildir

- reklam işinin effektiv təşkili
 nəqliyyat amilləri
 bazar amilləri
 təbii hadisələr və psixoloji amillər
 rəqabət amilləri

267 Mal tədavülü vaxtına hansı amillər təsir göstərir?

- ticarətin təşkilindən asılı olan amillər
 malların öz xüsusiyyətlərindən asılı olan amillər
 istehsalda asılı olan amillər
 bütün cavablar doğrudur
 nəqliyyat amilləri

268 Mal ehtiyatının əsas növü hansıdır?

- anbarlarda, bazarlarda və yolda olan ehtiyatlar
 ticarət şəbəkəsində olan ehtiyatlar
 mövsümi xarakterli mal ehtiyatları
 cari mal ehtiyatları
 məqsədli mal ehtiyatları

269 Təyinatına görə tədavül dairəsində olan mal ehtiyatına nələr daxildir?

- məqsədli, cari, mövsümi ehtiyatlar
 ilin əvvəlinə, ilin axırına və daxil olan mal ehtiyatları
 cari, ticarət müəssisəsində, bazarda olan ehtiyatlar
 cari, mövsümi, məqsədli mal ehtiyatları
 bazarda olan, ilin axırına olan və yolda olan ehtiyatlar

270 Mal ehtiyatlarının hansı formaları vardır?

- kənd təsərrüfatı məhsulları, istehlak malları ehtiyatı
 ərzaq malları, qeyri-ərzaq malları, kənd təsərrüfatı məhsulları ehtiyatı
 mal satışı, daxil olması, satışın quruluşu
 məhsuldar kapital, fərdi istehlak ehtiyatı, mal kapitalı (istehlakı)
 istehlak malları, istehsal vasitələri ehtiyatı

271 Sənaye istehsalına nələr daxildir

- dövlət, qeyri-dövlət, xüsusi
 ağır, yüngül, əlvan
 metallurgiya, ərzaq, qeyri-ərzaq
 ağır, yüngül və yeyinti
 dövlət, qeyri-dövlət

272 Ticarət müəssisəsinin fəaliyyətinin son nəticəsi nədir?

- rentabeliliyin 1 manatda düşən hissəsidir
- orta əmtəə ehtiyatlarını hər hansı bir dövr üçün dəyəridir
- alınmış əmtəənin dəyəridir
- satılmış əmtəənin dəyəridir
- orta əmtəə ehtiyatlarını dəyəridir

273 Mağazanın işçilərinin əmək bölgülərinin tətbiqi nə üçün lazımdır?

- əmək və maliyyə vəsaitlərinin qənaəti
- ticarət personalının işlərinin keyfiyyət və həcmnin müəyyən edilməsi
- ticarətdə texnoloji əməliyyatları yerinə yetirən işçilərin ağır əməyinin azaldılması
- ticarət-texnoloji prosesin və funksional əməliyyatların icrası üçün işçilərin effektiv yerləşdirilməsi
- xidmət sürətinin artırılması

274 Əmək planının göstəriciləri hansılardır?

- malın dövriyyə sürəti, əmək haqqı fondunun səviyyəsi, ticarət sahəsi, kadrların ixtisasının artırılması
- işçilərin sayı, əmək haqqı fondunun səviyyəsi, mənfəətin səviyyəsi, ticarət sahəsi
- mal dövriyyəsinin həşmi, işçilərin sayı, əmək haqqı fondu, mənfəət
- əmək məhsuldarlığı, işçilərin sayı, əmək haqqı fondu, kadrların hazırlanması və ixtisasının artırılması
- dövriyyənin həcmi, quruluşu, ehtiyatların gün üzrə norması və işçilərin sayı

275 Tədavül dairəsində gedən proseslərdən asılı olaraq ticarətdə sərf olunan əməyin növləri hansılardır?

- ağır və yüngül əmək
- sadə və mürəkkəb əmək
- sərfəli və sərfəsiz əmək
- məhsuldar və qeyri-məhsuldar əmək
- əqli və fiziki əmək

276 Ticarət və kütləvi iaşədə əmək haqqının formaları

- tarif bölgüsü
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyinə görə
- dövriyyənin həcmi və quruluşuna görə
- vaxtamuzd və işəmuzd: o cümlədən mükafatlı
- mənfəətin həcmi və rentabelliyyə görə

277 Ticarətdə əməyin ödənilməsinin təşkili prinsipləri

- əmək haqqı fondu və işçilərin sayı
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyi
- işçilərin sayı və əmək məhsuldarlığı
- tarif sistemi və əməyin ödənilməsi sistemi
- dövriyyə və onun quruluşu

278 Vaxtamuzd əmək haqqı nədir?

- götürdüyü işə görə aldığı əmək haqqıdır
- işçilərin faktiki işlədiyi vaxtda tarif cədvəli əsasında aldığı aylıq maaş formasıdır
- ixtisasına görə işçiyə ödənilən haqqdır
- mənfəətə görə aldığı maaşdır
- dövriyyəyə görə aldığı maaşdır

279 ƏÖS, tariflər, maaşlar, mükafatlar kim tərəfindən müəyyən edilir?

- yuxarı idarəetmə orqanları tərəfindən

- şəhər, rayon icra hakimiyyəti tərəfindən
- departament tərəfindən
- müəssisənin özü tərəfindən müəyyən edilir
- bələdiyyə idarələri tərəfindən

280 Müəssisələrdə əsasən neçə dərəcəli tarif cədvəli tərtib olunur?

- 7, 2-6
- 5, 2-3
- 3, 2-4
- 6, 10-12
- 8, 3-4

281 Neçə dərəcəli tarif cədvəli mövcuddur?

- 15.0
- 17.0
- 18.0
- 19.0
- 16.0

282 Tarif maaşı nədir?

- maddi maraqlandırmadır
- əlavə əmək haqqıdır
- mükafatlandırma sistemidir
- vaxt vahidi ərzində işçilərin əməyinin ölçüsüdür
- mənfəətli işləmədir

283 Mənfəətə görə mükafatlar nə vaxt verilir?

- dövriyyə planını yerinə yetirdikdə
- ayın axırında
- hər ay
- kvartallar, yarım ildən bir və ya ilin axırında
- kvartalın əvvəlində

284 Hansı hallarda işçilər ixtisaslarına görə mükafatlandırılır?

- alıcılıq qabiliyyətindən
- dövriyyənin yerinə yetirilməsindən
- mənfəətin əldə olunmasından
- işçilərin bilik səviyyəsindən və bacarıqlarından asılı olaraq
- dövriyyənin quruluşundan

285 Komissiya faizləri mükafatı kimlərə verilir?

- xidmətedici işçi heyətinə verilir
- rəhbər işçi heyətinə
- əmtəəşünaslara verilir
- topdansa satış heyət üçün, satışın həcminə görə
- operativ işçi heyətinə

286 İşçilərə pul mükafatları necə verilir?

- 13 aylıq əmək haqqı formasında
- mal formasında verilir
- pul formasında verilir
- əmək haqqına əlavə kimi verilir

- ilin sonuna verilir

287 Əməyin ödənilməsi sisteminin əsasını nə təşkil edir?

- dövriyyənin həcmi
 əmək haqqı fondu
 işçilərin sayı
 əməyə görə bölgü prinsipi
 əmək məhsuldarlığı

288 Əmək planının təhlilinə nədən başlanılır?

- işçilərin sayından
 əməyin ödənilməsi fondundan
 dövriyyədən
 mənfəətdən
 əmək məhsuldarlığından

289 Əmək planını tərtib etməkdə əsas məqsəd nədir?

- mal satışını artırmaq
 mənfəəti artırmaq
 əhaliyə mədəni xidmət etmək
 zəruri əmək məsrəfləri ilə dövriyyə planının yerinə yetirilməsini təmin etmək
 xərclərə qənaət etmək

290 Ticarət işçilərinin hazırlanması hansı istiqamətdə aparılır?

- ixtisaslar, ticarətin formaları üzrə
 orta ixtisas təhsili, ali təhsil, ixtisasın artırılması
 orta, peşə ixtisası, kollec ixtisası
 peşə ixtisası, kurslar, orta
 xüsusi, orta, kurslar üzrə

291 Hansı əmək qeyri-məhsuldar əmək adlanır?

- nəzarətçilərin əməyi
 dəyər formasının dəyişilməsi ilə əlaqədar sərf olunan əmək
 qablaşdırıcıların əməyi
 malları yenidən emal edənlərin
 çeşidlərə ayıranların

292 Ticarətdə məhsuldar əmək hansı əməkdir?

- əmtəəşünasların əməyi
 tədavül dairəsində istehsalın davamı ilə əlaqədar olan əmək
 mal satışı ilə məşğul olan əmək
 kassirlərin əməyi
 satıcıların əməyi

293 Cari ildə dövriyyənin həcmi 7150 min manat, işçilərin sayı 130 nəfər olmuşdur Plan ilində dövriyyənin 10 %, əmək məhsuldarlığının isə 15 % artırılması nəzərdə tutulmuşdur Plan ilində tələb olunan işçilərin sayını tapın.

- 150 nəfər
 124 nəfər
 110 nəfər
 128 nəfər
 145 nəfər

294 İş vaxtının xronometraj metodu ilə öyrənilməsini izah et

- bu metodla işçinin vaxt sərfi, əməyin texniki təchizatı, qeyd edilir
- bu metodla mağazalarda təkrar-təkrar edilən əməliyyatlara, yaxud onun ayrı-ayrı elementlərinə vaxt sərfi öyrənilir.
- iş günün başladığı və qurtardığı vaxt qeyd edilir
- saat və müşahidə xəritəsindən istifadə edərək iş vaxtını tədqiq etmək
- iş vaxtı sərfi qeydə alınır, qeyri-məhsuldar iş vaxtı müəyyən edilir

295 Biznes-planın strukturu nədən asılıdır?

- zəruri investisiyanın həcmindən
- təşəbbüskarın fəaliyyətindən
- əmtəə və xidmət bazarın vəziyyətindən
- firmanın maliyyə sabitliyinin səviyyəsindən
- biznesin miqyasından

296 Biznes-planı aid deyildir:

- riskin qiymətləndirilməsi
- işçilərin seçilməsi
- tədqiqat və işləmələr planı;
- risklərin sığortalanması
- rəqabət strategiyasının seçilməsi,

297 Biznes-planı aiddir:

- sahənin vəziyyəti
- bütün cavablar doğrudur
- titullar və rəqəmlər
- xülasə
- biznesin tarixi

298 Biznes-planı dedikdə nəzərdə tutulur?

- müəssisə və təşkilatın təsis
- bütün cavablar doğrudur
- mal və xidmətlərin satılması sisteminin yaradılması
- fəaliyyəti üzrə işçi sənədlərin hazırlanması
- rekonstruksiyası

299 Strateji korporativ planlaşdırma ilə marketinq planlaşdırmasının müqayisəsindən belə demək olar ki,

- hər ikisi əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- strateji korporativ plan makro və mikro mühitin daha spesifik və detallı təhlilini verir
- hər iki plan bazar payının artırılmasına və davamlılığına istiqamətlənib
- hər iki plan eyni bir struktura malikdir
- korporativ plan marketinq planının tərkib hissəsidir

300 Qısamüddətli kommertiya planlaşdırılması nədir?

- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- cari operativ planlaşdırma və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir, birillik müddətə tərtib edilir
- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarının satışını həyata keçirir
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir

301 Planlaşdırmanın hansı cəhətində planın yerinə yetirilməsi prosesi müntəzəm olaraq öyrənilməli, ciddi fərqlər aşkar edildikdə ona düzəlişlər edilməlidir?

- planların reallığı
- planlaşdırmanın fasiləsizliyi
- planlaşdırmada insan amili
- planların elmi xarakter daşması
- planların sabitliyi

302 Ortamüddətli kommersioniya planlaşdırılması nədir

- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir
- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir

303 Uzunmüddətli kommersioniya planlaşdırılması nədir?

- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- əsasən konkret məqsədləri və 5 illik müddəti əhatə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir

304 Müddətinə və səviyyəsinə görə planlaşdırmanın növləri hansılardır

- strateji, qısamüddətli, uzunmüddətli
- orta müddətli və taktiki planlar
- operativ planlar, kiçik mağazalar üzrə planlaşma
- strateji, taktiki və operativ
- strateji və uzunmüddətli planla

305 İdarəetmə səviyyələri üzrə məqsədlər hansılardır

- strateji və uzunmüddətli
- operativ və kiçik məqsədlər
- strateji, qısamüddətli, uzunmüddətli
- strateji, taktiki və operativ
- orta müddətli və taktiki

306 Planlaşdırmanın metodları hansılardır

- idarəetmə, texniki-riyazi, statistik-təhlil, iqtisadi-texniki
- texniki, riyazi, statistik, faktik
- strateji, texniki-iqtisadi, iqtisadi hesablamalar, taktiki
- balans, texniki-riyazi, iqtisadi-statistik, iqtisadi-riyazi, iqtisadi təhlil
- tədqiqat, balans, təbliğat, riyazi-iqtisadi

307 Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın xarakterik cəhətlərindən deyildir?

- planların sabitliyi
- planlaşdırmada insan amili
- planların elmi xakteri
- planlaşdırmada fasiləlilik
- planların optimallığı və reallığı

308 Planlaşdırmanın əsas prinsipi nədir?

- fəaliyyət və demokratiyanın vəhdəti
- demokratik-mərkəzdənqacma
- anarxiya

- demokratik-mərkəziyyət
 dialektik

309 Mal istehsalının planlaşdırılmasının əsas mərhələsi hansılardır ?

- istehsal və istehlak planının tərtib edilməsi
 mal dövriyyəsi planlarının tərtib edilməsi
 mal istehsalı planının tərtib edilməsi
 sahibkar tərəfindən maddi balansların tərtib edilməsi
 istehsal müəssisələrinin bazarla əlaqəsi

310 Planlaşdırmanın mərhələlərinin düzgün ardıcılığını göstər

- proqramın hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənlənməsi, firmanın strategiyası, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması.
 firmanın strategiyası, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənlənməsi, proqramın hazırlanması
 proqramın hazırlanması, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənlənməsi, firmanın strategiyası
 proqramın hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənlənməsi, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, firmanın strategiyası
 firmanın strategiyası, proqramın hazırlanması təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənlənməsi.

311 Plan göstəriciləri hansılardır?

- dəyər göstəriciləri, tədavül xərcləri
 əmək planı, mal dövriyyəsi
 natural göstəricilər, mal dövriyyəsi göstəriciləri
 kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri və iqtisadi təsərrüfat göstəriciləri
 kəmiyyət göstəriciləri və iqtisadi göstəricilər

312 Tələbin qiymət elastikliyi əmsalı necə müəyyən edilir?

- qiymətin qalxıb enməsi zamanı
 gəlirlərin xərclərə nisbəti kimi
 qiymətin dəyişiklik faizinin tələbin dəyişiklik faizinə nisbəti kimi
 tələbin dəyişiklik faizinin onun qiymət dəyişikliyi faizinə nisbəti kimi
 mənfəətlə xərcin fərqi kimi

313 Tələbin qiymət elastikliyi nə deməkdir?

- gəlirlərin xərclərə nisbətidir
 tələbin qiymət elastikliyinə əmsalıdır
 qiymətin qalxıb enməsi
 bazar tələbinin qiymətdəki dəyişikliyə təsir dərəcəsidir
 tələbin dəyişiklik faizinin onun qiymət dəyişikliyi faizinə nisbətidir

314 X məhsulu istehsal edilib 3000 vahid, İdxal 500 vahid, ixrac 200 vahid. Ticarət müəssisələrinin anbarlarda ilin əvvəlinə qalığı 50 vahid, ilin sonuna isə 150 vahid olmuşdur. Bazar tutumunu hesablayın?

- 7200.0
 6300.0
 5200.0
 3200.0
 4200.0

315 Təklif nə zaman qeyri-elastik olur?

- 0.0

- bazar doyurulmadıqda
- bazarda tələbi yüksək olduqda və istehlakçıların sayı çox olduqda
- bazarda istehlakçıların rəqibi və əvəzedici mallar olmadıqda
- bazarda tarazlıq olmadıqda

316 Qiyməti 48 man olan mala qiymət elastikliyi əmsalı 0,8 təşkil edir. Əgər satışın ilk dövründə həcmi 1000 vahid təşkil edirsə, onda qiymətin 4 man. artması nəticəsində satışın həcmi neçə vahid dəyişər?

- 3,2 vahid dəyişər
- 126 vahid artar
- 126 vahid azalar
- 67 vahid azalar
- 63 vahid artar

317 Fəaliyyət müddətinə görə qiymətin hansı növləri vardır ?

- istehsal və satış qiymətləri
- qısa və uzun müddətli qiymətlər
- illik, rüblük, aylıq və s.
- sabit, cari, mövsümi, mərhələli və s.
- pərakəndə, toptan satış qiymətləri

318 Qiymətin hansı növləri vardır ?

- təklif qiyməti, tarazlıq qiyməti, tələb qiyməti
- müqavilə, tənzimlənən, sərbəst və dövlət tərəfindən təyin olunan
- sabit və dəyişən qiymətlər
- tarazlıq qiyməti, dövlət qiyməti və müqavilə qiyməti
- tələb qiyməti, təklif qiyməti, bazar qiyməti, dövlət qiyməti

319 Dünya bazarı qiyməti nədir?

- dünya ticarətinə yönəldilən əmtəələrin satış qiymətidir
- dünya ticarətinə yönəldilən malın beynəlxalq dəyərinin pul ilə ifadəsidir
- istehsal mövsümi xarakter daşıyan malların dünya ticarətidir
- dünya ticarətinə yönəldilən əmtəənin ixrac qiymətidir
- dünya ticarətinə yönəldilən əmtəənin idxal qiymətidir

320 inzibati vasitələrlə

- 0.0
- qiymət vasitəsilə
- qiymət və dövlət hüquqi qanunları ilə
- hüquqi prosessual məcəllə və mülki məcəllə ilə
- "İstehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi» qanunu ilə

321 Qiymətqoymaya təsir göstərən amillər aşağıdakı prinsiplərlə ümumiləşdirilir

- tələbdən asılıq prinsipi, təklifdən asılıq prinsipi, mərkətinq tədqiqatlarından asılıq prinsipi c maya dəyəri prinsipi, ticarət məqsədləri,
- məsərflilik tutmu, mərkətinq məqsədləri, bazarın konyunkturundan asılılıq prinsipi
- Bazarın dövlət tənzimi hansı vasitələrlə həyata keçirilir?
- bazardan asılılıq prinsipi, gəlirlilik prinsipi, məqfətlilik prinsipi
- gəlirlilik prinsipi, rəqəbat prinsipi, etibarlılıq prinsipi

322 Qiymətin əmələ gəlməsinin əsasını nə təşkil edir?

- əmək məhsuldarlığı və effektivliyi
- xammal və materialların dəyəri

- məhsul və xidmət istehsalına çəkilən ictimai əmək məsrəfləri
- mənfəət və rentabellik
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti

323 Qarşılıqlı mal göndərmələr üzrə qiymətlər əsasən hansı qiymətlər əsasında müəyyənləşdirilir?

- çevik qiymətlər əsasında
- məhsul istehsal olunan ölkənin bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- dünya bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- transfer qiymətlər əsasında
- tərəflərin razılaşdıqları qiymətlər əsasında

324 Fabrik-zavod maya dəyəri nədir?

- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan ümumzavod xərcləri
- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan istehsal məsrəfləri
- xammal və əsas materiallar
- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan ictimai sığorta üçün ayırmalar
- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan enerji, yanacaq daşıyıcıları

325 Məhsulun tam maya dəyəri nədir?

- orta xərclər və mənfəət
- fabrik-zavod maya dəyəri ilə qeyri-istehsal xərcləri
- istehsal xərcləri
- maya dəyəri və qeyri xərclər
- onun dəyəri və xərcləri

326 Alıcı qiyməti nədir?

- Tələb və təklifin az olduğu halda bazar qiyməti
- Alıcı bazarında tələb və təklifin az olduğu halda faktiki bazar qiyməti
- Alıcı qiyməti faktiki bazar qiyməti
- Alıcı qiyməti satıcının bazarda müəyyənləşdirdiyi qiymət
- Alıcı qiyməti satıcı bazarında olan qiymət

327 İş vaxtının fotoqrafiya metodu ilə öyrənilməsində nələrdən istifadə olunur?

- əməyin texniki təchizatının sayından
- saat və müşahidə xəritəsindən
- mal satışına sərf olunan vaxtdan
- malların daxil olması vaxtından
- malların nəqliyyat marşrutunun xəritəsindən

328 Əməyin elmi təşkili üzrə mütəxəssis Teylorə görə əmək məhsuldarlığının aşağı olmasının başlıca səbəbi nədir?

- maddi-texniki bazanın təkmilləşdirilməsidir
- mağazanın ixtisaslaşdırılmasıdır
- iş yerlərinin sayının artırılmasıdır
- işçilərin stimullaşdırılması sisteminin aşağı olmasıdır
- mağazaların iş rejiminin optimallaşdırılmasıdır

329 Kollektiv maddi-məsuliyyət dedikdə nə başa düşülür?

- iki işçi arasında mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müqavilə bağlanır
- ticarət işçiləri ticarət müəssisəsi tərəfindən ona etibar edilən mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə müqavilə bağlayır
- bir neşə işçi mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə maddi məsuliyyət haqqında müqavilə bağlayır

- mal-material dəyərlərinin qorunub saxlanmasına bütün müəssisə kollektivi cavabdehliyi öz öhdəsinə götürür və müqavilə bağlayır
- müdiriyyətlə satıcılar mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda aralarında müqavilə bağlanı

330 Paylı maddi-məsuliyyət nədir?

- iki işçi arasında mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müqavilə bağlanı
- mal-material dəyərlərinin qorunub saxlanmasına bütün müəssisə kollektivi cavabdehliyi öz öhdəsinə götürür və müqavilə bağlayır
- ticarət işçiləri ticarət müəssisəsi tərəfindən ona etibar edilən mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə müqavilə bağlayır
- bir neşə işçi mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə maddi məsuliyyət haqqında müqavilə bağlayır
- müdiriyyətlə satıcılar mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda aralarında müqavilə bağlanı

331 Mağazalarda tətbiq edilən fərdi-maddi məsuliyyət nə deməkdir?

- satıcılar arasında müqavilə bağlanı
- bütün müəssisə işçiləri arasında müqavilə bağlanı
- bir neşə işçi mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə maddi məsuliyyət haqqında müqavilə bağlayır
- ticarət işçiləri ticarət müəssisəsi tərəfindən ona etibar edilən mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə müqavilə bağlayır
- iki işçi arasında müqavilə bağlanı

332 Ticarət işçilərinin ixtisas əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

- idarəçilik fəaliyyəti və ayrı-ayrı vəzifə havalə edilmiş mağaza və şöbə müdirləri, onların müavinləri, kassirlər, qablaşdırıcılar və s. işçilər arasında aparılır
- alıcı tələbinin daha dolğun ödənilməsi, satıcıların öz mal qruplarını daha dərindən öyrənməsi və əməyin səmərəliliyinin artırılması
- mağazada şöbə və iş yerlərinin ixtisaslaşdırılması, geniş mal çeşidinin yaradılması,
- ticarət işçilərinin peşə hazırlığı, ixtisas səviyyəsi və ümumtəhsil səviyyəsinin vəziyyəti
- əsas işçilər köməkçi işçilərdən ayrılır, mağazalarda yeni işçi heyətinin yaradılması nəzərdə tutulur

333 Mal-sahə əlamətinə görə əmək bölgüsünü xarakterizə edin

- əməyin səmərəliliyinin artırılması
- geniş mal çeşidinin yaradılması,
- mağazada şöbə və iş yerlərinin ixtisaslaşdırılması,
- bütün cavablar doğrudur
- alıcı tələbinin daha dolğun ödənilməsi,

334 Ticarət işçilərinin təsnifatı aşağıdakılardan hansı əlamətə görə aparılır?

- əməyin xarakteri
- vəzifə
- kateqoriyalar
- milli mənsubiyyət
- peşə və ixtisaslaşma

335 Mağazalarda görülən işin xarakterinə görə işçilər neçə qrupa bölünürlər?

- direktor və menecerlər
- müdirlər və satıcılar
- sahibkar işçilər və muzzla işləyən işçilər
- daimi işçilər və müvəqqəti işçilər
- texniki işçilər və ticarət-operativ işçilər

336 Mülkiyyətə münasibətinə görə mağaza işçiləri hansı qrupa bölünürlər?

- nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar, anbardarlar, məsləhətçilər.
- texniki işçilər və ticarət-operativ işçilər
- müdirlər və satıcılar
- sahibkar işçilər və muzzla işləyən işçilər
- direktor, şöbə müdirləri, iqtisadçılar , menecerlər

337 Mağazanın texniki heyətinə hansı kateqoriya işçilər aid edilir?

- satıcılar, nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar
- direktor, şöbə müdirləri, iqtisadçılar , menecerlər və
- satıcılar, nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar, anbardarlar, ticarət zalının inzibatçıları, məsləhətçilər və s.
- soyuducu qurğularının mexanikləri, təmir ustaları, çilingərlər
- anbardarlar, ticarət zalının inzibatçıları

338 Mağazaların ticarət-operativ heyətinə hansı kateqoriya işçilər aiddir?

- sahibkar işçilər, nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar, ticarət zalının inzibatçıları,
- direktor, şöbə müdirləri, iqtisadçılar , menecerlər və
- soyuducu qurğularının mexanikləri, kassa aparatları və çəki-ölçü cihazlarının təmir ustaları, çilingərlər
- satıcılar, nəzarətçilər, kassirlər, anbardarlar, mercayzandrler, məsləhətçilər və s.
- sahibkar işçilər və muzzla işləyən işçilər

339 Mağazaların inzibati-idarə heyətinə hansı işçi kateqoriyaları aid edilir?

- heç biri
- marketoloqlar, fəhlələr, malları qablaşdırırlar
- nəzarətçilər, kassirlər, satıcılar
- direktor, şöbə müdirləri, iqtisadçılar , menecerlər və s.
- ticarət zalının inzibatçıları, mühasiblər

340 Mağazalarda aparılan əmək bölgüsü hansı formalarda həyata keçirilir?

- mağazaların anbar sahələrinin ölçüsünə görə əmək bölgüsü
- mağazalarda mal ehtiyatlarının saxlanması görə əmək bölgüsü
- mağazaların yerləşdirilməsinə görə əmək bölgüsü
- mal-sahə, funksional və ixtisas əmək bölgüsü
- mağazaların yardımçı otaqlarının sayına görə əmək bölgüsü

341 Ticarət işçilərinin əməyinin iqtisadiyyatın digər sahələrinin işçilərinin əməyindən fərqləndirən cəhətlər hansılardır?

- maddi və mənəvi həvəsləndirmənin aşağı olması
- ticarət işçilərinin əmək haqqının aşağı olması
- ticarət işçilərinin əməyinin mürəkkəbliyi
- əməyin ikili xarakter daşması
- ticarətdə əməyin mexanikləşdirilməsinin aşağı olması

342 Ticarət müəssisələri işçiləri yerinə yetirdiyi funksiyalardan asılı olaraq neçə kateqoriyaya ayrılır?

- 9.0
- 6.0
- 7.0
- 4.0
- 8.0

343 Əməyin təşkilinin sosioloji vəzifələri dedikdə nə başa düşülür?

- ticarət şəbəkəsini səmərəli yerləşdirmək, malların satış texnologiyasını təkmilləşdirmək, işçilərin ixtisas səviyyəsini və peşə hazırlığını artırmaq

- işçilərin ixtisas səviyyəsini və peşə hazırlığını artırmaq
- işçilərin işə olan marağının artırılması, işçilər üçün normal iş şəraitinin yaradılması, onların səhhətinin və iş rejimini optimallaşdırmaq, malların satış texnologiyasını təkmilləşdirmək.
- alıcıların alışa sərf etdikləri vaxtı minimuma endirmək, onların asudə vaxtının artırılmasına imkan yaratmaq
- canlı və fiziki əməyə qənaət edilməsi, maddi və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsi, ticarət işçilərinin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi və ticarət prosesinin intensivləşdirilməsi

344 Pərakəndə ticarətdə əməyin elmi təşkilinin psixoloji və fizioloji vəzifələri dedikdə nə başa düşülür?

- malların satış texnologiyasını təkmilləşdirmək.
- işçilər üçün normal iş şəraitinin yaradılması,
- işçilərin işə olan marağının artırılması,
- bütün cavablar doğrudur
- onların səhhətinin və iş rejimini optimallaşdırmaq,

345 Vahid iş vaxtında müxtəlif qrup və kateqoriya işçilərin əmək haqqısının mütləq ölçüsün ifadə edir;

- faiz
- tarif cədvəli
- mənfəət
- tarif dərəcələri
- tarif əmsalı

346 Müəssisə əməkdaşların ilkin secilməsi köməyi ilə həyata keçirir:

- müsahibə aparılması
- əvvəlki iş yerindən arayış;
- anket məlumatlarının təhlili;
- testləşdirmə
- Dİ orqanlarının yoxlanılması;

347 Müəssisələrdə personallarla işi aşağıdakı şöbələrdən hansı həyata keçirir?:

- kadrlar şöbəsi;
- Texniki təlim şöbəsi;
- Həmkarlar təşkilatı
- personalların idarəedilməsi şöbəsi;
- təhlükəsizlik şöbəsi;

348 Kadrların seçilməsi zamanı nəyə diqqət yetirilməlidir?

- yaş həddinə
- davranışına
- təhsilinə
- peşəkarlıq səviyyəsinə
- bacarığına

349 Kadrların qiymətləndirmə meyarlarına aid deyil

- zəkası
- təhsil və istehsalat təcrübəsi
- siyasi əqidəsi
- danışq tərzi
- peşəkarlığı

350 qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir

- qiymət aşağı olur-satış cüzi olur
- qiymətin nəzərə çarpan dərəcədə aşağı düşür-satışın həcmi yüksəlir
- qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir

- qiymət yüksəlir-satış da yüksəlir
- qiymətlər aşağı düşür-satışın həcmi dəyişmir

351 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi planı hansı göstəricilər üzrə müəyyən edilir

- mal qalığı, dövriyyənin quruluşu, malların daxil olması
- alıcılıq fondu, əmək planı, əmək haqqı fondu
- mal satışı, mal ehtiyatları və malların daxil olması
- istehsal proqramının həcmi, mal ehtiyatları, mal satışı
- daxil olma, alıcılıq fondu, tədavül xərcləri

352 Pərakəndə satış mal dövriyyəsinin planlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- İqtisadi-analitik, statistik, iqtisadi
- Birbaşa hesablama, iqtisadi-analitik
- Riyazi, mühasibat, komməriya
- Normativ, qruplaşma metodları
- Operativ, müqayisə, sınaq

353 Müəssisənin mal ehtiyatlarını təhlil etməkdə əsas məqsəd nədir?

- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini öyrənməkdən ibarətdir
- mal ehtiyatlarını normalaşdırmaqdan ibarətdir
- dövriyyəni inkişaf etdirmək
- mal resurslarını artırmaqdan ibarətdir
- mal dövriyyəsinin inkişafını normal inkişafının nə dərəcədə təmin etdiyini və malların dövretmə sürətinin necə dəyişdiyini aşkar etməkdən ibarətdir

354 Müəssisə üzrə mal ehtiyatlarının əsas vəzifəsi nədir?

- qiyməti aşağı salmaq
- satış prosesini həyata keçirmək
- iqtisadiyyatı yüksəltmək
- mal satışının fasiləsizliyini təmin etmək
- tələbi artırmaq

355 Müəssisənin mal satışı planı təhlil və tərtib edilərkən hansı məlumatlardan istifadə edilir?

- tələbə aid
- pul gəlirlərinə aid olan məlumatlardan
- əhalinin alıcılıq fonduna aid olan məlumatlardan
- riyazi, statistik və operativ uçot
- mal satışına aid

356 Müəssisənin pərakəndə satış mal dövriyyəsi hansı ardıcılıqla təhlil edilir?

- Mənbələr üzrə daxil olma, kvartallar üzrə satış
- mal ehtiyatları, daxil olması, mal satışı
- malların daxil olması, ehtiyatlar, mal satışı
- mal satışı, mal ehtiyatları, malların daxil olması
- mal ehtiyatları, dövriyyənin həcmi və quruluşu

357 Müəssisənin mal dövriyyəsinin planlaşdırılması hansı mərhələlərdən ibarətdir?

- alıcılıq fondu, mal ehtiyatları
- mal alışı, satış, istehlakçıların sayı
- mal ehtiyatları, satış və daxil olma
- təhlil, plan layihəsinin hazırlanması və bəyənilməsi
- dövriyyənin həcmi və quruluşunun hesablanması

358 Müəssisənin mal satışının təhlili necə aparılır

- rüblər üzrə
- mal qrupları üzrə
- cəmi müəssisə üzrə
- müəssisə, mal qrupları, aylar, rüblər və il üzrə
- alıcılıq fondu üzrə

359 Ticarət müəssisəsinin mal dövriyyəsi planı hansı göstəricilər üzrə tərtib olunur?

- mal alışı, çeşid quruluşu, plan səviyyəsi
- xərclər, əmək haqqı fondu
- tədavül xərcləri, gəlir, mənfəət
- mal satışı, mal ehtiyatları, mal təminatı
- işçilərin sayı, əmək məhsuldarlığı

360 Ticarətin hansı plan göstəriciləri mal dövriyyəsi əsasında tərtib olunmur?

- kredit planı
- əmək haqqı fondu
- əmək planı
- işçinin təhsili və ixtisasının artırılması
- gəlir, mənfəət və rentabellik

361 Ticarətin hansı plan göstəriciləri mal dövriyyəsi əsasında asılı olaraq hesablanılır

- tədavül xərcləri, sair aktivlər, ümitsiz borclar
- bankların hesablaşma hesabında olan vəsait, kassada olan pul vəsaiti
- avadanlıqlara, inventarlara, maşınlarla olan tələbat
- mal ehtiyatları, daxil olma, gəlir, mənfəət, işçilərin sayı
- istehlakçıların sayı, müəssisənin kassasında olan pul vəsaiti

362 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi vasitəsilə hansı proses baş verir?

- alıcı tələbinin ödənilməsi, təkrar istehsal
- mal ehtiyatlarının, malların daxil olmasının hərəkəti
- malların satışı, tələbin ödənilməsi
- dəyər formalarının dəyişilməsi, malın pula çevrilməsi
- malların gətirilməsi, satışı və ehtiyatların yaranması

363 Özünəxidmət mağazasında ticarət zalı işçilərinin əsas funksiyaları nədən ibarətdir?

- inventar qabına yığma
- reklamlaşdırma
- informasiyanın verilməsi
- məsləhət və nəzarət
- hesablaşma əməliyyatları

364 Ticarətin formalarına uyğun olaraq pərakəndə satış mal dövriyyəsinin hansı növləri vardır

- şirkətlərin, firmaların və müəssisələrin dövriyyəsi
- şəhər, bələdiyyə və kənd dövriyyəsi
- şəhər, kənd və fəhlə qəsəbəsinin dövriyyəsi
- dövlət, kooperativ və xüsusi ticarətin mal dövriyyəsi
- dövlət, qəsəbə və istehlakçılar

365 Şəxsi istehlakın dövriyyəyə cəlb olunmayan hissəsi nəyin hesabına ödənilir?

- dövlət fondu hesabına

- sahibkarın vəsaiti hesabına
- ictimai istehlak fondları hesabına
- şəxsi həyətyanı təsərrüfatlarından əldə etdikləri məhsul hesabına
- humanitar yardım hesabına

366 Əhalinin şəxsi istehlak fondunun nə qədər hissəsi pərakəndə satış mal dövriyyəsi vasitəsilə ödənilir ?

- 87-90 %
- 0.5
- 0.6
- 1.0
- 0.7

367 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi ilə əhalinin istehlak fondunu eyniləşdirmək olar?

- qismən
- müəyyən qədər
- hə
- yox
- tamamilə

368 Mal dövriyyəsi inkişafının neçə qanunauyğunluqları vardır

- 10.0
- 6.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

369 Şəhərə nisbətən kənd yerlərində mal dövriyyəsinin sürətlə artması nəyə şamil edilir ?

- alıcılıq qabiliyyətinə
- ət və ət məhsullarına
- çörəyə və çörək məmulatlarına
- qeyri-ərzaq mallarına
- pul gəlirlərinə

370 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi strukturu hansı amillərdən asılıdır?

- iqlim şəraitindən, daxil olmadan
- mal qruplarından, ehtiyatlardan
- qiymətdən, puldan, maya dəyərindən
- istehsalın həcmi və quruluşundan, pul gəlirlərinin səviyyəsindən, demoqrafik amillərdən
- işçilərin sayından, əmək haqqından

371 Mal dövriyyəsinin quruluşu nədir ?

- bir günlük satışdır
- mal qrupları üzrə satışdır
- mal satışının həcmidir
- dövriyyənin ümumi həcmində ayrı-ayrı mal qruplarının xüsusi çəkisidir
- rüblər üzrə satışdır

372 Ticarətin gələcək inkişafı və əhaliyə xidmətin yaxşılaşdırılmasına hansı sosial-iqtisadi amillər təsir edir?

- istehlakın strukturunun yaxşılaşdırılması
- mal istehsalının artması
- əhalinin sayının artması
- bütün cavablar doğrudur

- mənzil tikintisinin inkişafı

373 Ticarət şəbəkəsinin inkişafı hansı vəzifələrə uyğun gəlməlidir?

- xidmət mədəniyyətinin yüksəlməsinə
 mal dövriyyəsinin artmasına
 ticarət xidməti sistemində
 bütün cavablar doğrudur
 mal dövriyyəsinin strukturunun yaxşılaşdırılmasına

374 Ticarət şəbəkəsinin inkişafına təsir göstərən sosial amillər hansılardır?

- kütləvi iaşə müəssisələrinin, yeyinti sənayesinin və ərzaq malları ticarətinin inkişafı
 sənaye təyinatlı məhsul istehsalı, malların qiyməti
 əmtəə istehsalı, nəqliyyat, mənzil tikintisi, pərakəndə mal dövriyyəsinin həcmi
 əhalinin pul gəlirlərinin həcmi, istehlak tələbi, bazarın sosial-mədəni mühiti
 bazarda rəqabət mühiti, müəssisələrdə düzgün idarəetmə

375 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi nəyə deyilir?

- təkrar istehsal prosesinin son fazasını
 malların istehsaldan istehlakçılara satışının ilkin mərhələsinə
 malların hərəkətinin aralıq həlqəsində təşkilat və müəssisələrə mal satışı
 malların bilavasitə istehlakçılara satışı
 malların istehsaldan topdansa satış həlqəsinə çatdırılmasını xarakterizə edən mərhələ

376 Pərakəndə ticarət müəssisələrinin əsas funksiyaları

- ticarət-texnoloji prosesləri sadələşdirmək, xərcləri aşağı salmaq
 alıcılarla haqq-hesabın sürətləndirilməsi, xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
 iş yerlərinin miqdarının optimallaşdırılması, alıcıların vaxtına qənaət edilməsi
 ticarət-operativ, maliyyə-təsərrüfat, idarəetmə fəaliyyəti
 mağazada texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılması

377 Pərakəndə ticarət müəssisələrinin yerləşdirilməsində əlverişlilik dedikdə nə başa düşülür?

- mağazalara malların daha rahat gətirilməsi
 mağazaların yaşayış zonasında olması
 mağazaların şəhərin mərkəzində yerləşməsi
 alıcılar üçün mağazalara asan girib-çıxmaq
 mağazaların mikrorayonda yerləşməsi

378 Ticarət müəssisəsinin yerləşdirilməsində aşağıdakı amili nəzərə almaq məqsədəuyğun deyil?

- ümumi fon
 regionun istehlak profili
 icarə şərtləri
 əmək resurslarının mövcudluğu
 piyada axını

379 Tədavül xərci nədir?

- müəssisələrin bütün xərclərinin cəmidir
 istehsal və emal sənayesinin əsas xərcləridir
 istehsal xərcləridir
 kommersiya işinin səmərəliliyinin keyfiyyət göstəricisidir
 istehsal və satış prosesinin maya dəyəridir

380 Qeyd edilənlərdən hansı şəxsi maliyyələşdirmə mənbələrinə aid edilmir?

- səhmlərin satışı
- amortizasiya
- partnyorların vəsaitləri
- aktivlərin satışı
- bank krediti

381 Sahibkarlıq üçün risk nədir?

- mal dövriyyəsi həcmnin aşağı düşməsi və strukturunun dəyişməsi
- əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş nəticənin alınmasıdır
- maliyyə itgisinə dözmək ehtimalı, baş verə biləcək təhlükə
- əsas və dövriyyə kapitalından istifadə effektivliyinin aşağı düşməsi
- əhalinin pul gəlirləri və alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi ehtimalı

382 Sahibkar özünü riskdən necə qoruya bilər?

- riskdən qaçmaq, əlavə maliyyə ehtiyatlarını aşkar etmək, bank kreditini cəlb etməklə
- tamamilə riskdən qaçmaq, özünü sığortalamaqla riski azaltmaq, qabaqcadan risk haqqında xəbərdarlıq etməklə, müxtəlif mənbələr hesabına sığortalamaqla
- kadrların düzgün seçilməsi və yerləşdirilməsinin köməkliliyi
- əsas və dövriyyə fondlarından effektiv istifadə etməklə
- zərərsiz və mənfəətli, rentabelli işləməklə

383 Maliyyə riskinin əmələ gəlməsi nə ilə əlaqədardır?

- qiymətlərin səviyyəsinin dəyişməsi ilə
- dövriyyə planının yerinə yetirilməməsi ilə
- istehsalın həcmnin azalması ilə
- maliyyə resurslarının itirilməsi ehtimalı ilə
- xərclərin artması ehtimalı ilə

384 Kapitalın sərf olunması dairəsindən asılı olaraq riskləri təsnifləşdir.

- istehsal riski, satış riski, kütləvi iaşə riski
- komməriya riski, istehsal riski, maliyyə riski
- komməriya riski, ticarət riski, kütləvi iaşə riski
- komməriya riski, tədarük riski, mal dövriyyəsi üzrə risk
- istehsal riski, alış riski və satış riski

385 Risk nədir?

- mənfəətin əldə olunmaması ehtimalıdır
- risk- proqnozlaşdırılan hadisələrin baş verməyəcəyi ehtimalıdır
- işçilərin sayının artması, əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi ehtimalıdır
- mal dövriyyəsi həcmnin azalması ehtimalıdır
- xərclərin artması ehtimalıdır

386 Ticarət firmasının maliyyə fəaliyyəti ölkənin hansı iqtisadi göstəriciləri ilə əlaqədardır?

- ümumi daxili məhsulun həcmi
- mal dövriyyəsinin strukturu
- makroiqtisadi göstəricilər
- pul tədavülü
- mənfəətin optimallaşdırılması

387 Təkrar istehsal prosesində yerləşdirilməsinə görə dövriyyə kapitalı hansı fondlara ayrılır?

- əsas və dövriyyə fondlarına
- qeyri-material aktivlərə

- dövriyyədən kənar aktivlərə
- işçilərin sayının dəyişməsiməhsulun satış qiymətinin, fondveriminin, material sərfinin dəyişməsi
- tədavül formalarına və dövriyyədən kənar aktivlərə

388 Dövriyyə vəsaitlərinə aid edilir:

- hesabat ilinin mənfəəti, hazır məhsul.
- uzunmüddətli, təxirə salınmış vergi aktivləri
- əsas vəsaitlər, qurulmamış avadanlıqlar
- mal ehtiyatları, pul vəsaitləri, qısamüddətli debitor borcları
- qeyri-maddi aktivlər, hesablaşmalarda olan vəsaitlər

389 Xalis dövriyyə kapitalı nə cür hesablanır?:

- xüsusi kapital və borc kapitalı arasında fərq kimi
- məcmu aktivlər və dövriyyə aktivlər arasında fərq kimi
- təşkilatın cari passivləri və cari aktivləri arasında fərq kimi
- müəssisənin cari aktivləri və cari passivləri arasında fərq kimi
- pul vəsaitləri çıxılmaqla dövriyyə aktivləri və qısamüddətli öhdəliklər arasında fərq kimi

390 Firmalar tərəfindən banklara debitor borclarının idarə edilməsi üzrə öz hüququnun verilməsi necə adlanır?

- lizinq
- veksəl
- ipotek
- faktoring
- zero

391 Ticarət müəssisələrinin mal-pul hesablaşmaları hansı vasitələrlə həyata keçirilir?

- mal mübadiləsi və nəgdi pul köçürmələri vasitəsilə
- alıcılar və mal göndərənlər vasitəsilə
- nəgdi pul köçürmələri vasitəsilə həyata keçirilir
- banklardakı hesablaşma hesabı və cari hesablar vasitəsilə
- qısa və uzun müddətli kreditlər vasitəsilə

392 Mal dövriyyəsinin kreditlə təmin edilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal riskini sığortalamaq üçün verilən bank kreditidir
- firmanın rentabelliyını təmin etmək üçün verilən ticarət kreditidir
- firmanı əsas vəsaitlərlə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- firmanı cari mal ehtiyatları ilə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- dövlət büdcəsi ilə əlaqə yaratmaq üçün verilən ticarət kreditidir

393 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində kreditin ən çox yayılmış forması hansılardır?

- müəssisə krediti və istehsal krediti
- əsas və dövriyyə kreditləri
- istehsal krediti və ticarət krediti
- bank krediti və ticarət (kommersiya) krediti
- iqtisadi və təsərrüfat kreditləri

394 Təşkilatın valyuta hesabına xarici valyuta ilə hansı məbləğ mədaxil edilə bilməz?

- müvəkkil olunmuş bankın, Milli bankın və ya Maliyyə Nazirliyinin icazəsi ilə digər daxil olmalar
- hesab sahibi tərəfindən valyuta birjasından əldə olunmamış mədləğlər
- alınmış əmtəələrin ödənilməsinə görə digər valyuta hesabından köçürülmüş məbləğ

- ixrac olunmuş əmtəələrin haqqı kimi müvəkkil olunmuş bank tərəfindən xaricdən köçürülmüş və valyuta ehtiyatına qalan məbləğ
- hesab sahibi tərəfindən valyuta birjasında və valuta hərəracında əldə olunmuş mədləğlər

395 Xarici valyuta ilə hesablaşmalar necə həyata keçirilir?

- milli bankın xüsusi icazəsi ilə
- milli məclisin qərarı ilə
- nazirlər kabinetinin xüsusi icazəsi ilə
- beynəlxalq valyuta fondunun qərarı ilə
- banklar birliyinin sərəncamı ilə

396 Qeyri əmtəə əməliyyatlarına hansılar daxildir?

- qeyri kommertiya təşkilatlarının istehsal tədbirləri daxildir
- əmtəəyə olan tələbin öyrənilməsi, proqnozlaşdırılması
- əmtəənin mənasının işlənməsi, onun yoxlanması və nümunənin hazırlanması
- kommunal idarələrin, elmi-tədqiqat təşkilatları, təhsil müəssisələrinin hesablaşmaları daxildir
- istehsal müəssisələrin hesablaşmaları daxildir

397 Əmtəə əməliyyatlarına hansılar daxildir?

- əmtəənin markalanması. Əmtəə nişanının hazırlanması
- xammalın alınması, gətirilməsi, anbara yığılması
- əmtəələrin çeşidinin artırılması tədbirlərin görülməsi
- əmtəə markasının saxtalaşmasına qarşı tədbirlər
- xammalın, materialın hazır məhsulun alqı-satqısı

398 Hesablaşmalar müəssisələr tərəfindən hansı üsullarla aparılır?

- hesablaşmalarda iştirak etməklə
- çeklə, veksellərlə
- hesablaşmalarda iştirak etməməklə
- nəqd və nəqdsiz
- akreditivlərlə, ödəniş tapşırıqları ilə

399 Kreditlə ödəmə nədir?

- əmtəənin dəyərinin eyni dəyərdə digər əmtəə ilə ödənilməsidir
- hesablaşmanın dövlət təminatı verilməklə ödənilməsidir
- hesablaşmanın ixracçı tərəfindən idxalçıya verdiyi kommertiya krediti əsasında həyata keçirilməsidir
- əmtəənin dəyərinin hissə-hissə ödənilməsidir
- hesablaşmanın digər firmadan aldığı borc hesabına ödənilməsidir

400 Kommertiya hesabı hansı sənəddir?

- gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- əmtəələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanmış sənəddir
- gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsi ilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir

401 Sadə veksəl nədir?

- müəyyən müddət göstərilməklə mütləq təəhhüdlü pul ödəməsi sənədi
- bazar iqtisadiyyatına keçən ölkələrdə özəlləşdirmə çeki
- qiymətli kağızların bir növü
- bir tərəfin ödəniş vaxtı çatdığı müddətdə digər tərəfə müəyyən pul məbləği ödənilməsi barədə yazılı borc pul öhdəliyidir
- müəyyən məbləğ göstərilməklə mütləq təəhhüdlü pul ödəməsi sənədi

402 Satılan məhsulların veksəl ödənişi zamanı hansı veksellərdən istifadə olunur?

- açıq və qapalı
- müddətli və köçürmə
- sadə və açıq
- sadə və köçürmə
- faizli və sadə

403 Mal göndərənə alıcı arasında planlı ödənişlər qaydasında hesablaşmalar nə vaxt baş verir?

- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının nizama salındığı vaxt
- hesablaşmalar mal alanın anbarında təhvilalma vaxtı
- sabit təsərrüfat və hesablaşma münasibətləri mövcud olduğu vaxt
- sabit təsərrüfat və hesablaşma münasibətləri mövcud olduğu, mal göndərişinin isə daimi xarakter daşdığı hallarda həyata keçirilir
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənə bank şöbəsinə tapşırığıdır

404 Hesablaşma çeki nədir?

- hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pulalanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənə bank şöbəsinə tapşırığıdır
- hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinin onun hesabından vəsaiti elanın hesabına köçürülməsi barədə ona xidmət göstərən banka verdiyi yazılı tapşırıqdır
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənə bank şöbəsinə tapşırığıdır

405 Ödəniş tapşırığı nədir?

- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənə bank şöbəsinə tapşırığıdır
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənə bank şöbəsinə tapşırığıdır
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pulalanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar
- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar

406 Akkreditiv nədir?

- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənə bank şöbəsinə tapşırığıdır
- hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinə onun hesabından banka keçirilməsini təmin edən tapşırıqdır
- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar
- vekselləri yazan və ödəniş müddəti başa çatan vekselləri ödəmələri öz öhdəsinə götürən şəxsdir
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı

407 Nəğdsiz hesablaşmaların qeyri əmtəə əməliyyatlarına nə aiddir?

- hərbi komitələrlə, vergi idarələri ilə hesablaşmalar
- veksəl təminatı üçün krediti öz öhdəsinə götürən maliyyə təşkilatıdır
- ailə büdcəsindən sosial təyinatlı xərclərlə ayırmalar
- alıcının müəyyən vaxt müddətinə qiymətli kağızlarla hesablaşmalar
- kommunal idarələri, elmi tədqiqat təşkilatları, təhsil müəssisələri ilə və s. malları aid edilir

408 Xalis məsrəflər:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davamı və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir

409 Əlavə məsrəflər:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davamı və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir

410 Əgər tədavül xərcləri aşağıdırsa:

- nəqliyyat xərcləri aşağıdır
- istehsal xərcləri də aşağıdır
- əldə olunan mənfəət də aşağıdır
- əldə olunan mənfəət yüksəkdir
- istehsal xərcləri yüksəkdir

411 Tədavül xərclərinin səviyyəsi:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərin göstəricisidir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərcləri göstərir
- malların satışı üzrə istehsal həcmi ifadə edir
- ticarət müəssisələri fəaliyyətinin keyfiyyət göstəricisidir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə xərclərdir

412 Tədavül xərclərinin ümumi həcmində ən çox xüsusi çəkiyə malik xərclər hansılardır?

- tara üzrə itkilər, əməyin mühafizəsi üzrə xərclər
- istehsal ehtiyacların, yanacaq, qaz və elektrik enerjisi xərcləri
- əmək haqqının ödənilməsi xərcləri, cari təmir xərcləri
- nəqliyyat xərcləri, binaların saxlanması və icarə haqqarı
- ticarət reklamı xərcləri, bank kreditlərinin istifadəsinə faizlər

413 Şərti-sabit xərclər:

- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmi dəyişməsinə asılı olmayan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir

414 Şərti-dəyişən xərclər:

- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir

415 Ümumi xərclər:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir

416 Tədavül xərclərinin planlaşdırılması metodları hansılardır?

- texniki - statistik, iqtisadi

- analitik-sorğu, ekspert-iqtisadi
- analitik- statistik, texniki – ekspert
- texniki - iqtisadi, iqtisadi - statistik
- analitik –texniki, iqtisadi – texniki

417 Tədavül xərclərinin səviyyəsinin artırılmasına təsir edən amillərdən hansı yanlış göstərilmişdir?

- nəqlin qeyri-səmərəli hazırlanması
- mal ehtiyatlarının artırılması
- mal dövriyyəsi üzrə planın yerinə yetirilməməsi
- mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi
- yükləmə-boşaltma işlərinin qeyri – səmərəli hazırlanması

418 Tədavül xərclərinin səviyyəsinin azalmasına təsir edən amillərdən hansı yanlış göstərilmişdir?

- mal ehtiyatlarının azalması, qeyri məhsuldar xərclərin və itkilərin ləğvi
- əməyin məhsuldarlığının artırılması
- mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi
- işçilərin yüksək əmək haqqı
- malların satışı və saxlanılmasında mütərəqqi üsullardan istifadə olunması

419 Xərclərin mal dövriyyəsindən asılılığının progressiv xarakter daşması deyərkən nə başa düşülür?:

- mal dövriyyəsi həcmninin tədavül xərclərinin hər vahidinə düşən məbləğini xarakterizə edir
- ayrı-ayrı dəyişən xərclərin məbləği mal dövriyyəsinin artması yaxud azalması ilə bərabər dəyişməsinə bildirir
- ayrı-ayrı məsrəflərin artım sürətindən aşağı olduğunu göstərir
- ayrı-ayrı məsrəflərin məbləği mal dövriyyəsi məbləğinin daha sürətli olduğuna şəhadətlik edir
- də tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi xarakterizə edilir

420 Xərclərin mal dövriyyəsindən asılılığının deqressiv xarakter daşması deyərkən nə başa düşülür?:

- ayrı-ayrı məsrəflərin artım sürətindən aşağı olduğunu göstərir
- də tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi xarakterizə edilir
- ayrı-ayrı məsrəflərin məbləği mal dövriyyəsi məbləğinin daha sürətli olduğuna şəhadətlik edir
- ayrı-ayrı dəyişən xərclərin məbləği mal dövriyyəsinin artması yaxud azalması ilə bərabər dəyişməsinə bildirir
- mal dövriyyəsi həcmninin tədavül xərclərinin hər vahidinə düşən məbləğini xarakterizə edir

421 Mal dövriyyəsindən xərclərin asılılığının mütənasib xarakter daşması deyərkən nə başa düşülür?:

- mal dövriyyəsi həcmninin tədavül xərclərinin hər vahidinə düşən məbləğini xarakterizə edir
- ayrı-ayrı məsrəflərin məbləği mal dövriyyəsi məbləğinin daha sürətli olduğuna şəhadətlik edir
- ayrı-ayrı məsrəflərin artım sürətindən aşağı olduğunu göstərir
- ayrı-ayrı dəyişən xərclərin məbləği mal dövriyyəsinin artması yaxud azalması ilə bərabər dəyişməsinə bildirir
- də tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi xarakterizə edilir

422 Əlavə tədavül xərclərinə aiddir:

- malların çeşidlənməsi, qablaşdırılması
- malların ehtiyat formasında saxlanılması ,
- nəqliyyat xərcləri;
- bütün cavablar doğrudur
- malların yenidən işlənilməsi,

423 Malların istehsaldan son istehlakçılara çatdırılmasıyla bağlı canlı və əşyalaşmış əmək məsrəflərinin pulla ifadəsi nə cür adlanır?

- ümumi gəlir
- tədavül sferası
- mal dövriyyəsi

- tədavül xərcləri
 mənfəət

424 Ticarət müəssisəsində cari ildə mal dövriyyəsinin həcmi 3500 min man, tədavül xərcləri icə 652.0 min man məbləğində olmuşdur. Xərctutumu səviyyəsini hesablayın

- 2848.0
 5,37
 18.6
 0,18
 536.8

425 Tədavül xərclərinin səviyyəsi mal dövriyyəsinin hansı formasında daha azdır?

- pərakəndə ticarət
 hec birində
 hər üçündə
 topdan ticarət
 kütləvi iaşə

426 Ticarətdə tədavül xərcləri planlaşdırılarkən əsasən hansı göstəricilər nəzərə alınmalıdır?

- Mal dövriyyəsinin vəziyyəti
 Alıcılıq tələbinin öyrənilməsi
 Texniki-iqtisadi göstəricilərin inkişafı
 Cari dövrdə tədavül xərclərinin təhlili
 Bazarın rəqabət mühitinin quruluşu

427 Müəssisədə tədavül xərclərinin qənaət edilməsində hansı tədbirlər daha çox effekt verə bilər?

- müəssisənin kadr heyətinin təkmilləşdirilməsi
 müəssisədə ticarət-texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi
 müəssisənin idarəedilməsinin təkmilləşdirilməsi
 bütün cavablar doğrudur
 müəssisənin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi

428 II ərzində 3400 ton və ya 5600 mln. manatlıq həcmində ətin daşınması planlaşdırılır. 1 ton daşıma üçün tarif 2900 manatdır. Bu halda yükdaşıma xərcləri nə qədər olacaqdır?

- 890 mln. manat
 916 mln. manat
 825 mln. manat
 986 mln. manat
 858 mln. manat

429 Qeyri-ərzaq malları firmasında tədavül xərclərinin səviyyəsi 4,86%, o cümlədən, mal dövriyyəsiindən asılı olmayan xərclər 0,52%-dir. Qiymət indeksi 0,978-dir. Qiymətlərin dəyişməsi hesabına tədavül xərclərinin mal dövriyyəsiindən asılı olan səviyyəsi neçə % təşkil edəcəkdir?

- 4,9%
 4,28%
 4,26%
 4,24%
 6,3%

430 Kütləvi iaşədə istehsal və tədavül xərcləri əlamətlərinə görə necə təsnifləşdirilir?

- cari təmir, reklam xərcləri

- iqtisadi məzmununa, yerinə yetirdiyi funksiyalarından, özünün istehsal etdiyi məhsul buraxılışının həcmindən asılı olan xərclər
- əmək haqqı, nəqliyyat, cari təmir xərcləri
- amortizasiya ayırmaları, cari təmir xərcləri
- reklam üzrə xərclər, kredit faizləri

431 Tədavül xərclərinin səviyyəsi mal dövriyyəsinin hansı formasında daha yüksəkdir?

- hər üçündə
- kütləvi iaşə
- pərakəndə ticarət
- hec birində
- topdan ticarət

432 Cari təmir xərcləri nə əsasında planlaşdırılır?

- əhalinin alıcılıq fonduna müvafiq hesablanılır
- mal dövriyyəsinə müvafiq olaraq təyin edilir
- smetalar əsasında
- əsas fondlara müvafiq olaraq təyin edilir
- əmək planı əsasında

433 Mal dövriyyəsiəndən asılı olaraq xərclər necə təsnifləşdirilir?

- şərti-sabit, şərti dəyişkən
- sərffəli və qeyri-sərffəli xərclər
- məbləği və səviyyəsi
- artım və azalma sürəti
- əsas və əlavə

434 Xalis tədavül xərcləri hansı xərclərdir?

- əməyin ödənilməsi, sığorta və s.
- nəqliyyat, saxlanma, çeşidlərə ayırma və s.
- malların daşınması, saxlanması, qablaşdırılması və s.
- dəyərlərin formasının dəyişilməsilə əlaqədar malların satışı, pul tədavülü, uçotun aparılması və s.
- nəqliyyat, çeşidlərə ayırma və s.

435 Əlavə tədavül xərclərinə hansı xərclər daxildir?

- uçotun aparılması, dəyərlərin formasının dəyişilməsi və s.
- pulun uçotunun aparılması, alqı-satqı prosesinin həyata keçirilməsi və s.
- pulun uçotunun aparılması, mal satışı, qablaşdırılması və s.
- istehsalın davamı ilə əlaqədar nəqliyyat xərcləri, malların saxlanması, qablaşdırılması və s.
- pul tədavülü, malların satışı və s.

436 Mənsubiyyətindən (aid olunmasından) asılı olaraq tədavül xərclərinin qruplaşdırılması

- amortizasiya ayırmaları və cari təmir xərcləri
- xalis və əlavə xərclər
- əsas və əlavə əmək haqqı xərcləri
- müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər
- müstəqim və reklam xərcləri

437 Tədavül xərclərinin quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə olan nisbətindən faizlə ifadəsidir
- xərc maddələrinin qruplar üzrə təsnifatı
- xərc maddələri məbləğinin mal dövriyyəsinə olan nisbətidir

- ayrı-ayrı xərc maddələri məbləğinin ümumi xərclərdəki xüsusi çəkisidir
 ayrı ayrı xərc maddələrinin ümumi dövrüydəki xüsusi çəkisidir

438 Ticarətin tədavül xərclərinin nomenklaturasına daxil olan məsrəflərin sayı

- 22.0
 28.0
 20.0
 13.0
 30.0

439 İqtisadi əlamətinə görə tədavül xərclərinin təsnifləşdirilməsi

- əsas fondların amortizasiyası, taraların köhnəlməsi, yanacaq, elektrik enerjisi məsrəfləri
 işçilərin sayı, əmək haqqı fondu, əmək haqqı fondunun səviyyəsi
 dövrüyyənin həcmi, quruluşu, artım və azalma sürəti, mal ehtiyatları ilə əlaqədar xərclər
 əsas və əlavə əmək haqqı, digər təsərrüfat sahələrinin məsrəfləri, özünün istehlak məsrəfləri, itgilər
 istehsal məsrəfləri, nəqliyyat məsrəfləri, ümumi gəlir, əsas kapital

440 Ticarətdə tədavül xərcləri mahiyyətinə görə necə qruplaşdırılır?

- əmək məhsuldarlığı və əməyin effektivliyinin yüksəldilməsi ilə əlaqədar xərclər
 ümumi gəlir və mənfəətlə əlaqədar xərclər
 dövrüyyənin həcmi və quruluşu ilə əlaqədar xərclər
 istehsalın davamı və dəyərlərin formasının dəyişməsi ilə əlaqədar xərclər
 işçilərin sayı və əmək haqqı ilə əlaqədar xərclər

441 Tədavül xərclərinin mahiyyətini izah et.

- işçilərin sərf etdikləri əməyin kəmiyyət və keyfiyyətinə görə onara çəkilən pul vəsaitinin həcmidir
 mal dövrüyyəsi planının yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sərf olunan məsrəflərin həcmidir
 malların istehsalı ilə əlaqədar sərf olunan əmək məsrəflərinin pul ilə ifadəsidir
 malların istehsaldan istehlakçıya çatdırılması ilə əlaqədar sərf olunan əmək məsrəflərinin pul ilə ifadəsidir
 istehlakçıların malın alışına sərf etdikləri pul vəsaitinin ümumi həcmidir

442 Əməyin elmi təşkilinin iqtisadi vəzifələri dedikdə nə başa düşülür?

- ticarət prosesinin intensivləşdirilməsi
 maddi və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsi
 canlı və fiziki əməyə qənaət edilməsi
 bütün cavablar doğrudur
 ticarət işçilərinin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi

443 Ticarətdə soyuducu avadanlıqlar hansı qruplara bölünürlər?

- daxili-vitrinlər, açıq daxıllar
 aşağı temperaturlu vitrinlər, dolab-vitrinlər
 soyuducu kameralar, dolablar, örtülü daxıllar
 malların saxlanması, göstərilməsi və satışı, nümayişi üçün nəzərdə tutulan
 nümayiş vitrinləri

444 Əmtəə profilinə görə ticarət-texnoloji avadanlığın növləri hansılardır?

- ada şəkilli şüşə dolablar, ölçmə və daxil kabinetləri
 daxıllar, şüşəli dolablar və rəflər
 qeyri-mexaniki avdanlıq və inventar
 universal və ixtisaslaşdırılmış
 tipli və yığılan-sökülən avadanlıq

445 Ticarət zalının interyeri hansı tələbələrə cavab verməlidir?

- alıcıların yönəldilməsi üçün yaxşı baxımlığı və rahatlığı
- mağazanın milli ənənələrin və əmtəə-sahə ixtisaslaşmasının tələblərinə cavab vermək
- konforta və daha yaxşılara
- iqtisadi və estetik
- alıcıların gəlməsi üçün əlverişli mühitin yaradılması

446 Mağaza binasının əlverişli yerləşməsinin və onların planlaşdırılmasının əhəmiyyəti

- material və əmək xərclərinin (sərfiyyatının) optimallaşdırılması
- iqtisadi tələblərə uyğunluğu
- ticarət-texnologiya avadanlığının tətbiqi
- malların seçilməsində və alınmasında maksimum rahatlıq
- memarlıq-tikinti tələblərinə uyğunluğu

447 Mağaza tikililərinin tərkibi, ölçüləri və miqdarı nədən asılıdır?

- satışın mütərəqqi metodlarının tətbiqindən
- sanitariya-gigiyena tələblərindən
- mağazanın istismarında material və əmək xərclərinin istifadəsinin optimallığından
- mağazanın tipindən və onun ümumi sahəsindən
- texnoloji proseslərin xüsusiyyətlərindən

448 Mağazalar yerləşən binaların təsnifat əlamətləri hansılardır?

- oda davamlılığı və kapitallığı
- birmərtəbəli və çoxmərtəbəli
- kapital və yüngülləşdirilmiş, quraşdırılmış
- binaların tipi, planlaşdırma qurğularının xüsusiyyəti, divarların və quraşdırılmış elementlərin materialı
- həcm-planlaşdırma qərarlarının xüsusiyyəti

449 Ticarət firması istifadə üçün ilkin qiyməti 7500 manat olan avadanlıq əldə etmişdir. Bu avadanlığın faydalı istifadə müddəti 5 ildir. İllik amortizasiya norması və ayırmalarını hesablayın

- 4,3% , 322.5 man
- 10%, 750 man
- 15%, 1125 man
- 20%, 1500man
- 5% , 375 man

450 Ticarət firmasının mal dövriyyəsi 660 min. manatdır. Əsas fondların orta illik dəyəri 990 min. manatdır. Firmanın fond verimi üzrə effektivlik əmsalı nə qədərdir?

- 0,8
- 1,3
- 0,78
- 0,66
- 4,2

451 Aprelin 1-də ticarət firmasının bina və qurğularının ümumi dəyəri 4800 min. manat, illik amortizasiya norması 4,3 %-dir. Mart ayı üçün bina və qurğular üzrə amortizasiya ayırmaları nə qədər olacaqdır?

- 17,8 min. manat
- 21,2 min. manat
- 17,9 min.manat
- 18,5 min.manat
- 15,3 min. manat

452 Topdansatış ticarətin mahiyyəti nədən ibarətdir ?

- ticarət funksiyalarının reallaşdırılması
- adamların maddi səviyyəsinin artırılması
- əhalinin tələbatının ödənilməsi
- istehsal müəssisələrlə pərakəndə ticarət arasında vasitəçilik etmək
- istehsal artıqlarının mübadiləsi

453 Topdansatış ticarətin fərqli xüsusiyyətləri hansılardır?

- kommersiya fəaliyyətinin subyektləri arasında əlaqələri yerinə yetirilir
- sənaye çeşidini ticarət çeşidinə çevirir
- mal ehtiyatlarını toplayır
- peşəkar müştərilərlə işbirliyi qurulur, ticarətin həcmi xeyli çoxdur
- artıq istehsal edilən malların mübadiləsi

454 Topdansatış ticarətin fəaliyyətinin effektivliyinə təsir edən amillər hansılardır?

- böyük həcmli ticarət əməliyyatları
- malların kəmiyyət və keyfiyyətinin qorunub saxlanması
- artıq istehsal edilən məhsulların mübadiləsi
- əməliyyatların həcmi, işgüzar kontaktların sayı
- çoxsaylı peşəkar müştərilərlə işbirliyi

455 Topdansatış ticarətin bazar infrastrukturunu elementlərinin formalaşdırılması istiqamətləri dedikdə nə başa düşülür

- malların çeşidinə və keyfiyyətinə nəzarət edilməsi
- əməyin ərazi bölgüsünə kömək etmək
- maliyyə-qiyət tənzimləyiciləri sisteminin formalaşdırılması
- topdansatış ticarətin maddi-texniki bazasının elmi-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- mal (əmtəə) yeridilişi prosesinin səmərəli qurulması

456 Topdansatış ticarət nümayəndələrinin fəaliyyətlərinin fərqli əlamətləri hansılardır?

- sərqi-satışların təşkili
- sifarişlərin və ərizələrin işlənilib hazırlanması
- malların yerdəyişməsi yollarının seçilməsi
- tərəfdaşların sərbəst seçilməsi, maliyyə müstəqilliyi və maddi məsuliyyət
- əhalinin tələbinin öyrənilməsi

457 topdansatış ticarətin həyata keçirilməsi prinsipləri hansılardır?

- mal mənbələrinin seçiminin sərbəstliyi
- alıcıların ödəməqabiliyyəti tələbini müəyyən edir
- alıcıların ödəməqabiliyyəti tələbinə uyğun gəlməsi
- resurs bazasının yaradılması, maliyyə-qiyət tənzimləyicilərinin formalaşdırılması
- malların yerdəyişmə yollarını müəyyən edir

458 Mal (əmtəə) yeridilişi sistemində mühüm vasitəçi element

- mal (əmtəə) yeridilişi kanallarının inkişaf etmiş strukturunun yaradılması
- istehsalın və malların satışının təşkilatçıları
- istehsal kooperasiyasının təşkili
- topdansatış mal (əmtəə) dövryyəsinin təşkilatçıları, spesifik ehtiyac və tələbatların ödənilməsi
- maliyyələşdirmənin ehtiyat mənbələrinin formalaşdırılması

459 Topdansatış müəssisələrin cəlbədiciliyi nədən asılıdır

- malların satılınması, onların çatdırılması və saxlanması
- istehsal kooperasiyasının təşkilindən
- xarici-iqtisadi fəaliyyətin fəallaşmasından
- təklif edilən xidmətin səviyyəsindən
- əməyin zəruri xərclərinin optimal səviyyəsinin müəyyən edilməsindən

460 Topdansatış ticarət makro-səviyyədə hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- bazar tutumunun müəyyən edilməsi və onun reallaşdırılması imkanları
- mal istehsalçıları üçün marketing tədqiqatları
- malların satılınması, onların çatdırılması, saxlanması və informasiya xidməti
- inteqrasiyaedici, qiymətləndirici, təşkilati və tənzimləyici
- tələblərə uyğun olaraq malların ticarət çeşidinin formalaşdırılması

461 Bazar şəraitində topdansatış ticarətin funksiyaları necə dəyişir

- istehsal çeşidini ticarət çeşidinə çevirir
- bazarda vasitəçi kimi çıxış edir
- ölkənin vahid istehlak bazarının ahəngdarlığına kömək edir
- bir tərəfdən, mürəkkəbləşir və digər tərəfdən vasitəçilik rolu artır
- fəal kommersiya vasitəçisi mal (əmtəə)yeridiliş sistemində əsas həlqədir

462 Topdansatış ticarət müəssisələri hansı əlamətlər üzrə təsnifləşdirilir

- mal (əmtəə) yeridilişində yeri və rolu
- mal (əmtəə)ixtisaslaşması,
- mülkiyyət forması,
- bütün cavablar doğrudur
- fəaliyyət miqyası,

463 Topdan yarmarka ticarətinin xarakterik xüsusiyyətləri hansılardır

- qiyməti simvolik olaraq təyin edilən ildə bir dəfə keçirilən topdan ticarətdir
- bir neçə il müddətində fəaliyyət göstərən, işgüzar xarakterli, istehsal və qeyri istehsal malları
- alıcısı və satıcısı peşəkarlar olan ildə bir dəfə keçirilən birjalardır
- nümunələr üzrə alış yarmarkaların keçirilməsinin dövriliyi əmtəələrin satış müddətinin və yerinin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi, satıcı və alıcıların kütləvi iştirakı
- daimi fəaliyyət göstərən topdan ticarətin bir növüdür

464 Mal yeridilməsi təhlil edilərkən hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir

- topdan satış və pərakəndə satış ticarətində mal ehtiyatlarının vəziyyətinin öyrənilməsi
- ayrı-ayrı mal qruplarının öyrənilməsi
- topdan satışın hər bir növünün öyrənilməsi
- planlaşdırılan ildən əvvəlki 3-5 il ərzində topdan satış mal dövriyyəsinin dinamikasının öyrənilməsi
- malların daxil olması ilə satılması arasındakı balans əlaqəsi

465 Kütləvi iaşə müəssisələrində hansı mal ehtiyatları vardır

- mövsümi
- gündəlik mal ehtiyatları
- ərzaq malları ehtiyatları
- istehsal təyinatlı və mal ehtiyatları
- cari

466 Kütləvi iaşə müəssisələrində məhsul buraxılışının dəyəri necə hesablanılır?

- istehlakçıların sayını ərzaq məhsulları miqdarına vurmaqla
- müəssisənin tipinə görə

- məhsulların ümumi miqdarını orta hesabla bir qab xörəyin qiymətinə vurmaqla
- alıcılıq qabiliyyətini nəzərə almaqla
- qiymətlərin səviyyəsindən asılı olaraq

467 Kütləvi iaşə müəssisələrində istehlakçıların sayından asılı olaraq məhsul buraxılışı necə planlaşdırılır

- istehlak normasına görə
- məhsul buraxılışı imkanlarına görə
- məhsulların ümumi miqdarını orta hesabla bir qab xörəyin qiymətinə vurmaqla
- istehlakçıların sayı və onların bir nəfərinə düşən məhsulun orta miqdarına görə
- qiymətlərin səviyyəsinə görə

468 Kütləvi iaşə müəssisələrində tipindən asılı olaraq istehsal proqramı neçə metodla hesablanılır?

- 8.0
- 4.0
- 3.0
- 2.0
- 6.0

469 Kütləvi iaşə müəssisələrinin ümumi mal dövriyyəsi nədir?

- ərzaq və qeyri-ərzaq malları dövriyyəsinin məcmuudur
- nahar məhsullarının satışdır
- ərzaq malları satışının məcmuudur
- topdansa satış və pərakəndə satış mal dövriyyəsinin məcmuudur
- kulinariya məmulatları satışdır

470 Kütləvi iaşə müəssisəsinə özünün istehsal etdiyi məhsul hansı qaydada satılır?

- yarmarkalarda
- mütərəqqi xidmət qaydasında
- özünəxidmət qaydasında
- topdan satış və pərakəndə satış qaydasında
- mağazalarda

471 Nahar məhsullarına nələr daxildir?

- meyvə-tərəvəz
- ərzaq məhsulları
- satın alınan mallar
- birinci, ikinci, üçüncü xörəklər və qəlyanaltılar
- qənnadı məmulatları

472 Satılma malları nədir

- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarıdır
- nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları
- isti və soyuq texnoloji proseslərdən keçirilən və istehlak üçün yararlı vəziyyətə çatdırılan mallardır
- heç bir texnoloji proseddən, kulinariya emalından keçirilməyən mallardır
- kulinariya məmulatlarıdır

473 Kütləvi iaşədə özünün istehsal etdiyi məhsul nədir

- kulinariya məmulatlarıdır
- birinci, ikinci, üçüncü xörəklər və qəlyanaltılardır
- heç bir texnoloji proseddən, kulinariya emalından keçirilməyən mallardır
- isti və soyuq texnoloji proseslərdən keçirilən və istehlak üçün yararlı vəziyyətə çatdırılan məhsuldur
- nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları

474 Kütləvi iaşə müəssisələrinin özünün istehsal etdiyi məhsullara nələrdə daxildir

- kulinariya məmulatları
- qeyri-ərzaq malları
- ərzaq malları
- nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları
- süd və süd məhsulları, çörək

475 Kütləvi iaşə müəssisələri hansı əməliyyatları həyata keçirir

- kulinariya məmulatlarını satır
- istehsal edir
- tələbi öyrənir
- özünün istehsal etdiyi və satınalma mallarının satışını həyata keçirir
- yarımfabrikatlar istehsal edir

476 Kütləvi iaşənin digər sahələrdən fərqli xüsusiyyətləri hansılardır?

- istehlakçılara xidmət göstərir
- məhsul istehsal edir və satış prosesini həyata keçirir
- məhsul istehsal edir və istehlakını həyata keçirir
- o təkrar istehsalın bütün mərhələlərini özündə əks etdirir
- mal ehtiyatları yaradır

477 Kütləvi iaşə müəssisələri hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- istehsal, satış, daxilolma
- tələb, təklif, istehsal
- istehsal, ticarət, istehlakın təşkili
- mal təklifi, qiyməti, istehsalı
- dövriyyə, ehtiyat, daxilolma

478 İstehsal, ticarət, istehlakın təşkili funksiyalarını iqtisadiyyatın hansı sahəsi yerinə yetirir?

- xidmət
- topdansatış ticarət
- pərakəndə ticarət
- kütləvi iaşə
- istehsal

479 Kütləvi iaşə müəssisəsinin xammal və məhsul balansını necə tərtib edilir (Q1 Q2 dövrün əvvəlinə və sonuna olan mal qalığı, D- daxilolma, S-satış)

- $Q2+D=S-Q1$

480 Kütləvi iaşə müəssisəsinin ümumi dövriyyəsinə nələrdə daxildir?

- topdansatış mal dövriyyəsi və nahar məhsulları üzrə dövriyyənin məcmuu
- kulinariya məhsulları və satın alınan malların dəyər ifadəsilə həcmi
- satın alınan və özünün istehsal etdiyi mallar satışının məcmuu
- pərakəndə və topdansatış mal dövriyyəsi
- kulinariya məmulatları satışı və pərakəndə satış mal dövriyyəsinin məcmuu

481 Xammal və ərzaq malları ehtiyatının həcmi hansı amillərlə müəyyən edilir

- mövsümi xarakterli daxilolmalar
- təchizatın təşkili və xammalın daxil olması ahəngdarlığı
- istehlakçıların tələbinin xarakteri
- istehsal proqramı, mal dövriyyəsinin həcmi və strukturu

- yerli fermer təsərrüfatlarından daxilolmalar

482 Pərakəndə ticarət şəbəkəsi planlaşdırılarkən ilk növbədə hansı göstəricilər nəzərə alınmalıdır

- universal çeşidli mağazaların və ticarət nöqtələrinin sayı
 mağazaların ümumi sayı
 mal ehtiyatlarının həcmi və tədavül vaxtı
 əhalinin sayı və mal dövriyyəsinin həcmi
 pərakəndə və topdansatış müəssisələrinin ümumi mal dövriyyəsinin həcmi

483 Fərz edək ki, əhalinin alıcılıq fondu 3 ildə 658,2mln. manatdan 692,3 manatadək, firmanın mal dövriyyəsi isə 35,6 mln. manatdan 40,5 mln. manatadək artmışdır. Qarşıdakı il üçün alıcılıq fondu 5,1% çox planlaşdırılmışdır. Planlaşdırılan il üçün mal satışının həcmi tapın

- 40,5 mln. manat
 43.2 mln. manat
 44.21 mln. manat
 42.5 mln. manat
 41.1 mln. manat

484 Müəssisənin xalis mənfəəti hansı hissələrə bölüşdürülür?

- yığılım və böldürülən
 ticarətin inkişafına və ehtiyat fondlarına yönəldilən
 müəssisə ixtiyarında qalan və kapitallaşdırılan
 kapitallaşdırılan və istehlak
 bölüşdürülmür, hamısı sahibkara qalır

485 Ticarətdə rentabelliğin artırılmasına təsir göstərən amil deyildir?

- ticarət və ictimai işə işçilərinin əməyin nəticəsinə marağının artırılması.
 mal dövriyyəsinin artırılması
 ticarət əlavələrinin və qiymət üstəliklərinin (ticarət güzəştlərinin) iqtisadi cəhətdən düzgün əsaslandırılması
 tədavül xərclərinin artırılması
 əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi

486 Ticarət müəssisəsinin ümumi rentabelliği nə cür hesablanır ?

- mənfəətin xüsusi vəsaitə nisbəti kimi
 mənfəətin mal resurslarına nisbəti kimi
 mənfəətin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
 mənfəətin tədavül xərclərinə nisbəti kimi
 mənfəətin əmək haqqı fonduna nisbəti kimi

487 İnsan kapitalı + əsas kapital + dövriyyə kapitalı hansı göstəricinin modelidir?

- əsas və dövriyyə vəsaitlərindən işçilərin istifadə potensialının
 ticarət müəssisəsinin maliyyə resurslarından istifadə effektivliyinin
 ticarət müəssisəsinin iqtisadi səmərəliliyinin
 ticarət müəssisəsinin iqtisadi potensialının
 istehsal müəssisəsinin insane kapitalından istifadə effektivliyinin

488 Ticarət müəssisəsinin iqtisadi potensialının modeli necədir

- aktivlərin nominal dəyəri + izafi kapital + əsas kapital
 istehlakçıları maraqları + əsas kapital + dövriyyə kapitalı
 insan kapitalı + bölüşdürülməyən mənfəət + dövriyyə kapitalı
 insan kapitalı + əsas kapital + dövriyyə kapitalı
 mal dövriyyəsinin həcmi + əsas kapital + dövriyyə kapitalı

489 Ticarət fəaliyyətindən alınan nəticənin xərclərə olan nisbəti necə adlanır?

- israfçılıq
- məhsuldarlıq
- mənfəətlilik
- effektivlik
- qənaətlilik

490 İqtisadi effektivlik necə əldə edilir?

- tələb, təklifi artırmaq, qiyməti aşağı salmaqla
- gəliri artırmaq, xərclərə qənaət etməklə
- mal dövriyyəsini, mənfəəti artırmaqla
- əmək, maddi və maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etməklə
- mal ehtiyatlarını, maddi resursları artırmaqla

491 Effektivlik nədir?

- bir günlük dövriyyənin artırılması imkanındır
- dövriyyənin artırılması imkandır
- xərclərə qənaətdir
- fəaliyyətdən alınan nəticənin xərclərə olan nisbətidir
- xərclərin məbləğinin dövriyyəyə olan nisbətidir

492 Effekt nədir?

- Mal dövriyyəsini artırmaq imkanındır
- gəlirin artırılması yoludur
- mənfəəti əldə etmək imkanındır
- müəssisə (firma) fəaliyyətinin nəticəsidir
- xərclərə qənaətdir

493 Ticarətin potensialının tərkib hissəsinə nələr daxildir

- mal təklifi, ehtiyatı, mal fondları
- tələbat, tələb, istehlak
- mal ehtiyatları, fondları
- maddi, əmək və maliyyə resursları
- tələb, qiymət, istehlak

494 Müəssisədə rentabelliyyənin yüksəldilməsinə təsir göstərən amillər sırasına aid deyildir

- əməyin təşkilinin artırılması
- mal dövriyyəsinin artırılması
- işçilərin ixtisas və mədəni səviyyələrinin artırılması
- tədavül xərclərinin səviyyəsinin artırılması
- maddi-texniki bazanın təkmilləşdirilməsi və əsas kapitaldan səmərəli istifadə edilməsi

495 Satışdan mənfəətin formalaşmasında iştirak edən göstəricilərə aiddir:

- vergiqoymadan əvvəl mənfəət və xərclər
- icarə haqqı, fondların dəyəri
- satılmış məhsulun maya dəyəri, məhsulun keyfiyyəti
- satışdan pul gəliri, malın satınalma dəyəri
- digər təşkilatlarda iştirakdan pay, kapitalın həcmi

496 Ticarətdə mənfəətin bölüşdürülməsi effektivliyi göstəricisi necə adlanır?

- elastiklik əmsalı

- xərcütümü əmsalı
- istehlaklaşdırma əmsalı
- kapitallaşdırma əmsalı
- likvidlik əmsalı

497 Ticarətdə mənfəətin yaranma mənbəyi deyidir

- planlaşdırılmayan gəlirlərin məsrəflərə nisbətən üstünlük təşkil edən hissəsi hesabına yaranan vəsait
- istifadə etmə əhəmiyyətini itirmiş əmlakın (məsələn, köhnəlmiş avadanlığın və s.) realizə edilməsindən daxil olan vəsait
- qeyri-ticarət fəaliyyətindən, o cümlədən yardımçı təsərrüfatlarından və s. daxil olan vəsait.
- xüsusi və cəlb edilmiş vəsait
- malların satışından əldə edilən vəsait

498 Əgər ümumi gəlirin həcmi 7 min man, səviyyəsi isə 12.5 təşkil edərsə müəssisənin mal dövriyyəsi həcmi tapın.

- 0,56 min manat
- 1785 min manat
- 87.5 min manat
- 56.0 min man
- 18,5 min manat

499 Ümumi gəlirin səviyyəsi nə cür hesablanır?

- ümumi gəlirin mənfəətə nisbəti
- ümumi gəlirin mal dövriyyəsinə nisbəti
- ümumi gəlirin tədavül xərclərinə nisbəti
- mal dövriyyəsinin ümumi gəlirə nisbəti
- tədavül xərclərinin ümumi gəlirə nisbət

500 Balans mənfəətinin yaranması mexanizmi hansı göstəricilər üzərində qurulur?

- ümumi gəlirin səviyyəsi, tədavül xərcləri və mal ehtiyatları
- mal dövriyyəsi, ümumi gəlir və tədavül xərcləri
- mal satışı, mal ehtiyatları və tədavül xərcləri
- ticarət əlavələri, ticarət güzəştləri və ticarət üstəlikləri
- mal dövriyyəsi , əməyin ödənilməsi fondu və gəlir

501 Ticarətdə ümumi gəlir mahiyyətinə görə nəyi özündə əks etdirir?

- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətində
- tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmini
- tədavül xərclərinin mənfəətə nisbətini
- mal dövriyyəsi ilə tədavül xərclərinin cəmini
- mənfəət ilə mal dövriyyəsinin məbləğinin cəmini

502 Ümumi gəlirin planlaşdırılmasında ən çox hansı metodlardan istifadə olunur

- ekspert qiymətləndirmə, analogi və müqayisə etmə metodları
- trend və faktorlu təhlil metodları, balans metodu
- balans , iqtisadi təhlil və müqayisəli təhlil
- iqtisadi-riyazi model, dinamik sıraların ekstrapolyasiyası, normativ metodlar;
- texniki iqtisadi hesablamalar, analitik hesablama və iqtisadi-riyazi model

503 Hansı halda malgöndərən təşkilatlar ticarət müəssisələrinə güzəştlər verirlər

- alınmış malların geri qaytarılmaması üçün
- ərzaq malları satışa hazırlanarkən əmələ gələn çıxışlar və sortların aşağı salınması üçün

- məişət texnikası alan alıcılara quraşdırma xidməti göstərmək üçün
- malgöndərən müəssisənin mallarının satışını təşkil etmək üçün
- malgöndərən təşkilatın mallarını reklam etmək üçün

504 Ümumi gəlirin inkişafını müəyyən edən göstərici

- mal dövriyyəsinin ümumi gəlirə olan nisbətidir
- ümumi gəlirin mal dövriyyəsinə nisbətən səviyyəsidir
- ümumi gəlirin malların satılma qiymətinə nisbətən səviyyəsidir
- ümumi gəlirin tədavül xərclərinə nisbətən səviyyəsidir
- mənfəətin mal dövriyyəsinə olan nisbətidir

505 Mal dövriyyəsi həcmnin dəyişməsinin ümumi gəlirə göstərdiyi təsir necə hesablanır?

- tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmi kimi
- tədavül xərclərinin məbləğinə vurmaq lazımdır
- onun faktiki və plan həcmələri arasındakı fərq ümumi gəlirin səviyyəsinə vurlur və yüzə bölünür
- gəlirin faktiki və plan səviyyələri arasındakı fərq
- mənfəət və rentabelliğin məcmu kimi

506 Ticarətdə ümumi gəlir necə təhlil edilir?

- səviyyəsi üzrə
- məbləğ üzrə
- tədavül xərclərinə nisbətən
- ümumilikdə müəssisə, ayrılıqda hər bir mal qrupu üzrə
- dövriyyəyə görə

507 Ümumi gəlirin tərkibi hansı göstəricilərdən ibarətdir?

- əsas və dövriyyə fondları
- tədavül xərcləri və mənfəət
- dövriyyə və ehtiyatlar
- mənfəət və rentabellik
- mənfəət və əsas fondlar

508 Müəssisənin ümumi gəliri nəyi təmin edir?

- Əsas və dövriyyə fondlarını təmin edir
- Əsaslı və cari təmiri ödəyir
- Özünün bütün məsrəflərini ödəyir, dövlət büdcəsilə hesablaşır və maliyyə möhkəmliyini təmin edir
- Mal dövriyyəsi, mənfəət və rentabelliği təmin edir
- Əsas və əlavə əmək haqqını, nəqliyyat xərclərini təmin edir

509 Ticarətdə ümumi gəlirin əmələ gəlmə mənbələri hansılardır?

- ayrı-ayrı xərc maddələrinin ümumi dövriyyədəki xüsusi çəkisidir
- mal satışından alınan gəlir
- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətində
- müəssisə krediti və istehsal krediti
- əsas və əlavə əmək haqqı, digər təsərrüfat sahələrinin məsrəfləri

510 Ticarətdə ümumi gəlir təyinatına görə nəyi özündə əks etdirir?

- mal dövriyyəsi ilə tədavül xərclərinin cəmini
- tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmini
- mənfəət ilə mal dövriyyəsinin məbləğinin cəmini
- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətini
- tədavül xərclərinin mənfəətə nisbətini

511 Universamın ticarət sahəsi 1200 m²-dir. Ticarət avadanlıqlarının (stasionar, qeyri-stasionar, mexaniki, konteynerlər və s. tutduğu tutduğu sahə 408 m² –dir. Universam üçün quraşdırma əmsalını hesablayın

- 0,34
- 0,42
- 1.0
- 0,8
- 0,71

512 Əsas fondların sadə təkrar istehsalı necə həyata keçirilir?

- amortizasiya ayırmaları hesabına
- bütün cavablar doğrudur
- yeni sərf olunan vəsait
- vəsait qoyma yolu ilə
- cari təmirəmə vasitəsilə

513 Əsas fondların geniş təkrar istehsalı hansı vəsait hesabına həyata keçirilir?

- cəlb edilmiş vəsait hesabına
- əsas fondların geniş təkrar istehsalı əsaslı vəsait qoyuluşu vasitəsilə həyata keçirilir
- ehtiyat fondu hesabına
- mənfəət hesabına
- xüsusi kapital hesabına

514 Əsas fondların amortizasiya ayırmaları necə hesablanılır?

- fondların növləri üzrə dəyərində görə faizlə
- səviyyəsi üzrə
- nisbi göstəricilərlə
- dəyərin pul ifadəsilə
- natural göstəricilərlə

515 Amortizasiya ayırmaları nədir?

- ilkin dəyəridir
- əsas fondların dəyərinin köhnələn hissəsinin pul ilə ifadəsidir
- bərpa dəyəridir
- əsas fondların alınmasına sərf olunan pul vəsaitidir
- qalıq dəyəridir

516 Əsas fondların mənəvi köhnəlməsi nədir?

- daha məhsuldar əsas fondların yaradılması nəticəsində onların dəyərinin azalan hissəsidir
- cari təmir məsrəfləridir
- yeni əsas fondların alınmasıdır
- əsas fondların dəyərinin azalan hissəsidir
- əsas fondların dəyərinin köhnələn hissəsidir

517 Əsas fondların fiziki köhnəlməsi nədir?

- təbii qüvvələrin təsiri altında onların texniki-istismar xassələrinin itirilməsidir
- qiymətin aşağı düşməsidir
- qiymətin ucuzlaşmasıdır
- yararlı vəziyyətə düşməsidir
- dəyərini itirməsidir

518 Əsas fondlarda köhnəlmə prosesləri hansılardır?

- fiziki və mənəvi köhnəlmə
- yenidən qiymətləndirmə
- əlavə köhnəlmə
- əsaslı köhnəlmə
- əsas və əlavə köhnəlmə

519 Əsas fondlarda neçə cür köhnəlmə prosesi baş verir?

- 2.0
- 5.0
- 6.0
- 1.0
- 4.0

520 Qeyd edilənlərin hansı maşın və avadanlığın icarə forması deyil ?

- lizinq
- faktoring
- rentinq
- çarter
- xayrinq

521 Əsas fondların qalıq dəyəri nədir?

- ilin axırına olan dəyəridir
- əsas fondların ilkin dəyəri ilə bərpa dəyəri arasındakı fərkdir
- yeni alınan avadanlıqların dəyəri
- amortizasiya ayırmalarının həcmi
- ilin axırına qiymətləndirmə

522 Əsas fondların bərpa dəyəri nədir?

- əsas fondların alınmasına sərf olunan vəsait
- Alətlərə sərf olunan vəsait
- avadanlıqlara sərf olunan vəsait
- texniki vasitələrin alınmasına sərf olunan vəsait
- mövcud qiymətlərlə əsas fondların təkrar istehsalına sərf olunan pul vəsaitinin məbləği

523 Əsas fondların ilkin dəyəri nədir?

- fondların məcmuu
- əsas fondların satın alınmasına, quraşdırılmasına və istifadəsinə sərf olunan məsrəflərin həcmi
- amortizasiya ayırmaları
- cari təmir məsrəfləri
- fondların dəyər həcmi

524 Əsas fondların dəyəri hansı göstəricilərlə ifadə olunur?

- ilkin, bərpa və qalıq dəyərləri
- il ərzində dəyəri
- rüblər üzrə dəyəri
- ilin sonuna dəyəri
- ilin əvvəlinə dəyəri

525 Əsas fondlar hansı göstəricilərlə ifadə olunur?

- cinsi və dəyər
- sayına və dəyərinə
- ton və ton km

- metr və km-lə
- nisbi və natural

526 Ticarətin maddi-texniki bazası nədir?

- ticarət prosesində iştirak edən əmək vasitələri və predmetlərinin məcmuudur
- əsaslı kapital qoyuluşudur
- əmək alətlərinin məcmuudur
- dövriyyə fondlarının məcmuudur
- əsas fondların məcmuudur

527 Ticarətin əsas fondları hara daxildir?

- məsuldar qüvvələrin tərkibinə
- maddi-texniki bazanın tərkib hissəsinə
- əmək haqqı fondunun tərkibinə
- qeyri-istehsal fondlarının tərkibinə
- dövriyyə fondlarının tərkibinə

528 Əsas kapitalın təkrar istehsalı və yerləşdirilməsi necə xarakter daşıyır?

- sahibkarlıq
- qarışıq
- planlı
- xüsusi
- özünəməxsus

529 Ticarətdə əsas kapital kimə məxsusdur?

- sahibkarlara
- dövlət, kooperativ və xüsusi mülkiyyətə
- transmilli korporasiyalara
- firmalara
- xüsusi təşkilatlara

530 Miqdar barədə alıcının iradı hansı qaydada ödənilir

- çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsi ilə
- qüsurların aradan qaldırılması ilə
- əmtəənin qiymətinin artırılması ilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud ödənilmiş pulun geri qaytarılması vasitəsi ilə

531 Əmlak sanksiyaları nə üçün tətbiq edilir?

- əmlak sanksiyası mülki müqavilənin xitam vasitəsidir
- alıcı və satıcı malın xüsusiyyətindən asılı olaraq bir-birinə tətbiq edir
- alıcı tərəf malı alıb pulunu ödəmədiyi halda əmlak sanksiyası mal alana tətbiq olunur
- təqsirli tərəfi öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə vadar etmək üçün
- əmlak sanksiyası yalnız qoyulmuş vaxta əməl olunmadıqda tutulur

532 Komplektlilik nədir?

- malların alıcı tələbini tam dolğun ödənilməsi məqsədi ilə daha dərin çeşidin təklif olunmasıdır
- əmtəələri alıcı tələbini tam ödəməsi üçün tamamlayıcı
- əmtəələrin ekspertiza üçün ayrılmış dəsti başa düşülür
- malın ümumi bir tələbatı ödəməsinə təmin edəcək müəyyən toplusu başa düşülür
- mallara xüsusi bir tələbatı ödəməsi üçün dəst halında hazırlanması

533 Mağazada göstərilən ticarət xidmətlərinə aid deyildir

- digər pulsuz xidmətlər
- əldə olunan malın istifadəsi ilə əlaqədar xidmətlər,
- mal alışı ilə əlaqəli xidmətlər,
- tibbi xidmətlər
- mağazaya gələnlər üçün əlverişli şərait yaratmaqla əlaqəli xidmətlər

534 Topdan anbar dövriyyəsi zamanı əmtəələrin anbarlardan topdan satışının həyata keçirilməsində aşağıdakı metodlardan hansı məqbul sayılır

- avtoanbarlar vasitəsi
- maldaşıyan ekspeditorlar
- yazılı telefon, telefaks
- alıcılar tərəfindən şəxsi seçim
- ticarət avtomatları, evdə satış

535 Alıcı ofertanın bütün şərtləri ilə razılaşdıqda hansı hərəkətləri yerinə yetirilir

- sifariş olunan əmtəəni qəbul etməyə hazırlaşır strateji planlaşmanı həyata keçirir
- teleqraf vasitəsi ilə satıcıya yazılı şəkildə göndərir
- müqaviləni imzalayıb geri qaytarır
- poçt və ya teleqraf vasitəsi ilə satıcıya yazılı şəkildə onu təsdiq etmək barədə cavab göndərir ofertaya qarşı əks oferta göndərir
- əmtəəni göndərməyə başlayır nəqliyyatı seçir

536 Ticarət kompensasiya sövdələşmələri ən gec hansı müddətdə başa çatmalıdır

- 6 ay müddətinə
- 12 ay müddətinə
- 36 ay müddətinə
- 24 ay müddətinə
- 48 ay müddətinə

537 Ticarət-vasitəçilik əməliyyatı nədir?

- vasitəçinin köməyi ilə alıcı və satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır
- əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatlardır
- istehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış sənəd əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır

538 Mal göndərmə müqaviləsi nədir?

- kommersiya məsrəflərinin, pozuntuların göstərildiyi sənəd
- keyfiyyətin, onun keyfiyyət üzrə standartlara və texniki şərtlərə uyğun gəldiyini təsdiq edən sənəd
- yükdaşıma şərtlərinin pozulmasına görə tərtib edilən və pozuntunun səbəblərinə iddia bildirmək hüququ bildirən sənəd
- Mal göndərənə alıcılar arasındakı təsərrüfat əlaqələrinin ən vacib formasıdır.
- satıcının alıcıya müəyyən müddətə, möhlətlə əmtəə əvəzinə verdiyi sənəd

539 Peniya nədir?

- kreditörün tətbiq etdiyi cərimədir
- borca əlavə olaraq ödənilməli məbləğdir
- malın alış qiymətinə əlavədir
- borclu tərəf öhdəliyi müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə verir
- qoyulmuş müddətin ötdüyü vaxtlarda tətbiq olunur

540 Cərimə nədir

- mal alışı zamanı malgöndərənə tətbiq olunur
- satılan malın xüsusiyyəti aşağı olduqda tətbiq olunur
- bank tərəfindən alqı-satqı prosesi pozulduqda tətbiq olunur
- mövcud müqaviləni pozan fiziki və hüquqi şəxsə tətbiq edilən təsirdir
- alıcı və satıcının müəyyən vəziyyətlərdə hər birinə tətbiq olunur

541 Mal verənlərlə münasibətdə pərakəndə ticarət hansı üstünlüklərə malik olmalıdır

- malları tədarük etmək
- malları növlərə ayırmaq
- malları istehsal etmək
- müəyyən regionlarda malların satışı, malları daha aşağı qiymətlərlə almaq və malların daşınmasını sürətləndirmək
- mal ehtiyatı yaratmaq

542 Mal yeridilişinin səmərəli təşkilinə hansı amillər təsir edir?

- dövriyyənin həcmi, quruluşu, mal daşınması
- marşrut, vaqon tarifləri, malların qablaşdırılması
- mal ehtiyatları, əsas fondların vəziyyəti
- məhsuldar qüvvələrin, topdansatış bazaların düzgün yerləşdirilməsi, nəqliyyat
- bazarın həcmi, tutumu, istehlakçıların sayı

543 Mal yeridilişinin həlqəlik əmsalı nəyə bərabərdir

- 5.0
- 3.0
- 2.0
- 1.0
- 4.0

544 Mal yeridilişinin təşkili və formaları nə ilə müəyyən edilir?

- nəqliyyatın inkişaf səviyyəsi ilə
- əhalinin mal almaq imkanları ilə
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti ilə
- iqtisadi münasibətlərin xarakteri ilə
- mal ehtiyatlarının məcmuu ilə

545 Valyuta birjalari hansı məqsədlə yaradılır

- tədavülə buraxılan pul kütləsinə qarşı tələbatı təyin etmək
- istehlakçıların xarici valyutaya qarşı tələbini ödəmək
- bankların kassa planını düzgün tənzimləmək
- hər hansı bir ölkənin milli valyutasını dönərli valyutaya və ya əksinə çevirmək
- mal dövriyyəsi həcmi təyin etmək üçün

546 Nümunəvi müqavilələr üzrə mübahisə və fikir ayrılıqları hansı qaydada həll olunur

- birja komitələrinin müəyyənləşdirdiyi qaydada
- arbitraj qaydasında
- nümunəvi müqavilələr üzrə mübahisə və fikir ayrılıqları hansı qaydada həll olunur
- gömrük orqanlarının həll etməsi qaydasında
- nümunəvi kontraktı hazırlanmış təşkilatın müəyyənləşdirdiyi qaydada

547 İddia nədir?

- malgöndərlərlə yaranmış müqavilələrin həlli üçün tələbnamədir

- müqavilə şərtlərinin pozulmasının könüllü surətdə aradan qaldırılması barədə yazılı tələbdir
- malgöndərənlərlə yaranmış sifarişdir
- malgöndərənlərlə yaranmış sifarişdir
- kommərsiya maraqlarının qorunmasıdır

548 İstehsal müəssisələrinin yerləşməsi, ixtisaslaşdırılması və mövsümliliyi mal (əmtəə) yeridilişi prosesinin hansı amillərinə aiddir?

- nəqliyyat
- coğrafi və nəqliyyat
- istehsal
- iqtisadi və sosial
- iqtisadi və təşkilati

549 Mal (əmtəə) yeridilişi prosesi nədir?

- ticarət təşkilatlarının funksiyası
- malların istehsal müəssisələrindən istehlakçıya çatdırılması prosesi
- mal dövriyyəsi vaxtının azaldılması
- malların yerdəyişmə prosesinin sürətləndirilməsi
- malların yerdəyişmə prosesinin istiqaməti və sürətləndirilməsi

550 Mal (əmtəə) təchizatı prosesinin formaları hansıdır?

- ixtisaslaşdırılmış
- tranzit və anbar
- anbar və rəasional
- həlqəvari və birbaşa
- sadə və mürəkkəb

551 Mal (əmtəə) yeridilişinin formalarını göstər

- topdan və pərakəndə
- tranzit (daşıma) və optimal daşıma
- tranzit (daşıma) və anbar;
- səmərəli, tara avdanlığının tətbiqilə;
- həlqəvari və birbaşa

552 Mal (əmtəə) yeridilişinin təşkilinə təsir göstərən amillər hansılardır?

- sosial-iqtisadi, texnologiya, elmi-texniki
- istehsal, nəqliyyat, sosial, ticarət;
- ticarətin texnoloji proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması;
- texnoloji proseslərin səmərələşdirilməsi və optimallaşdırılması
- elmi-texniki, texnoloji, avtomatlaşdırmanın səviyyəsi;

553 Müqavilə nədir?

- malların satılması formasıdır
- dövriyyənin artırılmasını artıran göstəricidir
- malların satılması üsuludur
- istehsal ilə ticarəti əlaqələndirən bir vasitədir
- dövriyyənin artırılmasını artıran göstəricidir

554 Sifarişlər nəyi ifadə edir?

- qarşılıqlı iqtisadi əlaqələri
- mal göndərənlərə olan münasibəti
- əhalinin tələbinin ödənilməsi məqsədilə bazarda mal təklifinin həcmi öyrənilir

- mal istehsalı və ya göndərilməsi üzrə ticarətin və onun ayrı-ayrı sahələrinin tələb və təkliflərini ifadə edir
 əhalinin alıcılıq qabiliyyətini və onun ayrı ayrı mallar üzrə normativini özündə ehtiva edir

555 İstehsal ilə ticarət arasındakı təsərrüfat əlaqələrinin əsasını nə təşkil edir ?

- mal alışı
 sifarişlər
 mal dövriyyəsi
 mənfəət
 əhalinin alıcılıq fondu

556 Mal yeridilişinə hansı proseslər daxildir?

- Əhaliyə xidmət göstərilməsi
 Malların çeşidlərə ayrılması və satışa hazırlanması
 Malların yüklənməsi, göndərilməsi, anbarlarda saxlanması və s.
 İstehlakçıların qəbulu, tələbin öyrənilməsi və ödənilməsi
 Alıcılara mal satmaq , xidmət göstərmək və malları yükləmək

557 Mal yeridilişi nədir?

- malların müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə daşınmasıdır
 malların istehsaldan istehlak yerlərinə çatdırılması prosesidir
 malların satışı prosesidir
 malların satışa hazırlanması prosesidir
 istehlakçıların hərəkətinin nəzərə alınmasıdır

558 Malların topdansatış metodunun seçilməsinə təsir edən amillər hansılardır?

- pərakəndə ticarət müəssisəsinin tipi,
 bütün cavablar doğrudur
 anbar təsərrüfatının vəziyyəti
 alınan malların çeşidi,
 pərakəndə ticarət müəssisəsinin yerləşməsi,

559 Topdansatış müəssisələrin növləri hansılardır?

- ixtisaslaşdırılmış və universal topdansatış satıcılar
 ixtisaslaşdırılmış, vasitəçi və topdansatış dövriyyəsinin təşkilatçıları
 təsərrüfat birlikləri, səhmdar cəmiyyətlər, universal topdansatış tacirlər
 müstəqil topdansatış strukturlar və sənayenin satış bölmələri
 ümummilli və regional səviyyəli müəssisələr

560 Malgöndərənlərə münasibətdə topdansatış ticarətin funksiyalarına aid deyildir :

- kommersiya fəaliyyətinin təmərküzləşməsi
 çatdırılma, kreditləşmə, məlumatlandırma
 kommersiya riskinin minimuma endirilməsi
 investisiya təminatı
 mala mülkiyyət hüququnun verilməsi prosesinə dəstək

561 Topdansatış alıcılara münasibətdə topdansatış ticarətin funksiyaları nədən ibarətdir?

- malların toplanması və saxlanması,
 bütün cavablar doğrudur
 tələb və tələbatın qiymətləndirilməsi,
 istehsal çeşidinin ticarət çeşidinə dəyişdirilməsi,
 bütün cavablar səhvdir

562 Mal yeridilişinin topdansatış həlqəsindən istifadə zərurəti nə üçündür?

- malların göndərilməsinə görə ekspedisiya əməliyyatlarının həyata keçirilməsi
- sənaye çeşidinin ticarət çeşidinə çevrilməsi (dəyişdirilməsi)
- kommersiya subyektləri arasında əlaqələri həyata keçirməsi
- malların çeşidinə və keyfiyyətinə nəzarət edilməsi
- mal ehtiyatlarını cəmləşdirilməsi

563 Topdansatış ticarətin əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- kommersiya subyektləri arasında əlaqələri həyata keçirməkdən
- pərakəndə ticarət şəbəkəsini mallarla təchiz etməkdən
- ticarət funksiyalarının reallaşdırılmasından
- mal təklifinin formalaşdırılmasından
- əhali tələbinin öyrənilməsindən

564 Ən geniş yayılmış risk növləri hansılardır?

- fundamental
- marketinq
- istehsal
- maliyyə
- kommersiya

565 Mal dövriyyəsinin həcmindən bilavasitə asılı olan xərclər necə adlanır?

- şərti-sabit xərclər
- şərti-dəyişkən xərclər
- qeyri-sərfəli xərclər
- sərfəli xərclər
- sabit xərclər

566 Kadrların hazırlığı üzrə ayırmalar hansı fond hesabına ödənilir?

- əsas fondlar hesabına
- xüsusi fond hesabına ödənilir və planlaşdırılır
- sosial fondlara ayırmalar hesabına
- alıcılıq fondu hesabına
- əməyin ödənilməsi fondu hesabına

567 Ticarətin tədavül xərclərinə hansı sahələr aid edilmir?

- maddi istehlak (əsas vəsaitin amortizasiyası)
- ticarət işçilərinin əmək haqqı
- tədavül xərcləri göstəricilərinin təhlili
- kommunal təsərrüfatı xidmətlərinin ödənilməsi
- malların daşınması, saxlanması, satışı

568 Reklam üzrə xərclərə aid deyil:

- işıqlı reklam xərcləri
- məhsulların daşınması xərcləri
- eskizlərin hazırlanması xərcləri
- orijinal qablaşdırma xərcləri
- vitrinlərin tərtibatı xərcləri

569 Ticarət reklamı üzrə məsrəflər nəyə əsasən hesablanır?

- alıcılıq tələbinə uyğun olaraq

- reklam tədbirləri planına uyğun olaraq
- müəssisənin xərclərinə uyğun olaraq
- mal dövriyyə planına uyğun olaraq
- mal satışının həcminə uyğun olaraq

570 Qeyri-istehsal fondlarına nələr daxildir?

- əmək alətləri
- gurgular
- dövriyyə vəsaitləri
- mədəni-məişət və tədris müəssisələri binaları, avadanlığı və yaşayış binaları
- texniki vasitələr

571 İstehsal əsas fondlarına nələr daxildir?

- dövriyyə fondları
- əmək alətləri
- binalar
- nəqliyyat vasitələri
- texniki vasitələr

572 Təyinatına görə əsas fondlar nece yere ayrılır?

- ehtiyat fondu
- dividendlər fondu
- istehsal və qeyri-istehsal əsas fondları
- yığım və ehtiyat fondu
- risk və sığorta fondu

573 Əsas fondlar ilə əsas kapital arasında fərq nədir?

- bu fərq amortizasiya ayırmalarındadır
- bu fərq kəmiyyət və dəyər göstəricilərindədir
- bu fərq nisbi və keyfiyyət göstəricilərindədir
- bu fərq artım və azalma sürətindədir
- bu fərq əsaslı vəsait qoyuluşundadır

574 Ticarətdə istifadə olunan fondlar hansılardır?

- əmək haqqı fondları
- əsas və dövriyyə fondları
- sığorta fondu
- risk fondu
- ehtiyat fondu

575 Ticarətdə fondlar nədir?

- əmək məsrəflərinin məcmuudur
- malların istehlakçılara çatdırılmasında istifadə olunan əmək vasitələrinin məcmuudur
- mənfəətdən ayırmalardır
- ticarət vasitələrinin məcmuudur
- istehsal və qeyri-istehsal vasitələrinin məcmuudur

576 Əsas fondlardan istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- dövriyyə sürəti əmsalı, əsas fondların amortizasiyası, əsas fondların cari təmiri
- fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma, fondun rentabelliği
- mal dövriyyəsi, ehtiyatlar, malların daxil olması
- vəsaitlərin gün və dəfə hesabı ilə həcmi

- dövriyyə vəsaitlərindən istifadə əmsalı, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi

577 Ticarətin dövriyyə fondlarının tərkibinə nə daxildir?

- texnoloji qurğular və istehsal avadanlıqları
 mal ehtiyatları, pul vəsaiti, sair aktivlər
 binalar, qurğular
 daimi, ölçü-çəki, kassa avadanlıqları
 nəqliyyat vasitələri

578 Ticarətin əsas fondlarının tərkibinə hansı əmək vasitələri daxildir?

- pul vəsaiti, sair aktivlər
 binalar, avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələri
 xammal ehtiyatları
 yarımfabrikatlar ehtiyatları
 tamamlanmamış istehsal

579 İqtisadi məzmununa və təyinatına görə ticarət fondları necə qruplaşdırılır?

- topdansatış və pərəkəndəsətış mal dövriyyəsi
 əsas və dövriyyə fondları
 əmək məhsuldarlığı və effektivliyi
 gəlir və rentabellik
 işçilərin sayı və əmək haqqı fondu

580 Ticarət müəssisəsinin tikintisi üçün texniki-iqtisadi əsaslandırma

- texniki sənədlər
 konstruktör sənədləri
 layihələşdirmənin və tikintinin məqsədəuyğunluğunu müəyyən edən sənədlər
 layihə həlli
 ilk hesablarla və əsaslandırma ilə həll (qərar)

581 Mağazada malların saxlanması üçün şərtləri hansılardır?

- malın xüsusiyyətlərini və mal qonşuluğu qaydalarını hesaba almaqla
 əlverişli yerləşməsi, düzülüşü, saxlanma rejimi, müşahidə və qulluq
 saxlanması üçün binanın təmizliyi, zəruri avadanlıqla təchiz edilməsi
 xüsusi rejimə riayət edilməsi və saxlanılmasının müddəti
 lazım olan temperatur rejiminin və rütubətliyin tənzimlənməsi

582 Malların düzülməsində ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır?

- ticarət salonunun sahəsinin səmərəli istifadəsinin əmsalı
 mal düzülüşündə ticarət zalı sahəsindən istifadə əmsalı
 sahənin əmsalı
 funksional zonaların istifadəsinin əmsalı
 erqonomikanın tələblərinin əmsalı

583 Elmi-texniki tərəqqinin ticarətə təsiri.

- xidmət mədəniyyətinin armasına
 maddi-texniki bazanın dəyişməsi, sahənin yenidən texniki silahlanması prosesi
 əmək məhsuldarlığına çatma
 müəssisənin işinin effektivliyinə
 vəsaitlərin az sərfində əməyin effektivliyinə

584 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin sosial əhəmiyyətini göstər

- ticarət mədəniyyətinin yüksəldilməsi
- əmək (iş) şəraitinin yaxşılaşdırılması, zədələnmələrin azaldılması
- ticarət proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması imkanı
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyinin artırılması
- əməyin (işin) xarakterində və məzmununda dəyişmələr

585 Topdansatış mal dövriyyəsinin təhlili metodları hansıdır?:

- balans metodu
- müqayisə metodu.
- bütün cavablar doğrudur
- korelyasiya metodu
- statistik qruplaşdırma metodu

586 Aşağıdakı fikirlərdən hansı düzgün deyildir?

- vəsiləlik əmsalı aralıq vəsilələrin sayını xarakterizə edir.
- vəsiləlik əmsalı ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə (pərakəndə) olan nisbətidir
- aralıq vəsilələrin sayının azalması mal tədavülü vaxtının artmasına səbəb olur
- vəsiləlik əmsalı həmişə vahiddən artıq olur
- aralıq vəsilələrin sayının az olması mal tədavülü vaxtının az olmasına dəlalət edir.

587 Vəsiləlik əmsalı nə cür hesablanır?

- topdansatış mal dövriyyəsinin pərakəndə mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə olan nisbəti kimi
- pərakəndə mal dövriyyəsinin topdansatış mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- anbar mal dövriyyəsinin transit mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- xalis (pərakəndə) mal dövriyyəsinin ümumi mal dövriyyəsinə nisbəti kimi

588 Mal təminatı planı nədən ibarətdir?

- mal ehtiyatlarının normalaşdırılmasından
- malların satın alınib anbara daxil olmasından
- malların daşınmasından
- malların saxlanılmasından
- malların satışından

589 Mal təminatı planı hansı göstəricilərlə tərtib olunur?

- tonla
- natural və faizlə
- mütləq və nisbi
- miqdar və dəyər ilə
- gün və dəfə ilə

590 Topdansatış mal dövriyyəsinin növləri hansılardır

- kütləvi işə müəssisələrində özünün istehsal etdiyi məhsul üzrə dövriyyə, anbar dövriyyəsi
- tranzit dövriyyə, kənd təsərrüfatı məhsullarının topdan satışı
- kulinariya məmulatlarının topdan satışı, istehlak malarının topdan satışı
- istehsal vasitələrinin topdan satışı, kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü, istehlak mallarının topdan satışı
- hesablaşmalarada iştirak etməklə dövriyyə, istehlakçılara mal satışı üzrə dövriyyə

591 Malların topdan satış qaydası ilə bilavasitə anbarlardan satılması necə adlanır?

- topdan tranzit mal dövriyyəsi

- mal dövriyyəsinin həcmi
- pərakəndə satış mal dövriyyəsi
- ümumi mal dövriyyəsi
- topdan anbar mal dövriyyəsi

592 Topdan anbar mal dövriyyəsi nədir

- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdan satış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- anbar dövriyyəsi dedikdə malların pərakəndə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür
- mal göndərən, sənaye müəssisələrinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmuudur
- malların topdan satış qaydası ilə bilavasitə anbarlardan satılması başa düşülür
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdan satış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparır

593 Tranzit mal dövriyyəsi malgöndərənlə hesablaşmanın formasına görə necə bölünür

- topdan baza ilə malgöndərən müəssisənin özünün hesablaşması ilə
- hesablaşmada iştirak etməməklə anbar və tranzit dövriyyə
- tranzit və anbar mal dövriyyəsi
- hesablaşmada iştirak etməklə transit və hesablaşmada iştirak etməməklə tranzit
- hesablaşmada iştirak etməklə anbar və tranzit dövriyyə

594 Mal göndərən, sənaye müəssisəsinin anbarından birbaşa pərakəndəsə satış müəssisələrinə göndərilən malların dəyər məcmuu necə adlanır ?

- mal dövriyyəsinin həcmi
- ümumi mal dövriyyəsi
- topdan anbar mal dövriyyəsi
- topdan tranzit mal dövriyyəsi
- pərakəndə satış mal dövriyyəsi

595 Topdan tranzit mal dövriyyəsi nədir?

- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- anbar dövriyyəsi malların pərakəndəsə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür
- sənaye müəssisələrinin anbarından topdansatış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmuudur
- mal göndərən, sənaye müəssisəsinin anbarından birbaşa pərakəndəsə satış müəssisələrinə göndərilən malların dəyər məcmuudur
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparır

596 Ticarət mal çeşidi nədir?

- orqonoleptik və digər istehlak xüsusiyyətlərinə malik olan məhsul vahididir
- həcm, qiymət, xarici görünüş və digər əlamət göstəriciləri ilə səciyyələndirilən xüsusiləşmiş tamlıqdır
- sənaye və kənd təsərrüfatı tərəfindən buraxılan məhsulların məcmuudur
- pərakəndə ticarət müəssisələri tərəfindən alıcılara təqdim olunan çeşidlərdir
- istehlakına əmək sərf olunan məhsuldur

597 Mal yeridilişində ümumi dövriyyənin pərakəndə satış mal dövriyyəsinə nisbəti hansı göstəricini müəyyən edir?

- ahəngdarlıq əmsalını
- korelyasiya əmsalını
- elastiklik əmsalını
- həlqəlik əmsalını
- variasiya əmsalını

598 Mal yeridilişinin həlqəlik əmsalı necə hesablanır?

- topdansatış dövryyənin pərakəndəsətış dövryyəyə nisbəti kimi
- topdansatış dövryyənin ümumi dövryyəyə nisbəti kimi
- pərakəndə satış dövryyəsinin ümumi dövryyəyə nisbəti kimi
- ümumi dövryyənin pərakəndə satış dövryyəsinə nisbəti kimi
- ümumi dövryyənin topdansatış dövryyəyə nisbəti kimi

599 Diler kimdir

- Fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komisionçulardır
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birja
- əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir
- öz hesabına və öz adından birja və ya ticarət vasitəçiliyini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxsdir
- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır

600 Broker kimdir?

- əmlak sanksiyasını təqsirli tərəfə öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə nəzarət edən subyektdir
- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birjadır
- əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir
- fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komisionçulardır

601 Keyfiyyət barədə alıcının iradı hansı qaydada ödənilir

- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud pulun geri qaytarılması vasitəsilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsi ilə
- qüsurların aradan qaldırılması və ya əmtəənin qiymətinin aşağı salınması ilə
- əmtəənin qiymətinin artırılması ilə

602 Yarmarkalarda bağlanmış müqavilələri kim qeydiyyatda alır?

- yarmarka komitəsinin işçi qrupu
- yarmarka komitəsi
- yarmarka direktorluğu
- müqavilələrin uçotu üzrə qrup
- yarmarkanın ümumi iclası

603 Əhalinin ərzaq və qeyri-ərzaq mallarına olan tələbatının maksimum dərəcədə tam və dolğun şəkildə ödəmək və bununla bərabər tələbata fəal təsir göstərmək məqsədilə mallara olan ehtiyacı öyrənməyə yönəldilməsi deyilərkən nə başa düşülür?

- əmtəə vahidi
- istehsal çeşidi
- komplektlilik
- çeşidin formalaşması
- ticarət çeşidi

604 Əmtəə vahidi nədir

- həcm, qiymət, xarici görünüş və digər əlamət göstəriciləri ilə səciyyələndirilən xüsusiləşmiş tamlıqdır.
- firmanın mal dövryyəsinin ümumi dövryyəyə nisbətidir
- orqonoleptik və digər istehlak xüsusiyyətlərinə malik olan məhsul vahididir
- istehlakına əmək sərf olunan məhsuldur
- istehsal olunan lakin bazara çıxarılmayan məhsuldur

605 Daxil olan malların qəbulu zamanı artıq və əksik gəlmə halları baş verərsə rəsmiyyətə salmaq üçün nə etmək lazımdır.

- malları keyfiyyətli saxlamaq lazımdır
- malları geri qaytarmaq lazımdır
- malları saxlama kameralarına yığmaq lazımdır
- akt tərtib etməklə rəsmiləşdirmək lazımdır
- malları ticarət zalında yerləşdirmək lazımdır

606 Mal (əmtəə) yeridilişinin ticarət amillərinə nə aiddir

- istehsal müəssisələrinin ixtisaslaşdırılması
- ticarət müəssisənin təsərrüfat müstəqilliyi və gəlirliliyi
- ticarət müəssisələrinin xarici görünüşü və reklamı
- ticarət müəssisəsinin ölçüsü, ixtisaslaşdırılması və yerləşməsi
- memarlıq-inşaat və şəhərsalma amilləri

607 Mal (əmtəə) yeridilişinin texnoloji zəncirinin əsas həlqələri hansılardır?

- mal (əmtəə) tədavülü sferası
- material istehsalının ayrı-ayrı sahələri
- mağazalar (marketlər), köşklər, çadırlar
- sənaye müəssisələri, topdansatış və pərakəndə müəssisələr
- ticarət evləri, birjalar, reklam agentliklər

608 Malgöndərən-topdan müəssisələr kimlərdir

- dilerlər
- hərraclar və əmtəə birjalari,
- topdan yarmarkalar və mağaza-anbarlar,
- bütün cavablar doğrudur
- broker və agent müəssisələr,

609 Malgöndərən istehsalçılara kimlər daxildir?

- topdan yarmarkalar, hərraclar, əmtəə birjalari, mağaza-anbarlar
- distribüterlər, broker müəssisələr, agent müəssisələr
- broker müəssisələr, agent müəssisələr, dilerlər
- alıcıların tələbatını ödəmək məqsədilə istehlak təyinatlı müxtəlif çeşidli əmtəələr istehsal edən istehsal müəssisələri, firmalar, fərdi sahibkarlar
- konsiqnatlar, əmtəə birjalari, mağaza-anbarlar

610 Topdan alış üzrə kommersiya işinin mərhələləri hansılardır?

- şəbəkənin malla fasiləsiz təchiz üçün həyata keçirən ticarət sistemi
- bazarın öyrənilməsi, malın istehsalı bazara çıxarılması, əmtəənin bazarda mövqeyinin möhkəmləndirilməsi
- tələbatın öyrənilməsi, bazar imkanlarının öyrənilməsi, təhlili, uçotu, marketinq kompleksinin işlənməsi
- alıcı tələbatının öyrənilməsi, proqnozlaşdırılması, malgöndərənlərin öyrənilməsi, təsərrüfat əlaqələrinin təşkili, topdan alqı üzrə uçota nəzarətin təşkili
- alıcı tələbatının öyrənilməsi, malın keyfiyyətinin qorunması

611 Topdan xidmətlər kompleksinə nə daxildir

- ticarət hesablaşma əməliyyatı
- kommersiya, reklam, ticarət, kommission xidməti
- ticarət, reklam, icarə
- texnoloji, kommersiya, təşkilati, məsləhət, informasiya, maliyyə
- əmtəənin çeşidi, keyfiyyəti, marketinq xidməti

612 Likvidlik (satılabilmə) əlamətinə görə dövriyyə vəsaitləri bölünür:

- dövriyyə kapitalı və əsas kapitalı
- uzunmüddətli, orta müddətli və qısamüddətli icarə
- hesablama hesabında olan vəsaitlər, valyuta hesabı, pul vəsaitləri
- çoxlikvidli aktivlər, tez realizə olunan aktivlər, ləng realizə olunan aktivlər
- xüsusi kapital və uzunmüddətli passivlərin cəminin

613 Maliyyə balansında dövriyyə vəsaitləri aşağıdakı əlamətlər üzrə qruplaşdırılır

- hesablama hesabında olan vəsaitlər, valyuta hesabı, pul vəsaitləri
- kreditör borcları, sərmayələr və borc kapitalı
- mal dövriyyəsi, mənfəət, tədavül xərcləri
- mal-material dəyərləri, debitor borcları və pul vəsaitləri
- bitməmiş istehsal, hazır məhsul, sair ehtiyatlar

614 Əsas fondların geniş təkrar istehsalı hansı vəsait hesabına həyata keçirilir?

- maddi-texniki baza və icarə haqqı
- tədavül xərcləri və ümumi gəlir
- cari və əsaslı təmir
- əsaslı kapital qoyuluşu və qismən də amortizasiya ayırmaları
- mal dövriyyəsi və mənfəət

615 Beynəlxalq təcrübədə avadanlıqların icarəyə verilməsinin hayrinq, rentinq və lizinq növlərindən istifadə olunur. Ardıcıl olaraq bunlar nəyi göstərir?

- orta müddətli, daha qısa müddətli və qısa müddətli icarə
- uzunmüddətli, orta müddətli və qısamüddətli icarə
- orta müddətli, uzunmüddətli və qısamüddətli icarə
- qısamüddətli, orta müddətli və uzunmüddətli
- daha qısamüddətli, qısamüddətli və orta müddətli icarə

616 Supermarketin tikintisi üçün 2850 min manat məbləğində əsaslı vəsait qoyuluşu nəzərdə tutulmuşdur. Müəssisənin illik mənfəəti 570 min manatdır. Yeni tikiləcək supermarket üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun effektivlik əmsalı və ödəmə müddətini təyin edin.

- 0,15; 7 il
- 0,5; 9 il
- 0,3; 6 il
- 0,2; 5 il
- 0,1; 4 il

617 Əsaslı kapital qoyuluşunun effektivlik göstəricilərini göstər.

- gün və dəfə hesabı ilə dövretmə sürəti
- mal dövriyyəsi və mal ehtiyatları
- mənfəət və rentabellik
- ümumi effektivlik əmsalı
- xərclərə qənaət

618 Ticarət maliyyəsinin funksiyaları hansılardır?

- qənaət, risk, iqtisadi həvəsləndirmə
- bölgü, nəzarət, xidmət, qənaət
- satış, alış, nəzarət, xidmət
- operativlik, bölgü, nəzarət, həvəsləndirmə
- istehsal, ticarət, təsərrüfatçılıq

619 Maliyyə riski hansı halda yaranır?

- maliyyələşdirmə mənbələrinin artım tempi aktivlərin artım tempindən aşağı olduqda
- maliyyə levirici (aləti) səviyyəsi mənfəətlilik səviyyəsindən yüksək olduqda
- kreditör borcu məbləği debitor borcu məbləğindən çox olduqda
- müəssisədə uzunmüddətli ssuda və borclar üzrə faizlərin ödənilməsi üçün vəsait çatışmadıqda.
- xalis mənfəətinin artım tempi maliyyə resurslarının artım tempindən aşağı olduqda

620 Maliyyə riski əmsalı nə cür hesablanır?

- xüsusi kapital və uzunmüddətli passivlərin cəminin balansın valyutasına nisbəti kimi .
- xüsusi kapitalın qısamüddətli passivlərə nisbəti kimi
- xüsusi kapitalın uzunmüddətli passivlərə nisbəti kimi
- borc kapitalın xüsusi kapitalına nisbəti kimi
- xüsusi kapitalın borc kapitalına nisbəti kimi

621 Xüsusi dövriyyə kapitalının (aktivlərinin) manevrlik əmsalı hesablanır:

- xüsusi kapitalın balansın valyutasına nisbəti kimi
- dövriyyə aktivlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- xüsusi dövriyyə kapitalının xüsusi kapitalla nisbəti kimi
- satışın həcmnin xalis cari aktivlərə nisbəti kimi

622 Maliyyə nəticələrinin hansı göstəricisi mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks etdirilir:

- bölüşdürülməmiş mənfəət
- maliyyə fəaliyyətindən xalis pul vəsaiti
- marjinal mənfəət
- ümumi mənfəət
- investisiya fəaliyyətindən xalis pul vəsaiti

623 Müəssisənin xüsusi kapitalına aiddir:

- hazır məhsul.
- debitor borcları
- kassada, hesablama və valyuta hesablarında olan pul qalıqları
- əlavə və ehtiyat kapitalı
- kreditör borcları

624 Kommersiya uçotunda ssudadan istifadəyə görə ödəniləsi məbləğ nə zaman hesablanır?

- ildə iki dəfə
- hər ayda;
- ssudanın ilk başlanğıcından;
- ssuda müddətinin sonunda
- hər rübdə;

625 Mənfəət və zərər haqqında hesabatda aşağıdakı göstəricilər əks etdirilmir:

- maliyyə gəlir
- ümumi mənfəət
- malların satılma qiyməti ilə dəyəri;
- marjinal mənfəət;
- əməliyyat mənfəəti

626 İflas – nə deməkdir...

- idarəetmə funksiyası
- firmanın dəyişikliyə çevik reaksiya qabiliyyəti
- digər funksiyaların realizasiyasını yerinə yetirmək mümkün olmayan idarəetmə funksiyası

- fiziki və ya hüquqi şəxsin ödəmə qabiliyyətində olmaması
 yaxın gələcəkdə yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan hərəkətlər

627 Müəssisənin cari aktivləri kənar borclardan çoxdursa, bu zaman müəssisə.....

- iflas olub
 ödəmə qabiliyyətində deyil
 kreditləşmə qabiliyyətində deyil
 ödəməqabiliyyətlidir
 iflas ərəfəsindədir

628 Ticarət maliyyəsinin əsas funksiyalarına aid deyildir

- operativlik
 nəzarət
 bölgü
 rəhbərlik
 iqtisadi stimullaşdırma

629 Maliyyə planının tərkibinə daxildir:

- vergiqoyma
 mal dövriyyəsinin həcmi
 gözlənilən mənfəətin hesablanması
 gəlirlər və xərclər balansı;
 plan ilində əsas vəsaitlərini amortizasiya həcmi

630 Maliyyə möhkəmliyinin müəyyənləşdirilməsi müəssisənin hansı sənədinə əsasən aparılır?

- müəssisənin baş kitabına əsasən
 tədavül xərcləri haqda hesabatə əsasən
 vergi hesabatlarına əsasən
 mühasibat balansına əsasən
 mal dövriyyəsinin hesabatına əsasən

631 Firmanın maliyyə vəziyyətinin təhlili nəyə əsaslanır?

- pərakəndəsatış mal dövriyyəsi balansına
 operativ uçot materiallarına
 ümumi gəlir və mənfəət üzrə məlumatlara
 mühasibat və maliyyə hesabatına
 əhalinin pul gəlirləri və məsrəfləri balansına

632 Nağdsız hesablaşmaların əmtəə əməliyyatlarına nə aiddir?

- alıcının müəyyən vaxt müddətinə qiymətli kağızlarla hesablaşmalar
 ödənişləri tezliklə ödəyən alıcılara qiymətdə edilən güzəstdir
 borclunun hesabından alıcının hesabına nəgd olmayan köçürmədir
 xammalın, materialların, hazır məhsulların və s alqı-satqısı
 ikitərəfin razılığı ilə hesablaşmalarda iştirak etmədən ödəniş əməliyyat

633 Nağdsız hesablamaların hansı forması maliyyə sanksiyası formasında çıxış edir

- inkasso tapşırığı
 akkreditiv
 hesablama çeki
 ödəmə tələbnaməsi
 inkasso

634 Nəğdsiz hesablamaların hansı forması kommersiya krediti formasında çıxış edir?

- akkreditiv
- çeklər
- veksəl
- ödəmə tələbnaməsi
- ödəmə tapşırığı

635 Təsərrüfat müəssisələri arasında hesablaşmalar əməliyyatların xarakterindən asılı olaraq hansı hesablara ayrılır?

- e) akkreditiv və çeklər vasitəsilə hesablaşmalara
- mal üzrə və qeyri-mallar üzrə hesablaşmalara
- mal dövriyyəsi və mənfəət üzrə hesablaşmalara
- tədavül xərcləri və mənfəət üzrə hesablaşmalara
- nəğd və nəğdsiz hesablaşmalara

636 Hesablaşma hesabı nədir?

- ticarət müəssisəsi ilə (firma, şirkət və s.) malgöndərənlərlə qarşılıqlı əlaqə formasıdır
- ticarət müəssisəsinin (firmanın, şirkətin və s.) pullarının saxlanması və nəğdsiz hesablaşmaların həyata keçirilməsi formasıdır
- Malgöndərənlərlə qarşılıqlı hesablaşma formasıdır
- müəssisənin kassasında limit üzrə pul vəsaitinin saxlanması formasıdır
- alıcılarla satıcılar arasındakı hesablaşma formasıdır

637 Ticarət müəssisələrinin mal-pul hesablaşmaları hansı vasitələrlə həyata keçirilir?

- bütün hesablaşmalar nəğd pul köçürmələri vasitəsilə həyata keçirilir
- banklardakı hesablaşma hesabı və cari hesablar vasitəsilə həyata keçirilir
- mal mübadiləsi və nəğd pul köçürməsi vasitəsilə
- qısa və uzunmüddətli kreditlər vasitəsilə
- alıcılar və malgöndərənlər vasitəsilə

638 Dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürətinin artması nə ilə nəticələnir?

- məsrəflərin artımı ilə
- mənfəət məbləğinin artımı ilə
- kreditör borclarının artımı ilə
- debitor borclarının artımı ilə
- bank kreditlərinin artımı ilə

639 Dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyini səciyyələndirən göstərici:

- dövriyyə vəsaitləri ilə təmin olunma
- dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürəti
- kapitalın strukturu
- dövriyyə vəsaitlərinin strukturu
- dövriyyə vəsaitlərinin likvidliyi

640 Mal dövriyyəsinin kreditlə təmin edilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal riskini sığortalamaq üçün verilən bank kreditidir
- müəyyən olunmuş normativlər əsasında firmanın cari mal ehtiyatları ilə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- firmanın əsas vəsaitlərlə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- firmanın rentabelliğini təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- dövlət büdcəsi ilə əlaqə yaratmaq üçün verilən bank kreditidir

641 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- mal ehtiyatları
- pul vəsaitləri
- hazır məhsul
- gələcək dövrün xərcləri
- bitməmiş ehtiyatlar

642 Normalaşdırılan dövriyyə vəsaitinin tərkibini göstər

- debitor borcları
- cari hesablarda olan pul vəsaitləri
- bankların hesablaşma hesablarında olan pul vəsaitləri
- məqsədli kreditlər
- mal ehtiyatları, pul vəsaiti və sair aktivlər

643 Ticarətdə dövriyyə vəsaitləri hansı mənbələr hesabına yaranır?

- maliyyə vəsaitləri, əsas vəsaitlər, mal-material vəsaitləri
- debitor, kreditorlar, sərmayələr
- ssudalar, kreditlər və mal ehtiyatları
- pul vəsaitləri, mal ehtiyatları, dövlət sərmayəsi
- xüsusi vəsaitlər, borc vəsaitləri, əlavə cəlb edilmiş vəsaitlər

644 Dövriyyə kapitalı nəyə deyilir?

- tez köhnələn və öz dəyərini birbaşa malın üzərinə keçirən vəsaitlərə
- cəlb edilmiş maliyyə vəsaitlərinə
- ticarət fəaliyyətində bilavasitə iştirak edən və bu halda özünün dəyər formasını dəyişən fondlara
- ticarət fəaliyyətində bilavasitə iştirak edən və bu halda özünün dəyər formasını dəyişməyən fondlara
- tədavül prosesində dolayısı ilə iştirak edən və dəyərini hissə-hissə mala keçirən fondlara

645 Müəssisədə mənfəət və amortizasiya ayrımları hesabına hansı pul fondu yaradılır?

- ehtiyat fondu
- yığım fondu
- amortizasiya fondu
- əməkhaqqı fondu
- istehlak fondu

646 Balans mənfəəti təhlil olunan zamanı müqayisə olunan dövrlərin məlumatlarını göstər

- keçən ilin və plan ilinin göstəriciləri
- plan ilinin əvvəlinə və sonuna
- keçən ilin və hesabat ilinin göstəriciləri
- plan ilinin axırına, hesabat ilinin axırına
- plan ilinin əvvəli və keçən ilin axırına olan göstəricilər

647 Rentabelliliyin növünə aid olanı göstər

- mənfəət
- gəlirin rentabelliyi
- investisiya
- sığorta
- xərclərin rentabelliyi

648 Malların satışından mənfəət məbləğinə birbaşa təsir edən əsas amillərə aid edilir:

- məhsulun orta satış qiymətinin, avadanlıqların intensiv yüklənməsinin, işçilərin sayının dəyişməsiməhsulun satış qiymətinin, fondveriminin, material sərfinin dəyişməsi
- işçilərin sayının dəyişməsiməhsulun satış qiymətinin, fondveriminin, material sərfinin dəyişməsi

- satışın həcmnin, satış qiymətinin, maya dəyərinin dəyişməsi
- əsas fondların aktiv hissəsinin, əmək məhsuldarlığının dəyişməsi
- istehsalın texniki-təşkilatı səviyyəsinin dəyişməsi, məhsulun həcmnin dəyişməsi

649 Ayrı-ayrı növ mal satışından mənfəətə təsir edən amillərə aiddir:

- əmək məhsuldarlığı, məhsulun keyfiyyəti, fondtutumu
- satılmış malların miqdarı, satış qiyməti və maya dəyəri
- məhsulun çeşidi, əmək məhsuldarlığı, məhsulun maya dəyəri;
- məhsulun əmək tutumu, əsas fondların dəyəri.
- işçilərin sayı, əmək məhsuldarlığı, məhsulun material tutumu;

650 Müxtəlif inventarlarla mağazanın təchiz edilməsi nəyə kömək edir?

- satış prosesinin təşkilinin rahatlığı və etibarlığı
- seçmədə və alınmada əlavə rahatlıqların yaradılması
- alıcılara xidmətin keyfiyyəti yüksəlir
- ticarət-texnoloji prosesin sürətləndirilməsinə və əmək məhsuldarlığının artmasına
- köməkçi və təsərrüfat əməliyyatlarının kompleksinin yerinə yetirilməsi

651 Ticarət inventarının təyinatı.

- müxtəlif təsərrüfat əməliyyatlarının yerinə yetirilməsi üçün
- malların nümayişi və seçilməsi üçün alətlər, cihazlar, qurğu
- əmək şəraitini və rahatlığını yaxşılaşdırmaq
- əmək məhsuldarlığını yüksəltmək
- standart əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün alətlər

652 Ticarətdə qeyri-mexaniki avadanlıqlara verilən tələblər.

- malların mühafizəsinin zəmanəti
- həcmli, möhkəm, sabit, universal olmaq
- açıq qoyulmuş mala ətraflı baxmaq
- istismar üçün rahat olmaq, malların nümayişini təmin etmək, maksimum rahatlıq yaratmaq
- müxtəlif malların nümayişi və satışı üçün

653 Quraşdırma əmsalı nədir?

- nümayiş sahəsi
- ticarət sahəsinin istifadə edilməsi effektivliyinin qiyməti
- texniki təchizatın səviyyəsi
- ticarət sahəsindən istifadə edilməsi effektivliyinin göstəricisi
- istiqamətverici sahənin göstəricisi

654 Daşınma effektivliyinin təmin edilməsi üçün nəqliyyat vasitələrinin xarakteristikası.

- yüklərin konteynerlə çatdırılmasında formalaşdırmanın təmin edilməsi
- ixtisaslaşdırılmış dəmir yol nəqliyyatı vasitələrinin hamısı ilə
- müxtəlif yük qaldırma qabiliyyəti, lazımınca yüklənməsi və qənaətliliyi
- manevr etmə qabiliyyəti və yol maneələrini aşma qabiliyyəti
- yüksək keçicilik qabiliyyəti və təcili yüklərin nəql edilməsi

655 Ticarət binalarına verilən iqtisadi tələblər.

- tikinti prosesində zavodda hazırlanmış elementlərdən istifadə edilməsi
- unifikasiya edilmiş detallardan və konstruksiyalardan istifadə edilməsi
- tikintidə qənaətli materiallardan istifadə edilməsi
- tikinti və istismar prosesində material və əmək xərclərinin optimallaşdırılması
- sənaye metodları ilə tikinti

656 Ticarət binaları və tikililərinin texnoloji tələblərə cavab verməsi.

- ticarət-texnoloji prosesin onun işinin iqtisadi göstəricilərinə təsiri
- səmərəli texnoloji planirovkaya uyğun olaraq mağaza binalarının məcmuuyu
- əmtəə yeridilişi və alıcı axını ilə mağaza binalarının tərkibi, yerləşməsinin qarşılıqlı əlaqəsi
- müxtəlif satış metodlarının və müasir texnikanın tətbiqi ilə texnoloji prosesin səmərəli təşkili
- bina formalarının və proporsiyalarının sahələri alıcılara göstərilən xidmətin səviyyəsi ilə müəyyən edilir

657 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- ticarət prosesinin mexanixləşdirilməsi və avtomatlaşdırılmasını təmin edir
- istehsalın yenidən qurulmasını təşkil edir
- sahənin yenidən texniki silahlanmasını təmin edir
- iqtisadiyyatın inkişafının mühüm amillərindəndir
- bütün prosesin yüksək effektivliyini təmin edir

658 Özünəxidmət metodu ilə malların satışı üçün ticarət zalının planlaşdırılması daha səmərəlidir.

- boks və oda
- qarışıq;
- sərgi;
- xətti
- kombinə edilmiş;

659 Özünəxidmət mağazalarında alıcılarla hesablaşma aparmaq üçün ticarət zalının sahəsi neçə faiz təşkil etməlidir?

- 0.19
- 17%;
- 16 %;
- 15 faizdən çox olmayaraq
- 18% faizdən çox olmayaraq;

660 Mağazanın quraşdırma sahəsinin ən aşağı əmsal göstəricisi nə qədər olmalıdır?

- 0,3-dən çox;
- 0,34-dən çox;
- 0,4-dən az;
- 0,25-dən az;
- 0,35-dən çox;

661 Anbarda yükləmə-boşaltma qurğularına verilən tələblər:

- eni 3,5 metrədən 6,5 metrədək, hündürlük 1,5 m
- eni 3 metrədən 7 metrədək, hündürlük 1,5 m
- eni 2 metrədən 6 metrə qədər, hündürlük 1,5m
- eni 2.5 metrədən 6 metrə qədər, hündürlük nəqliyyat vasitələrinin növündən asılıdır
- eni 3,5 metrədən 7 metrədək, hündürlük 1,5m

662 Anbarın faydalı həcmindən istifadənin optimal əmsalı nə qədər olmalıdır?

- 0,5-0,6
- 0,3-0,6
- 0,3-0,5
- 0,4-0,7
- 0,4-0,6

663 Anbar sahəsindən istifadənin optimal əmsalı nə qədər olmalıdır?

- 0,25-0,5
- 0,4-0,6
- 0,3-0,5
- 0,25-0,6
- 0,35-0,7

664 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərindən istifadə edilməsinin vəzifələri.

- ticarət proseslərinin avtomatlaşdırılması
- paket və konteyner sistemlərinin tətbiqi
- daşıma üçün müəssisənin avadanlıqla təchizatı
- müəssisələrin müasir ticarət avadanlığı və texnika ilə təchizatı
- ağır zəhmət tələb edən işlərin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

665 Ticarət müəssisələri tikintisinin sənayeləşdirilmə istiqamətləri.

- effektiv qənaətli texnologiyaların tətbiqi
- tikinti ucuzlaşması
- obyektlərin ucaldılması müddətlərinin azaldılması
- yığılan konstruksiyaların, detalların, standart və vahid şəkildə salınmış elementlərin tətbiqi
- təzə müasir müəssisələrin tikintisi

666 Topdan satış ticarətin maddi-texniki bazasının inkişaf istiqamətləri.

- mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi şəraitlərində işləməyə qadir olan ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması
- müəssisələrin tikintisinin sənayeləşdirilməsi.
- müasir müəssisələrin tikintisi
- müasir müəssisələr şəbəkəsinin yaradılması, effektiv texnologiyaların tətbiqi.
- mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi

667 Ticarət avadanlığında malların əlverişli yerləşdirilməsi prinsipi nədən ibarətdir?

- ticarət zalında malların qalaqda qoyulması
- gözlə görünən, malın hərtərəfli baxılmasına rahatlıq
- sadəlik, yığcamlıq və əyanilik
- düzülüş sahəsindən effektiv istifadə
- avadanlığın nümayiş sahəsindən maksimum istifadə edilməsi

668 Mal yeridilişinin təşkili üçün nəqliyyat vasitələrini seçərkən nəyi nəzərə almaq lazımdır?

- boş dayanmaları ixtisara salmaq imkanı, boş yürüşləri istisna etmək
- nəqliyyatın maksimum yüklənməsini
- mal çeşidinin mürəkkəbliyini
- daşınma məsafəsnii, malların fiziki- kimyəvi xassələrini
- tara avadanlığından istifadə edilməsi imkanını

669 Ticarət binalarının tikintisinin əsas texniki-iqtisadi göstəriciləri hansılardır?

- binanın həcm-planetləşdirmə və konstruksiya göstəriciləri
- istilik təchizatı, enerji təchizatı rabitə və siqnalizasiya sistemi
- mühəndis qovşaqlarına və kommunikasiyalara birləşdirildikdə texniki şərtlər
- güc, tutum, buraxma qabiliyyəti
- memarlıq-tikinti

670 Malın düzülüşü üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır?

- hesablaşma qovşağı zonasının sahəsi
- malların nümayiş etdirilməsi üçün daxillər, təciklər və qəfəsələr və başqa elementlər

- malların boşaldılması sahəsi
- əmsal
- satıcıların iş yerlərinin təşkili üçün sahələr

671 Malların düzülüşü üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə əmsalı nəyi xarakterizə edir.

- funksional zonaların səmərəli istifadə edilməsini
- erqonomikanın tələblərini
- bunun üçün qurulmuş sahənin istifadə etmə dərəcəsini
- bunun üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini
- ticarət zalının səmərəli planlaşdırma həllini

672 Mal anbarlarının inventarlaşdırılmasının məlumatlarından nə üçün istifadə edilir?

- qeyri-kafi tələbatın aşkar edilməsi üçün
- mənəvi cəhətdən köhnəlmiş malların aşkar edilməsinə kömək edir
- malların reallaşdırılması haqqında məlumatların alınması üçün
- mal ehtiyatlarının vəziyyəti haqqında məlumatların alınması üçün
- tələbatın strukturunun müəyyən edilməsi üçün

673 Mağazanın ticarət sahəsindən istifadənin effektiv qiymətləndirilməsi göstəriciləri hansılardır?

- şaquli yerdəyişməni istisna edən səmərəli planlaşdırma
- texniki əmsal
- ticarət salonunda malların boşaldılması normalarının əmsalı ilə
- nümayiş zalı və quraşdırma əmsalları, müəssisənin mal buraxma qabiliyyəti
- alıcı axınlarının intensivliyinin hesaba alınması ilə normalar korrektə edilmişlər

674 Ticarət zalının qarışıq planlaşdırılması nə deməkdir?

- ticarət salonu bir-birindən ayrılmış şöbələrə bölünmüşdür
- özünə xidmət mağazalarında və ola bilsin ki, uzununa köndələn qoyulan və qarışıq
- müəyyən həndəsi systemsiz planlaşdırma
- xətti və boks planlaşdırmanın birgə istifadəsi
- ticarət salonunun formasına uyğun olaraq avadanlığın qurulması

675 Ticarət zalından istifadənin effektivlik göstəricisi necə adlanır?

- texniki təchizat
- səmərəlilik əmsalı, quraşdırma əmsalı
- ticarət sahəsinin bir kv. metrinə düşən mal (əmtəə) dövriyyəsinin həcmi
- sərqi və texniki əmsal
- ticarət müəssisəsinin bir kv. metrində düşən yükləmənin həcmi

676 Yüklərin qablaşdırılması üçün anbar avadanlıqlarının növləri hansılardır?

- arabalar, qaldırıcı platformalar və kran-stabellər
- yük zərflərinin formalaşdırma mexaniklər
- elektrik yükləyicilər və avtoyükləyicilər
- poddonlar, diyircəkli konveyerlər, yüklərin yerdəyişməsi üçün konveyerlər, qablaşdırıcı maşınlar
- şaquli və üfiqi istiqamətli yük və rəfli kranlar

677 Anbarlarda istifadə olunan nəqliyyat (daşıyıcı) maşınlar və qurğular hansılardır?

- yüklərin şaquli və üfiqi yerdəyişməsinin mexanikləri
- şaquli aşağı buraxmalar, qravitasiya konveyerlər
- körpülü və rəfli kranlar-stabillər
- konveyerlər, qravitasiya qurğuları, yüklənmiş arabalar
- elektrik yükləyiciləri və avtoyükləyicilər

678 Anbarın yük qaldıran maşın və mexanizmlərini göstər

- körpülü və avtomobil kranlar
- fasiləsiz yeridilişin nəqlədiçi maşınları
- konveyerlər, yüklə doldurulmuş arabalar
- elektrik tallar (elektrokar), yük liftləri, kranlar
- rəfli və körpülü kran

679 Qaldırıcı nəqliyyat avadanlıqlarını funksional əlamətinə görə təsnifləşdirin.

- yükqaldıran maşın və mexanizmlər
- yerdəyişmənin şaquli və üfiqi mexanizmləri
- daşıyan maşınlar, mexanizmlər və qurğular
- hərəkətin dövrülülük prinsipi, yükün növü, götürmə növləri, əməyin mexanikləşdirilməsinin dərəcəsi
- konveyer və transportyorlar

680 Ağır və çox zəhmət tələb edən işlərin yerinə yetirilməsi üçün tətbiq edilən anbar avadanlıqlarının növləri hansılardır?

- yükləyən və boşaldan mexanizmlər
- yük qaldıran maşın və mexanizmlər
- dövrü və daimi hərəkətli
- qaldırıcı-yükləyici nəqliyyat avadanlığı
- konveyerlər və konteynerlər

681 Qaldırıcı-nəqliyyat avadanlığı hansı əlamətlər üzrə təsnifatlaşdırılır?

- transportyorlar, lentli plastik və diyircəkli konveyerlər
- elektrik naqili və əlilə yükləmə-boşaltma qurğuları
- mexanikləri nəql edən yükqaldıran maşınlar və mexaniklər
- funksional təyinat, hərəkətin dövrülülüyü prinsipi, yükün növü, mexanikləşdirilmənin dərəcəsi
- konveyerlər, cəzbedici qurğular, körpülü kranlar

682 Normativ sənədlərin ümumi məzmunu

- binanın ayrı-ayrı hissələrinin istismarının hesablaşma şərtlərinin istifadə edilməsi
- binaların və tikililərin ayrı-ayrı hissələrinin layihə-tikinti xarakteristikası
- binaların hazırlanmış konkret parametrləri
- mütləq zəmanətli nizamnamə
- texniki-tikinti normativlərin standartlarının istifadə edilməsi

683 Ərazi tikinti normaları nə deməkdir?

- milli əhəmələrin hesaba alınması ilə
- sanitari normaların hesaba alınması ilə ərazi yerləşməsinin qaydaları
- sanitari, ekoloji və başqa normalar
- təbii-iqlim, sosial və iqtisadi imkanlar
- iqtisadi normaların hesaba alınması ilə istismarın hesablaşma şərtləri

684 Tikintinin keyfiyyətinin zəruri səviyyəsinin təmin edilməsinə görə təşkilat-metodiki tələblər

- şəhərsalmanın memarlıq-tikinti normaları
- mühəndis tələbləri
- tikinti sənədləri və normaları
- tikinti normaları və qaydaları
- mütləq tikinti nizamnaməsi

685 Hansı andan ticarət obyektini istismara verilmiş hesab edilir?

- istismar aktının imzalanması anından
- bütün tikiti normalalarının və qaydalarına riayət edilməsində
- sənədlərin və texniki şərtlərin yoxlanılmasından
- qəbul komissiyasının aktı imzaladığı andan
- bütün tikinti və təmir işlərinin qurtardığı andan

686 Ticarət binalarının təmirinin növləri

- standart və fərdi
- istehsal və cari
- planlı və funksional
- cari və əsaslı (kapital)
- funksional zonaların qismən rekonstruksiyası (yenidən qurulması)

687 Ticarət binalarının əsaslı təmirinin həyata keçiriləmsinin mütləq şərtləri

- binanın dağılması ilə əlaqədar
- planlı qaydada
- yalnız smetalara əsasəq
- yalnız təsdiq edilmiş layihələr və smetalara əsasən
- ticarət binasının fiziki cəhətdən köhnəlməsi ilə əlaqədar

688 Soyuducu avadanlığın təyinatı

- soyudulan məhsulların saxlanması, nümayişi və satışı üçün
- məhsulların uzunmüddətli saxlanması və satışı üçündür
- tez xarabolan malların nümayişi və göstərilməsi üçün
- tez xarab olan məhsulun qısamüddətli saxlanması, boşaldılması və satışı üçün
- soyudulan və dondurulmuş məhsulların qısamüddətli saxlanması üçün

689 Soyuducu kameraların əhəmiyyəti

- məhsulların uzunmüddətli saxlanması və satışı üçündür
- soyuducu maşınlarla təchiz edilmiş soyuducu qurğulardır
- soyudulan məhsulların saxlanması, nümayişi və satışı üçündür
- 3-5 sutka ərzində tez xarabolan məhsulların saxlanması üçündür
- gec xarabolan məhsulların saxlanması üçün yığıma soyuducu kameralardır

690 Temperatur rejimindən asılı olaraq soyuducu avadanlıq bölünür:

- tez xarabolan məhsulların qısamüddətli saxlanması üçün
- dondurulmuş məhsullar üçün
- soyuducu maşınlar və soyuducu cihazlar (aparatlar)
- aşağı temperaturlu və adi
- aşağı temperaturlu rexim və soyuducu cihazlar (aparatlar)

691 Pərakəndə satış müəssisələrində qısamüddətli saxlama üçün nəzərdə tutulmuş soyuducu cihazı hansı avadanlıqlara aid edilir?

- malların saxlanması, göstərilməsi və satışı üçün
- daxıllar – vitrinlər və açıq daxıllar
- soyuducu kameralar, dolavblar, qapalı daxıllar
- ticarət soyuducu avadanlıq
- vitrinlər, dolavblar – vitrinlər

692 Soyuducular tutumuna görə hansı qruplara bölünür?

- yalnız 50 tona qədər
- yalnız 100 tonluq soyuducular

- kiçik (50 t-a qədər) və iri 1500 t-dan yuxarı
- kiçik (500 ton), orta (1500 t), iri (1500 t-dan yuxarı)
- yalnız 1500 tonluq

693 Soyuducular yerinə yetirdiyi əməliyyatların xarakterinə görə hansı qruplara bölünürlər?

- ticarət və qoruyub saxlayan
- şəhər, şəhəratrafi, regional
- topdan ticarət, pərakəndə ticarət və kütləvi iaşə soyuducuları
- istehsal, nəqliyyat-ekspedisiya və bölüşdürücü
- daxili, xarici və beynəlxalq

694 Ticarətdə əsas vəsaitlərə amortizasiya ayırmaları

- maya dəyərinin kompleks kalkulyasiya maddəsidir
- maya dəyərinin sadə kalkulyasiya maddəsidir;
- istehsala cəkilən xərclərin bir elementidir;
- tədavül xərclərinin bir nomenklaturasıdır
- ümumi gəlirin tərkib hissəsidir

695 Əsas vəsaitlərin dəyər ucotu hansı məqsədlə aparılır?:

- əsas vəsaitləri satmaq
- vergi qoyma ;
- əsas vəsaitlərin texniki əhəmiyyətini müəyyənləşdirmək
- amortizasiya ayırmalarını hesablamaq;
- istehsal gücünü müəyyənləşdirmək

696 Fondverimi göstəricisi xarakterizə olunur:

- amortizasiya ayırmalarının həcmi ilə
- dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürəti ilə;
- əməyin texniki təchizatının səviyyəsi ilə;
- 1 manat mal dövriyyəsində əsas vəsaitlərə cəkilən xərclərin xüsusi cəkisi ilə
- əsas vəsaitin hər manatına düşən mənfəətlə

697 Əsas vəsaitlərin amortizasiyası tədavül xərclərin tərkibinə...

- əlavə fəaliyyət növlərinin olmasından asılı olmayaraq daxil deyil
- dövriyyə vəsaitlərindən asılı olaraq daxildir
- daxil deyildir
- daxildir
- əlavə fəaliyyət növlərinin olmasından asılı olaraq daxildir

698 İstifadə əlamətlərinə görə əsas vəsaitlər bölünür:

- nəqliyyat vasitələri, rabitə avadanlıqları
- uşaq bagçası, körpülər, və s.
- binalar, tikililər, maşın, avadanlıq, və s.
- istismarda, rekonstruksiyada, texniki silahlanmada və ehtiyatda olanlar
- aktiv və passiv əsas vəsaitlər

699 Əsas vəsaitlərdən istifadənin təkmilləşdirilməsi aşağıdakı hansı vasitələrlə həyata keçirilmir?:

- lizin qin tətbiq edilməsi .
- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması
- avadanlıqların modernləşdirilməsi
- istehsal proseslərinin intensivləşdirilməsi;
- mal ehtiyatlarının tədavül vaxtının sürətlənməsi

700 mal dövriyyəsinin strukturunu

- variasiya əmsalını
- ağəngdarlıq əmsalını
- mal dövriyyəsinin dinamikasını
- mal dövriyyəsinin həcmi

701 mal dövriyyəsinin ümumi həcmi

- mal dövriyyəsinin dinamikası
- variasiya əmsalı
- ahəngdarlıq əmsalı
- mal dövriyyəsinin strukturu